Programmabegroting 2025

Voorwoord

Aan de leden van de gemeenteraad,

In deze meerjarenbegroting 2025 staan de financiële-, bedrijfsmatige- en beleidsmatige acties en ambities van de gemeente Beesel voor het begrotingsjaar 2025. 2025 is een belangrijk jaar: het is het laatste volle jaar van de raads- en collegeperiode 2022-2026. In dit laatste jaar werken we verder aan de ambities uit het coalitieakkoord en gaan we aan de slag met de laatste belangrijke kaderstellende beleidsplannen. Denk aan het armoedebeleid, het mobiliteitsplan, de omgevingsvisie en de toekomstvisie van de gemeente Beesel. 2025 wordt ook een bijzonder jaar. Naast een aantal belangrijke vieringen verwelkomen we een nieuwe burgemeester.

2025: een belangrijk jaar om samen te vieren én te herdenken
Beesel bestaat in 2025 750 jaar en dat is een bijzondere verjaardag om samen te vieren! We geloven daarbij in de kracht van onze gemeenschap en faciliteren initiatieven die bijdragen om van 750 jaar Beesel samen met partners een mooi jaar te maken.

Op 12 september 2024 start ook de nationale viering van 80 jaar vrijheid. Op 1 maart 1945 werden Reuver, Offenbeek en Beesel bevrijd. Wij staan hierbij samen stil en herdenken dit belangrijk moment. We geloven er namelijk in dat je vrijheid doorgeeft.

Onze inzet in 2025
Op elk beleidsveld en in elk programma in deze begroting geven we uitvoering aan tal van acties. We werken hierbij voortdurend aan het verbeteren van onze dienstverlening én werken aan het zijn van een gemeente die midden in de gemeenschap staat. Onder andere het dienstverlening-communicatieonderzoek draagt hier aan bij. We werken in 2025 verder aan de ambities uit het coalitieakkoord en de vastgestelde beleidskaders. We maken daarbij af waar we aan begonnen zijn in deze raadsperiode én leggen een belangrijke basis voor de toekomst: onze gemeente en gemeenschap van morgen.

We blijven in tal van kleine en majeure ontwikkelingen #gewoonsamen optrekken met onze inwoners, maatschappelijke partners, verenigingen en ondernemers. Denk bij de majeure ontwikkelingen aan de herontwikkeling van De Schakel en het Integraal Kindcentrum (IKC) in Beesel. In 2025 werken we voor De Schakel toe naar een ontwerp voor deze belangrijke sociaal-maatschappelijke en culturele voorziening. Ook het IKC draagt bij aan onze ambitie om *goede voorzieningen* te hebben en te houden in onze gemeente. In 2025 komen we tot een definitief ontwerp zodat we daarna kunnen gaan bouwen. We leggen zo in deze periode een goede basis voor een aantal belangrijke voorzieningen.

Op het gebied van *wonen* zijn we op basis van de woonzorgvisie voortvarend aan de slag. Er zijn in de afgelopen periode ongeveer 155 woningen gebouwd. Voornamelijk op locaties die snel konden worden ontwikkeld om passende woningen voor onze inwoners te bouwen. In 2025 vullen we samen met onze partners de woonopgave verder in en leggen we een fundament voor toekomstige woningbouw- en gebiedsontwikkelingen.

We blijven ook in 2025 inzetten op preventie bij onze jeugd, door bijvoorbeeld voorzieningen als buurtgezinnen en kansrijke start. Immers is voorkomen beter dan genezen. Op dit moment ligt de focus bij kinderen van 0 tot12 jaar. We zien echter dat onze jeugd vanaf 12 meer aandacht verdient. Zo bleek onder andere uit de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd dat in deze leeftijdscategorie 46% aangeeft zich vaak tot zeer vaak gestrest te voelen. Ook zien we een toename van ongezond gedrag door bijvoorbeeld vapen en gebruik van social media. Wethouder Angely Waajen - Crins zegt daarover:

"Onze jeugd heeft de toekomst. Daarom is én blijft het van belang om onze jeugd een stevig en goed pallet aan voorliggende voorzieningen aan te bieden. Om ervoor te zorgen dat deze voorzieningen blijven aansluiten bij onze jeugd, is het belangrijk om met onze jeugd te praten in plaats van over hen te praten. De komende periode zetten we dit voort middels de doorontwikkeling van Speaking Minds. Tevens verbreden we onze voorliggende voorzieningen voor de oudere jeugd met een duurzame implementatie van het leefstijlprogramma Shape".

Duurzaamheid blijft een belangrijk thema. In 2025 helpen we onze inwoners met het verduurzamen van hun woning. We staan hen met raad en daad bij. Ook in de opwek van duurzame energie blijven we kansen verkennen. Het buitengebied speelt daarin een belangrijke rol omdat hier opgaven op het gebied van duurzaamheid, natuur, economie, toerisme en recreatie samenkomen. Een andere mijlpaal in 2025 is het nieuwe beleidsplan mobiliteit. We kennen aardig wat kleine en grote uitdagingen op het gebied van verkeer en verkeersveiligheid. Het blijft daarom niet bij beleid, maar we gaan als gemeente ook aan de slag met concrete acties. Het belangrijkste is dat we dit goed afgewogen doen zodat we geen gaten met gaten vullen. Wethouder Marcel Roelofs zegt daarover:

"De aanpak van verkeer en verkeersveiligheid is een prioriteit voor de gemeente Beesel. We gaan in 2025 beginnen met de uitvoering van ons nieuwe mobiliteitsplan. Het is belangrijk dat we maatregelen nemen die de uitdagingen op het gebied van verkeer oplossen. En dat we voorkomen dat de oplossing in een straat het probleem wordt van een andere straat. Dit vraagt om zorgvuldigheid, maar ook het besef van iedereen dat de ultieme oplossing niet altijd een reële oplossing is".

In de gemeente Beesel vinden we het belangrijk dat iedereen kan meedoen. Hier zetten we al heel lang op in door een focus op preventie en vroegsignalering. Ook zetten we ons in om de zelfredzaamheid van onze inwoners te versterken. Dit zodat ze regie houden over hun eigen leven. We hebben hierbij niet alleen oog voor allerarmsten in onze gemeente , maar kijken ook naar huishoudens die net buiten de boot vallen als gaat om het recht hebben ondersteuning. Dit zijn belangrijke uitgangspunten voor het nieuwe armoedebeleid dat in 2025 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Sint Joris en de Draak is voor de gemeente Beesel een strategisch en onderscheidend thema. De ontwikkeling van Drakenrijk tot een jaarrond park levert hierin een belangrijke bijdrage. Het is een grote impuls voor een van de belangrijkste economische sectoren in onze gemeente: toerisme. In 2025 en verder blijven we zoeken naar kansen om deze sector te versterken en zetten we hier maximaal op in. Wethouder Linda van den Beucken zegt daarover:

"Toerisme is een belangrijke economische sector en draagt bij aan onder andere het goede voorzieningenniveau in onze gemeente en de gezondheid van onze inwoners. Als gemeente blijven we maximaal inzetten om ontwikkelingen op het gebied van dag- en verblijfsrecreatie mogelijk te maken. Drakenrijk, de Groene Loper en nieuwe toeristische beleefroutes zijn concrete stappen die we de komende periode zetten".

We werken als gemeente Beesel samen met partners in het sociaal domein, onderwijs, boa's en politie integraal en hard aan de veiligheid in onze kernen. Net als in andere beleidsdomeinen is preventie hierbij onze focus. Specifiek om jeugdoverlast te voorkomen en tegen te gaan, gaan we voortdurend met jongeren en hun ouders in gesprek. Daarnaast zetten we ook in 2025 de inzet van het team straatcoaches voort. Burgemeester Chantal Nijkerken - de Haan zegt daarover:

"De straatcoaches zijn een belangrijke schakel gebleken in de integrale aanpak van jeugdoverlast. We hebben al belangrijke stappen gezet en willen het succes voortzetten. Zo kunnen we jongeren blijven benaderen en hun persoonlijke uitdagingen preventief en laagdrempelig aanpakken. Op deze manier zetten we onze jongeren weer in hun kracht".

We staan er als kleine en krachtige gemeente financieel goed voor
De meerjarenbegroting die aan uw raad wordt voorgelegd is meerjarig sluitend vanaf 2027. Het is een reële en robuuste begroting die rekening houdt met risico's en tegenvallers. Het ravijnjaar 2026 levert ook voor de gemeente Beesel voorziene rode cijfers op. Meerjarig staan we er echter goed voor en kunnen we leunen op een sterke reservepositie. We hebben te maken met blijvende kortingen en onzekerheden vanuit het Rijk op het gebied van zowel middelen als taken en het ontbreken van de daarbij behorende lokale autonomie. Desondanks is het een feit dat we financieel gezond zijn én willen blijven. Zo kunnen we de komende periode blijven werken aan de ambities van onze mooie gemeente én gemeenschap.

Beesel, september/oktober 2024

Burgemeester en wethouders van Beesel,

Rick Nillesen,
secretaris

Chantal Nijkerken–de Haan
burgemeester

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
Inhoudsopgave 5
Algemeen 6
Leeswijzer 10
Programmaplan 11
Programma 1. Beleven 13
Programma 2. Samenkracht 24
Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig 46
Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente 67
Algemene Dekkingsmiddelen 75
Overhead 77
Vennootschapsbelasting 86
Bedrag voor onvoorzien 87
Mutaties Reserves 88
Financiële positie 89
Paragrafen 92
A Weerstandsvermogen en risicobeheersing 93
B Kapitaalgoederen 100
C Financiering 104
D Bedrijfsvoering 109
E Verbonden partijen 110
F Grondbeleid 118
G Lokale heffingen 120
H Woo 126
Bijlagen 127
Bijlage 1: Brondocumenten 128
Bijlage 2: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo 136
Bijlage 3: Staat van Reserves en voorzieningen 138
Bijlage 4: Beleidsindicatoren 142
Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld 148
Bijlage 6: Ambitiebudget 150
Bijlage 7: Structurele begrotingspositie 151

Algemeen

In het hoofdstuk *Algemeen* beschrijven we de belangrijkste hoofdlijnen van de meerjarenbegroting 2025 op het gebied van beleid, financiën en bedrijfsvoering. We geven ook elk jaar in dit hoofdstuk inzicht in de ambities van deze raadsperiode op basis van het coalitieakkoord *'Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen'*. 2025 is het laatste volle jaar van deze raads- en collegeperiode. We zetten in 2025 weer belangrijke stappen op het gebied van *fijn wonen*, *samenkracht*, *duurzaamheid*, *goede voorzieningen* en *beleven & bedrijvig* (toerisme, economie, cultuur en sport) en geven we hiermee invulling aan de ambities uit het coalitieakkoord. Ook leggen we met een nieuwe toekomstvisie een belangrijke strategische basis voor onze gemeente én gemeenschap.

Hoofdlijnenakkoord Rijk
De coalitie van PVV, NSC, VVD en BBB heeft een hoofdlijnenakkoord gesloten. Hier staan algemene ambities, beleidsuitgangspunten en wensen in. Samen met de VNG constateren we dat veel zaken uit dit akkoord om nadere uitwerking vragen. Veel is nog onduidelijk. Het Kabinet werkt op dit moment het hoofdlijnenakkoord uit en verwerkt dit in de miljoenennota. De uitwerking komt te laat voor deze begroting. De eventuele beleidsmatige en financiële impact houden we in de gaten. In de eerste bestuursrapportage 2025 kunnen we, indien nodig, bijsturen.

Ambities per thema coalitieakkoord
In het coalitieakkoord zijn op hoofdlijnen de ambities voor deze raads- en collegeperiode benoemd onder de thema's *Wonen, Duurzaamheid, Samenkracht Beleven & bedrijvig* en *Goede Voorzieningen*. In het laatste volle jaar van deze periode geven we per thema weer wat we willen realiseren. Aan deze thema's is het ambitiebudget gekoppeld, waarmee we projecten, beleidsinitiatieven, (extra) uitvoeringskracht en investeringen dekken.

- *Fijn Wonen*
  Om ervoor te zorgen dat het voor iedereen fijn wonen in onze gemeente is hebben we de afgelopen periode gebouwd, zowel aan de realisatie van nieuwe passende woningen als aan een "gereedschapskist wonen". In 2025 gaan we verder met het toekomstbestendig maken van de woningvoorraad, zetten we verhuisvouchers in en verbeteren we de betaalbaarheid van woningen. We starten in 2025 ook met een campagne om Beesel als aantrekkelijke woongemeente te positioneren. De Town Deal met het ministerie van Binnenlandse Zaken is een belangrijke impuls om het woon- en vestigingsklimaat in Offenbeek te versterken. We verkennen ook kansen van de Regio Deal Noord-Limburg. De Town Deal is onderdeel van onze strategische aanpak voor woningbouw, waarbij we meerdere locaties voor langjarige ontwikkeling inventariseren om invulling te geven aan onze nieuwbouwambitie uit de woonzorgvisie. We stellen een leefbaarheidsaanpak en een integrale wijkgerichte aanpak op. Hierin leggen we een brede verbinding tussen leefbaarheid, sociaal-maatschappelijke aspecten, duurzaamheid, fysieke leefomgeving en veiligheid.

- *Samenkracht*
  Preventie en vroegsignalering is de kern van onze aanpak in het social domein. Samen met partners, verenigingen en inwoners investeren we ook in 2025 in de gezondheid van onze inwoners. Dit doen we onder andere door projecten en initiatieven als de aanpak valpreventie met de judoclub en door te zorgen voor schoolfruit voor al onze kinderen in samenwerking met het basisonderwijs. Met dat zelfde basisonderwijs én allerlei maatschappelijke partners en verenigingen bouwen we ook aan de *Verrijkte Schooldag* met als doel dat onze kinderen hun talenten volledig kunnen ontdekken en ontwikkelen. Blijven we nog even bij diezelfde jeugd willen we in 2025 hun betrokkenheid én hun inbreng / stem nog meer organiseren en een plek geven in ons beleid en uitvoering. Het project Shape gaat ons helpen om onze jeugd vanaf 12 jaar nog meer in hun kracht te zetten. Binnen het sociaal domein breed zien we nog steeds de zorgvraag en tegelijkertijd de arbeidsmarktkrapte toenemen. Samen met partners en regiogemeenten blijven we werken aan oplossingen voor dit vraagstuk.
  Verenigingen zijn het cement van onze samenleving. We hebben ons subsidiebeleid voor hen vernieuwd en dit gaat in 2025 in. Verenigingen spelen een belangrijke rol in onze gezamenlijke ambities op het gebied van jeugd, ouderen, sport en cultuur. Zo werkt onze cultuurmakelaar en onze verenigingondersteuner nauw met verenigingen samen om projecten te realiseren.

- *Duurzaamheid*
  We continueren in 2025 onze inzet op duurzaamheid, op basis van de aangebrachte focus in het uitvoeringsplan en het verrichte werk van onze energiebrigade. Een van de belangrijke acties is dat we verder inzetten op energiearmoede waarbij huishoudens met financiële ondersteuning maatregelen kunnen nemen om hun eigen woning te verduurzamen. Samen met de regio hebben we een aanbesteding uitgezet om middels een intermediair onze inwoners te ontzorgen in dit proces door aanbieders aan hen te koppelen en hier subsidie aan te verbinden. Daarnaast zetten we in 2025 samen met het Circulair Collectief nieuwe stappen om circulaire economie in onze gemeente verder vorm te geven.

- *Beleven & bedrijvig*
  In 2025 bouwen we verder aan de (toeristische) beleving van onze gemeente, door middel van majeure projecten zoals de Groene Loper, Drakenrijk (omgeving) en (door-)ontwikkeling van nieuwe en bestaande routes. Ook met een onderzoek naar de mogelijkheden van recreatie rondom de Maas werken we verder aan onze toeristische ambities en de beleving in onze gemeente. De ontwikkeling van Drakenrijk tot volwaardig jaarrond park is een enorme impuls voor onze dagrecreatie. Sint Joris en de Draak is inmiddels niet alleen een lokaal, maar ook een regionaal *unique selling point*. Ook onderzoeken we de mogelijkheid van een hotelontwikkeling en werken we aan het toeristisch netwerk met onze ondernemers. Zo blijven we bouwen aan een belangrijke economische sector in onze gemeente. Met de uitwerking van de nieuwe economische visie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma (10 punten plan) dragen we bij aan het vestigings- en ondernemersklimaat in onze gemeente. Hierbij werken we samen met onze ondernemers aan onze centra, bedrijventerreinen en het buitengebied. Belangrijke stappen voor 2025 zijn de nieuwe nota Grondbeleid, een MKBA analyse van onze bedrijventerreinen en ondernemersbijeenkomsten gericht om het gezamenlijk aanpakken van uitdagingen.

- *Goede voorzieningen*
  Met de inzet op goede voorzieningen hebben we als gemeente een onderscheidende kwaliteit ten opzichte van andere gemeenten. Een aantal belangrijke voorzieningen krijgt in 2025 verder vorm. Zo werken we het programma voor de nieuwbouw van een nieuw Integraal Kindcentrum met gymzaal verder uit in Beesel en starten we ook met de daadwerkelijke bouw. Dankzij een mooi gemeenschapsinitiatief zien we kansen voor een dorpsservicepunt in de kern Beesel en hebben we dit ingebracht in de regio Noord-Limburg. Deze ontwikkeling draagt in potentie bij aan goede voorzieningen in onze kernen. Binnen het programma maatschappelijk vastgoed werken we in 2025 aan de herontwikkeling van De Schakel als toekomstbestendig gemeenschapshuis waar diverse functies, zoals cultuur, ontmoeting, educatie en ondersteuning & dienstverlening aan onze inwoners centraal staan.

Ambitiebudget
Ten behoeve van de uitvoering van het coalitieakkoord en het realiseren van onze ambities is een ambitiebudget begroot van jaarlijks €350.000. In bijlage 6 geven we een overzicht van de inzet van het ambitiebudget.

Een toekomstbestendige, robuuste en dienstverlenende organisatie
We realiseren onze ambities alleen #gewoonsamen. Samen met onze inwoners, partners en ondernemers én onze ambtelijke organisatie. We werken als kleine en krachtige gemeente vanuit nabijheid en zijn een gemeente in de gemeenschap. Hiervoor een toekomstbestendige en robuuste organisatie nodig zodat we een goede dienstverlening dicht bij onze inwoners kunnen blijven verlenen. In 2025 gaan we op basis van een strategische personeelsplanning verder werken aan de toekomstbestendigheid van onze organisatie door nog nadrukkelijker in te zetten op de juiste persoon op de juiste plek.

Financiële uitgangspunten 2025
Om onze ambities te verwezenlijken is ook een reële en robuuste financiële positie van belang. Het financiële beleid van de afgelopen jaren heeft ervoor gezorgd dat we een dergelijke begroting hebben.

De constante doorontwikkeling van onze P&C-cyclus draagt daar ook aan bij. Het meerjarig begrotingssaldo van de begroting 2025 ziet er als volgt uit:
bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo	334	-283	14	363

In de onderstaande tabel geven we de inkomsten uit het Gemeentefonds.
bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028
Gemeentefonds	31.174	29.927	30.741	31.610

We zien dat het ravijnjaar 2026 ook ons als Beesel niet ongemoeid laat. Het tekort in 2026 wordt veroorzaakt door een daling in het gemeentefonds van ongeveer € 1,2 miljoen. In onze vorige begroting bedroeg de daling nog € 1,4 miljoen. Dit onderstreept nog steeds de grilligheid van het Rijk ten aanzien van het gemeentefonds. We zijn als kleine gemeente relatief sterk afhankelijk van het gemeentefonds in vergelijking met grote gemeenten. Echter, met een sterke reservepositie kunnen we niet alleen de risico's in de lopende begroting opvangen maar ook de kortingen van Rijkswege dekken. Tevens kunnen we nog steeds invulling blijven geven aan onze ambities. We kiezen er bewust niet voor te snijden in onze ambities en om het tekort van het ravijnjaar scherp en inzichtelijke te houden voor het Rijk. Dit laatste is conform het advies dat de VNG hierover heeft gegeven. Maar belangrijker nog: na 2026 gaat ons begrotingssaldo weer richting de zwarte cijfers, wat betekent dat het effect van het ravijn in de jaren na 2027 een stuk kleiner zal zijn.

Gezonde balans
Onze financiële positie is zoals gezegd goed. Gedurende het begrotingsproces hebben we voortdurend gezocht naar een gezonde balans tussen risico's enerzijds en financiële kansen anderzijds, waar we voorheen vooral de nadruk legden op uitsluitend de risico's. Voorbeelden van risico's, waar we rekening mee houden, is bijvoorbeeld indexering (inflatie). Deze zou hoger uit kunnen vallen dan we op dit moment in de begroting hebben opgenomen. Tegelijkertijd hebben we ook mogelijk financiële voordelen, die we nu nog niet mogen inrekenen, maar in de nabije toekomst wel voordelig uitpakken. Een voorbeeld hiervan is de Wmo indexering die binnen het gemeentefonds wordt ingericht als ook de algemene herverdeling van het gemeentefonds. Beiden zullen een positief effect op onze begroting hebben.

Een toekomstbestendige begroting
We blijven werken aan het toekomstbestendig houden van onze begroting door:

- In de toekomst volop in te zetten op het genereren van extra inkomsten (we verankeren dit ook in de toekomstvisie), maar we zijn realistisch over de termijn waarop we deze extra inkomsten gaan genereren;
- We zorgen op basis van een goede strategische personeelsanalyse (SPO) voor een gewenste basisformatie waar we de aankomende 4 jaar op kunnen sturen. Op deze manier kunnen we ambitie en capaciteit duurzaam in evenwicht brengen;
- We blijven lange termijn risico’s volgen zodat we tijdig bij kunnen sturen als dat nodig is;
- We beoordelen de meerjarige risico's en kansen en maken hier nog meer een integrale afweging in;

Taakstellingen
In de voorliggende begroting hebben we drie taakstellingen opgenomen, te weten: de hervormingsagenda Jeugd, de ZBB-taakstelling (beiden reeds bekend) en een nieuwe personele taakstelling. Bij elk van de taakstellingen hebben we bekeken in hoeverre de invulling hiervan in de komende begrotingsperiode (nog steeds) realistisch is. Dat levert het volgende beeld op:

bedragen x € 1.000

Taakstelling	2025	2026	2027	2028
1. Hervormingsagenda Jeugd (netto)	257	793	848	848
2. ZBB-taakstelling	500	475	425	300
3. Financieel effect strategische personeelsplanning	0	300	450	600
Totaal	**757**	**1.568**	**1.723**	**1.748**

Ad 1: We werken nog steeds hard aan de doelstellingen uit de hervormingsagenda, waarbij we steeds meer inzetten op preventie en vroegsignalering. Dit zal uiteindelijk moeten leiden tot een verlaging van de maatwerkvoorzieningen. Het Rijk heeft daarbij aangegeven (gedeeltelijk) garant te staan wanneer de ingezette acties niet tot een kostenbesparing gaat leiden. We hebben er vertrouwen in dat het Rijk passende maatregelen treft als blijkt dat de taakstelling niet haalbaar is.

Ad 2: De taakstelling ZBB bedroeg tot en met 2024 € 550.000 en stond al enige tijd in onze begroting. De afgelopen jaren hebben we deze taakstelling incidenteel weten op te vangen. We verwachten echter vanaf 2025 hier structureel meer invulling aan te kunnen geven, vandaar dat we een afvlakking van deze taakstelling hebben opgenomen.

Ad 3: Met de strategische personeelsplanning zetten we nog meer in op de juiste persoon op de juiste plek. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat we ambtelijk en bestuurlijk meer voorzienbaarheid creëren rondom onze ambities en projecten. Maar ook dat we scherpere keuzes maken over wat we wel en niet doen, hoe we prioriteren en welke snelheden passen in relatie tot beschikbare capaciteit. We steken daarbij niet in op een bezuinigingsslag, maar op een cultuuromslag in het denken over ons personeelsbeleid en de inzet van onze medewerkers op wijzigende takenpakketten. Dit leidt onder andere tot een besparing op onze personeelskosten.

Reserve positie en 10% regeling
De reserve positie van de gemeente blijft ook in deze begroting onverminderd goed. Op 1 januari 2025 heeft de gemeente de beschikking over ruim € 7 miljoen aan vrije reserve.
In de begroting 2025 maken we voor het eerst gebruik van de mogelijkheid om een deel (max 10%) van onze vrije reserve in te zetten om de begroting sluitend te maken. We compenseren deze uitname grotendeels door een jaarlijkse storting in de reserve van de verwachte baten voor de opvang van vluchtelingen.

Lokale Heffingen
De belastingdruk voor een gemiddeld gezin met eigen woning ziet er als volgt uit:
bedragen x € 1

	2024	2025	2026	2027	2028
OZB	445	458	472	486	501
Rioolheffing	171	180	188	197	207
Afvalstoffenheffing (vastrecht)	151	171	171	171	171
Ledigingen	55	55	55	55	55
Lastenverlichting	-36	-36	0	0	0
Totaal	**786**	**828**	**886**	**909**	**934**
Stijging absoluut		42	58	23	25
Stijging procentueel		5,34%	7,00%	2,60%	2,75%

Voor OZB handhaven we de jaarlijkse stijging van 3% uit de meerjarenbegroting 2024. De rioolheffing verhogen jaarlijks met € 8,75 conform het Raadsbesluit ‘Gemeentelijke Rioleringsplan 2023-2027’.
Bij afval is sprake van diverse ontwikkelingen inclusief bijbehorende kostenstijgingen (toegelicht in programma 3). Om ook toekomstig deze kosten te kunnen blijven dekken is vanaf 2025 een verhoging van het vastrecht binnen de afvalstoffenheffing benodigd ad € 20.
Tegelijkertijd stellen we in deze begroting, net als in 2023 en 2024, in 2025 een lastenverlichting van € 36 voor. Gelet op het ravijnjaar en het meerjarig saldo voeren we deze lastenverlichting niet structureel door. De belastingdruk voor een gemiddeld gezin stijgt daarmee in 2025 met 5,34% ofwel € 42 euro. Met de eenmalige lastenverlichting van € 36 in 2025 willen we als gemeente Beesel onze huishoudens en inwoners tegemoet komen en proberen we de stijging van de kosten iets te dempen.

Leeswijzer

Aanpassing regelgeving

Op basis van de notitie Overhead van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) hebben we de kosten voor informatiebeheer en het salaris voor het management opgenomen in de programma's waar ze betrekking op hebben. Voorheen hebben we deze kosten opgenomen onder overhead. Deze verplaatsing van budgetten is budgettair neutraal. Het kader voor overhead is hiermee gesteld op alles wat niet toe te wijzen is aan programma's 1 t/m 4 en vaak dus een ondersteunende werking heeft.

Programmaplan

Tabel programmaplan

Bedragen x €1.000

	Rekening 2023	Begroting na wijz.2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Beleven						
Lasten	1.640	2.024	2.051	1.962	1.930	1.944
Baten	319	250	252	249	165	165
Saldo	-1.322	-1.774	-1.799	-1.714	-1.765	-1.779
Samenkracht						
Lasten	21.769	25.619	23.375	22.644	22.913	23.105
Baten	6.883	8.197	5.806	4.881	4.782	4.673
Saldo	-14.886	-17.421	-17.569	-17.763	-18.131	-18.432
Fijn wonen en bedrijvig						
Lasten	8.459	10.800	11.322	10.677	10.868	11.012
Baten	3.725	4.100	3.987	3.894	3.916	4.037
Saldo	-4.733	-6.700	-7.335	-6.782	-6.952	-6.975
Veilige en dienstverlenende gemeente						
Lasten	3.385	4.079	4.377	4.379	4.399	4.460
Baten	431	299	189	207	219	212
Saldo	-2.954	-3.780	-4.188	-4.172	-4.181	-4.248
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	224	142	224	213	207	202
Baten	33.572	34.993	36.724	35.749	36.695	37.707
Saldo	33.348	34.851	36.499	35.535	36.488	37.504
Overhead						
Lasten	7.391	7.601	6.583	6.317	6.283	6.524
Baten	209	78	50	350	470	620
Saldo	-7.182	-7.523	-6.533	-5.967	-5.813	-5.904
Vennootschapsbelasting						
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien						
Lasten	0	81	100	100	100	100
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	-81	-100	-100	-100	-100
Totalen vóór mutaties reserves						
Lasten	**42.868**	**50.345**	**48.033**	**46.292**	**46.701**	**47.346**
Baten	**45.140**	**47.916**	**47.008**	**45.330**	**46.246**	**47.413**
Saldo	**2.272**	**-2.428**	**-1.025**	**-962**	**-455**	**67**

Bedragen x €1.000

Mutaties reserves	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Beleven						
Lasten	0	250	0	0	0	0
Baten	159	489	106	93	0	0
Saldo	159	239	106	93	0	0
Samenkracht						
Lasten	1.299	1.561	1.000	500	400	400
Baten	879	872	254	258	262	140
Saldo	-419	-689	-746	-242	-138	-260
Fijn wonen en bedrijvig						
Lasten	0	0	150	0	0	0
Baten	472	1.149	838	54	54	4
Saldo	472	1.149	688	54	54	4
Veilige en dienstverlenende gemeente						
Lasten	0	500	0	0	0	0
Baten	91	117	117	97	47	47
Saldo	91	-383	117	97	47	47
Overhead						
Lasten	1.401	1.667	0	0	0	0
Baten	1.924	3.924	1.194	677	506	506
Saldo	523	2.257	1.194	677	506	506

Lasten	**45.568**	**54.322**	**49.183**	**46.792**	**47.101**	**47.746**
Baten	**48.665**	**54.466**	**49.517**	**46.509**	**47.114**	**48.109**
Geraamd Resultaat	**3.097**	**144**	**334**	**-283**	**14**	**363**

Programma 1. Beleven

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

Doel 1.1: In Beesel is sport voor iedereen toegankelijk en dagen we iedereen uit tot bewegen

We blijven samen met onze partners inzetten op het in beweging krijgen én houden van onze inwoners. Dit door mensen te stimuleren, drempels weg te nemen en sport en bewegen zo vanzelfsprekend mogelijk en toegankelijk te maken. Sport en bewegen hebben een positieve invloed op gezondheid, plezier en ontmoeting. Het maakt de gemeente levendig. We zien sport als middel om gezondheidsproblemen te voorkomen. Met het sportbeleid dragen we bij aan ambities uit ons coalitieakkoord: preventie, een sterk verenigingsleven en talentontwikkeling.

Doel 1.2: In Beesel is cultureel veel te beleven en is cultuur toegankelijk voor iedereen

De gemeente Beesel hecht veel waarde aan cultuur en ziet dit als een onmisbaar onderdeel in onze samenleving. Cultuur bindt mensen, zorgt voor levendigheid in de gemeente en schept vernieuwing. Daarnaast stimuleert het een zinvolle en plezierige vrijetijdsbesteding voor onze inwoners en de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van mensen. We zien daarmee cultuur als middel dat bijdraagt aan de gezondheid en het welzijn van onze inwoners.

Wij streven het volgende na:

- Culturele organisaties, partners en onze inwoners zijn actief betrokken bij de uitvoering van en deelname aan kunst, cultuur en erfgoed in onze gemeente/gemeenschap;

- We bevorderen de beleving van erfgoed en stimuleren het behoud hiervan;
- We versterken onze unieke cultuur en stimuleren de onderlinge samenwerking.

Doel 1.3: Beesel is aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig

In de gemeente Beesel is het goed verblijven en recreëren: dé mooiste, groenste gemeente tussen grens én Maas en twee steden (Venlo en Roermond). Centraal gelegen tussen de twee regio's, Noord- en Midden-Limburg: een strategische uitvalbasis om dit deel van Limburg en een stukje Duitsland verder te ontdekken. Beesel staat bekend om het kleinschalige, dorpse karakter, de gemoedelijke, bourgondische sfeer maar ook de bijzondere draak. Wandelen en fietsen door het unieke landschap langs de Maas, het ontdekken van de vele cultuurhistorische schatten én genieten van de gastvrije ondernemers en gemeenschap zijn de belangrijkste pijlers.
Er is volop ruimte voor ondernemerschap, het verenigingsleven, evenementen en recreatie. Belangrijke bouwstenen voor onze gemeenschap en voor onze toeristische bezoekers. In het partnerschap met Brüggen heeft de samenwerking op toerisme een belangrijke plek.
Met Sint Joris en de Draak beschikken we als gemeente én gemeenschap over een uniek en onderscheidend element. We zetten langjarig in op de doorontwikkeling en vermarkting van dit strategische thema. De brede inzet hierop draagt bij aan het recreatieve, toeristische, culturele en economische profiel van onze gemeente en de regio Noord-Limburg.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 1.1: In Beesel is sport voor iedereen toegankelijk en dagen we iedereen uit tot bewegen

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-910

Subdoel 1.1.1: Samen fit door sport en bewegen

We werken samen met inwoners, verenigingen en professionals aan een omgeving waarin het niet alleen leuker, maar ook makkelijker wordt om gezond te leven. Onze ambities zijn opgenomen in de beleidsnota 'Gewoon Samen Fit: Sportakkoord 2023-2026. Hierdoor verbinden we sport met andere aspecten van gezonde leefstijl zoals voeding.

Coaching op Leefstijl (COOL)
De gemeente zet een beweegcoach in voor onder andere COOL. Dit is een leefstijlinterventie voor mensen met overgewicht, gericht op ontspanning, voeding en bewegen. De zorgverzekeraar betaalt de leefstijlcoach, op verwijzing van de huisarts. De gemeente betaalt de beweegcoach. De beweegcoach zoekt met mensen naar passende vormen van bewegen en laat hen kennismaken met het lokaal beweegaanbod. Dit kunnen ook mensen zijn zonder verwijzing van de huisarts. De inzet van de beweegcoach hebben we in 2024 uitgebreid met de inzet op een groter aanbod aan begeleide groepslessen en groepsgewijze deelname aan clinics binnen sportverenigingen. Het doel is dat deelnemers uiteindelijk zelfstandig gaan sporten en/of deelnemen aan lokale sportevenementen. We continueren deze extra inzet in 2025 en leveren hiermee een bijdrage aan het toegankelijk maken van sport en het uitdagen tot bewegen

Rookvrije sportomgeving en gezonde sportkantine
In het kader van de Rookvrije Generatie vinden we het belangrijk om, eventueel samen met partners, locaties waar kinderen komen rookvrij in te richten. Door gezamenlijke inspanning zijn alle sportverenigingen rookvrij ingericht. De focus ligt nu op het borgen van de Rookvrije Generatie. Gezien de actualiteit richten we ons naast roken ook op het vapen. En de mogelijkheid wordt verkend om alcoholgebruik mee te nemen. Dit gebeurt zowel in de regionale samenwerking als in de lokale aanpak.

In het kader van een gezonde sportkantine stimuleren we sportaanbieders met een eigen kantine om aandacht te hebben voor een gezondere keuzemogelijkheid. Hiermee maken we het voor inwoners stap voor stap makkelijker om een gezonde keuze te maken.

Leefstijlinterventies jongeren
In 2024 heeft er een pilot gedraaid met de interventie Shape voor middelbare scholieren. Binnen dit programma wordt in verschillende beweegsessies gefocust op onderwerpen als lekker in je vel zitten, leren over gezondheid, omgaan met spanningen, slaap en voeding. In het najaar van 2024 is er een inhoudelijke evaluatie. Dan wordt besloten of deze interventie in de gemeente Beesel wordt doorgezet.

Subdoel 1.1.2: Wij leren bewegen

Jong geleerd is oud gedaan. Kwalitatief goed leren bewegen is cruciaal voor de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling. Door middel van de inzet van een aantal professionals, zorgen we er ook in 2025 voor dat kinderen zo optimaal mogelijk leren bewegen.

Combinatiefuncties
Om beweging in een doorgaande lijn te stimuleren continueren we in 2025 de inzet van de volgende functionarissen:
1.Vakleerkracht bewegingsonderwijs;
2.Buurtsportcoach (in dienst bij SBBB);
3.JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) regisseur;
4.Buurtsportcoach COOL (Coaching Op Leefstijl);
5.Lokale coördinator valpreventie;
6.Verenigingsondersteuner.

Wij financieren deze functies vanuit de Brede SPUK. Voor de functionarissen die ook werkzaam zijn voor partners (vakleerkracht, bewegingsonderwijs en buurtsportcoach) geldt het uitgangspunt: 50% financiering door de gemeente en 50% financiering door de partners.

Subdoel 1.1.3: Sport en Bewegen voor iedereen

Bewegen en sport moeten toegankelijk zijn voor iedereen.

Sport en Bewegen voor iedereen
Om ervoor te zorgen dat iedereen kan sporten en bewegen continueren we in 2025 onze deelname en ondersteuning aan Iedereen Kan Sporten (IKS) (voor mensen met een beperking) en het Jeugdfonds Sport (voor kinderen uit gezinnen met een smalle beurs).

Subdoel 1.1.4: Ruimte voor sport en bewegen

We gaan voor een ruimte die uitnodigt tot sport en bewegen. We zoeken naar een verbreding van het sportaanbod bij Dijckerhof. We zijn voornemens om een gedeelte van sportpark Dijckerhof te gaan verhuren voor het realiseren van een sportvoorziening. De hiervoor benodigde procedure is gestart in 2024 en krijgt afhankelijk van een concreet initiatief vervolg in 2025.

Spelen in de openbare ruimte
We zijn van start gegaan met het ontwikkelen van een visie op het spelen en sporten in de openbare ruimte en de voorzieningen daarin. We voorzien besluitvorming over het beleid in 2025, zodat we benodigde budgetten en nieuwe investeringen hierna kunnen verwerken in de begroting van 2026.

Subdoel 1.1.5: Samen met verenigingen en sportaanbieders

Het in beweging krijgen en houden van inwoners kunnen we als gemeente niet alleen. We doen dit samen met verenigingen en sportaanbieders.

Bijdrage aan verenigingen en stichtingen in verband met stijging energietarieven
Voordeel € 200.000
In de begroting hebben we een stelpost van € 228.000 opgenomen voor de compensatie van de hogere energiekosten van verenigingen en stichtingen. In 2023 hebben we 2 aanvragen ontvangen (in totaal € 11.000). Voor 2024 verwachten we voor zover nu bekend 1 aanvraag. Van het totaal voor 2025 geraamde bedrag ramen we nu € 200.000 af. Er blijft dan nog € 28.000 beschikbaar. Dit is naar verwachting voldoende om de kosten van mogelijke aanvragen in 2025 te dekken.

Brede ondersteuning verenigingen
Sportverenigingen leveren een belangrijke bijdrage aan ons doel om sport voor iedereen toegankelijk te maken en inwoners uit te dagen tot bewegen. We bieden daarom brede ondersteuning aan (sport)verenigingen, met subsidies, sportakkoordavonden, ondersteuning fondsenwerving, stimuleren van een veilig verenigingsklimaat en de inzet van de verenigingsondersteuner. Deze ondersteuning continueren we in 2025.

Subdoel 1.1.6: Sport en evenementen

We faciliteren lokale evenementen, omdat we merken dat die mensen in beweging krijgen en houden. Voorwaarde hierbij is dat deze evenementen zich verbinden met het lokale sportaanbod, dat er aandacht is voor inclusief sporten en het uitdragen van de rookvrije generatie.

Familie-evenement
Het unieke familie-evenement willen we ook in 2025 (laten) organiseren. Een evenement dat aantrekkelijk is voor jong tot oud. Er wordt actief samengewerkt met onderwijs voor een kindereditie van het evenement en verenigingen worden betrokken. Er is aandacht voor inclusief sporten en het evenement draagt een Rookvrije Generatie uit. Op die manier willen we het lokale aanbod verbinden aan het evenement. Voor dit evenement is een budget van € 25.000 per jaar beschikbaar.

Peuter- en kleutervierdaagse
Voor 2025 willen we het stimuleren van sporten en bewegen blijven aanbieden vanaf een jonge leeftijd. Daarom faciliteren we ook in 2025 de Peuter- en kleuter4daagse. Aan deze Peuter- en kleuter4daagse doen alle kinderdagverblijven, gastouders en kleuterscholen ieder jaar mee. Daarnaast starten we in 2025 een verkenning hoe we de schoolgaande jeugd kunnen stimuleren om deel te nemen aan de avond wandel 4-daagse in Beesel.

Doel 1.2: In Beesel is cultureel veel te beleven en is cultuur toegankelijk voor iedereen

x € 1.000	**Saldo Baten minus Lasten**
Saldo begroting 2025	-467

Subdoel 1.2.1: Cultuur is voor iedereen bereikbaar en zichtbaar

We streven naar een kwalitatief goed, divers, zichtbaar en laagdrempelig aanbod van cultuur voor inwoners en bezoekers van de gemeente Beesel. Cultuur draagt bij aan een inclusieve samenleving. Daarom vinden wij het belangrijk dat er aandacht is voor de toegankelijkheid, beleefbaarheid en beschikbaarheid van culturele activiteiten en cultureel erfgoed (materieel en immaterieel).

Nieuwe Nederlanders betrekken bij cultuur
In 2024 is bij gesprekken met verenigingen en andere organisaties door de cultuurmakelaars en verenigingsondersteuner extra aandacht geschonken aan het betrekken van Nieuwe Nederlanders bij cultuur en sport. Vanaf 2025 vormt dit een regulier onderdeel van de werkzaamheden van deze medewerkers.

Immaterieel erfgoed
Ook in 2025 zetten we samen met onze Europese, Limburgse en landelijke partners in op een nauwere samenwerking. Een voorbeeld hiervan is het proces om te komen tot een Europese Culturele Route (ECR) met Sint Joris en de Draak als verbindend thema. Dit levert een netwerk van materieel en immaterieel erfgoed op. Dit netwerk is van belang voor cultuur, toerisme, ruimte en economie.

Zie voor meer informatie het Programma Draak, programma 1 subdoel 1.3.2.

Koppelkansen cultuurhistorisch erfgoed (Ronkenstein)
In het rijksbeschermd dorpsgezicht Ronkenstein moet de rijksmonumentale vijver uitgebaggerd worden. Op basis van een breed historisch onderzoek komen we tot uitvoeringsmaatregelen om de waterproblematiek aan te pakken. Voordat de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, is een omgevingsvergunning nodig met advies van de Rijksdienst voor het cultureel erfgoed.

De uitvoering van deze werkzaamheden combineren we met het upgraden van de omgeving in het beschermd dorpsgezicht. Op deze manier komt de bijzondere status beter tot zijn recht. Zo geven we invulling aan een koppelkans tussen civieltechnische maatregelen en erfgoed. Financiering vindt plaats uit de middelen van het Gemeentelijke Rioleringsplan.

Beesel 750 jaar
Beesel werd voor het eerst vermeld in 1275 en bestaat in 2025 dan ook 750 jaar. Dit feestelijke moment willen we niet onopgemerkt voorbij laten gaan. In 2024 is gestart met de voorbereidingen om dit jubileum te vieren. De cultuurmakelaars hebben bij lokale verenigingen en kunstenaars ideeën opgehaald. Om deze (bewoners)initiatieven te faciliteren is in 2024 € 50.000 gereserveerd. Het restant van dit budget wordt overgeheveld naar 2025. Zo bekostigen we initiatieven die in 2025 nog verder moeten worden uitgewerkt, of zich pas in 2025 voordoen. De verdere uitwerking en uitvoering doen we samen met lokale verenigingen, stichtingen en andere initiatiefnemers.

Subdoel 1.2.2: Talentontwikkeling

We vinden het belangrijk dat kinderen de mogelijkheid wordt geboden om zich cultureel te ontwikkelen. Hiervoor spelen we, samen met onze (culturele) partners, in op een vroege kennismaking met cultuur binnen school, gezin en de omgeving, om vervolgens stappen te zetten naar actieve cultuurparticipatie. Ook volwassenen stimuleren we tot actieve cultuurdeelname door hen de faciliteiten te bieden in onze culturele accommodaties en gemeenschapshuizen waar activiteiten plaatsvinden.

Talentontwikkeling
We blijven in 2025 inzetten op talentontwikkeling. Via onze muziekcoach stimuleren we een doorlopende leerlijn van muziekonderwijs. Hierbij is er ook aandacht en ruimte voor de Limburgse taal. De cultuurmakelaars benutten kansen om jong talent te stimuleren en een podium te geven door verbindingen te leggen met lokale en regionale podia en partners. Daarnaast kunnen jongeren via de Talententoer kennismaken met diverse activiteiten op cultureel en sportief vlak.

Subdoel 1.2.3: Samenwerken en verbinden

De gemeente Beesel kent een actief cultureel veld met diverse organisaties. Elke partner vervult in dit netwerk een unieke rol en voegt daaraan iets vanuit zijn specifieke kijk toe. Door onderlinge samenwerkingen te stimuleren en nieuwe partijen met elkaar te verbinden, ontstaan er mogelijkheden tot het versterken van elkaars activiteiten en het realiseren van onverwachte, innovatieve combinaties. Hierbij kan cultuur ook als middel ingezet worden, waarbij verbindingen worden gezocht met bijvoorbeeld gezondheid- en welzijnspartners. Cultuur kan met haar verbeeldingskracht en creativiteit gemakkelijk bruggen slaan en inwoners bij elkaar brengen.

Cultureel platform
In 2024 hebben de cultuurmakelaars een start gemaakt met het verbinden van alle lokale culturele partners. Hierbij zijn ook de wensen en behoeften geïnventariseerd. In 2025 streven we ernaar om op basis hiervan een structureel cultureel platform te realiseren.

Programma Draak
Zie voor het 'Programma Draak' het subdoel 1.3.2 in programma 1.

Subdoel 1.2.4: Ondersteunen

Net als de landelijke tendens staan de verenigingen in Beesel voor een grote opgave, veroorzaakt door onder andere teruglopende (jeugd)leden, verandering in betrokkenheid leden en vergrijzing. Daarom ondersteunen wij (culturele)verenigingen niet alleen door het faciliteren van subsidies, maar ook in de vorm van de cultuurmakelaars en verenigingsondersteuner.

Uitvoering Cultuurnota 2023-2026
De uitvoering van de Cultuurnota 2023-2026 vindt plaats via jaarlijkse uitvoeringsplannen. Deze uitvoeringsplannen vormen de basis voor de werkzaamheden van de cultuurmakelaars. Door hun rol als spin in het web leggen zij verbindingen tussen gemeentebrede (en mogelijk regionale) initiatieven en ideeën en brengen zij vraag en aanbod bij elkaar.

Doel 1.3: Beesel is aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-422

Subdoel 1.3.1: We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas

De sporen van de rivier de Maas reiken van Frankrijk, België, via Limburg tot en met de Nederlandse kust. Ook de gemeente Beesel is gelegen aan de Maas. 'Mooder' Maas oftewel moeder Maas, de levensader van Limburg, levert recreanten en toeristen prachtige vergezichten/uitzichten op. Het gebied langs de Maas kunnen we in de gemeente Beesel nog veel meer benutten om de toeristische beleving te verbeteren.

Project Maasrecreatie
We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas. We zijn gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden hiervoor. Op dit moment onderzoeken we samen met de regio hoe we het aanbod van waterrecreatie beter op elkaar kunnen afstemmen of versterken.

De verwachting is dat in 2025 duidelijk wordt welke mogelijkheden er zijn. Vervolgens kijken we welke ideeën als kansrijk en haalbaar kunnen worden aangemerkt.

Het nu lopende onderzoek wordt gedekt uit het Regiobudget (Noord-Limburg). Afhankelijk van de uitkomsten is het mogelijk dat er in 2025 bekeken moet worden of er nog meer middelen gevonden kunnen worden. Hiermee kunnen de kansrijke plannen dan daadwerkelijk uitgevoerd worden.

Subdoel 1.3.2: We bevorderen de toeristische beleving van de gemeente

De gemeente Beesel kent vele waardevolle plekken waar recreanten en toeristen écht in aanraking komen met wat Beesel is en waar het voor staat. De beleving van al het moois dat Beesel op het terrein van Recreatie & Toerisme te bieden heeft, willen we verder bevorderen, zowel voor bezoekers als voor onze eigen inwoners en ondernemers.

Verbetering/instandhouding Routestructuren
Naast de ontwikkeling van de diverse (nieuwe) themaroutes, moeten we onze bestaande wandel- en fietsroutes en ons route-knooppunten continu blijven ontwikkelen.
De routestructuren zijn niet statisch. Ze ontwikkelen zich constant, omdat ook de openbare ruimte aan continue verandering onderhevig is.
Maar de ontwikkeling is ook nodig om de (route)beleving zo optimaal mogelijk te houden. Ook willen we inspelen op trends en ontwikkelingen die betrekking hebben op de toenemende doelgroepen van gebruik(-ers). Onze wandel- en fietsroutes worden steeds intensiever gebruikt en er komen nieuwe gebruiksvormen bij.
Door tijdig op deze trends en ontwikkelingen in te spelen, doen we geen afbreuk aan de kwaliteit van onze routebeleving.

Koppelkansen - afstemming op ambities
De cultuurnota en de economische visie zijn vastgesteld. Daarin staan aanbevelingen en ambities voor de komende jaren.
De ambities in deze visies staan niet op zichzelf maar dienen in een breder perspectief beschouwd te worden. Dit verlangt dat we ook dat toerisme nu, meer dan voorheen, de samenwerking moet opzoeken om te bekijken we hoe we doelen en ambities kunnen koppelen of hoe beleid elkaar kan bevestigen of faciliteren.
Dit verlangt een meer proactieve/integrale aanpak. Het maakt dat ambities en onderwerpen op toerisme in een groter geheel worden beschouwd en gewogen.
Een bredere beschouwing komt overigens ook op het beleidsveld Toerisme zelf .
Het doel is niet enkel gericht op het aantrekken van meer bezoekers naar onze gemeente, maar ook gericht op het aantrekkelijk recreëren binnen onze gemeente. Recreëren als vrijetijdsbesteding voor en door onze eigen inwoners.
Dat kenmerkt zich in activiteiten en evenementen. Hierin zien we ook dat we meer op evenementen kunnen inzetten of op het succes van evenementen kunnen meeliften.

Intern onderzoek mogelijkheden realisatie hotel
In een intern onderzoek wordt, conform het amendement zoals aangenomen bij de behandeling van de Kadernota op 3 juni 2024, de mogelijkheid voor de realisatie van een hotel onderzocht. Het onderzoek richt zich op mogelijke locaties van een hotel. Bij kansrijke locaties wordt een doorkijk gegeven over de benodigde planologische- en vergunningstrajecten. Bij positief resultaat zal publiciteit worden gegeven aan het feit dat er vestigingsmogelijkheden zijn voor een hotel in onze gemeente.

Lokaal toeristisch platform
In 2025 onderzoeken we met de plaatselijke toeristische ondernemers de mogelijkheid voor een lokaal toeristisch platform. De samenwerking met de ondernemers levert input voor de bevordering/ ontwikkeling van het plaatselijk toerisme en geeft vorm en invulling aan het Actieprogramma Toerisme en Recreatie. Dit actieprogramma, zoals ook benoemd in de kadernota, betreft tevens de nadere verdieping van de beleidsvisie. Met een raadsinformatiebrief bent u geïnformeerd over het actieprogramma.
Niet alleen zetten we in op de samenwerking met ondernemers, ook willen we meer waardering en aandacht geven aan de vrijwilligers die hun actieve bijdrage geven op gebied van recreatie en toerisme. Dit zou vorm kunnen krijgen aan de hand van een terugkerende vrijwilligersdag of vrijwillligersbijeenkomst.

Archeo Route
De gemeente Beesel is rijk aan archeologische vondsten en zaken uit de oudheid. Met de Archeo Route kunnen deze tot verbeelding worden gebracht. Met de Archeo Route Limburg worden de verhalen achter de Limburgse geschiedenis en archeologie beleefbaar gemaakt. Met de realisatie van meerdere punten, die onderdeel worden van de Archeo Route, brengen we belangrijke archeologische plekken in onze gemeenten met elkaar in verbinding.

Keramiekindustrie
We kennen een rijke keramische cultuurhistorie die aansluit op de keramiekindustrie van Tegelen, Swalmen en het Duitse Bracht. Nog steeds zijn symbolen en relicten te vinden die naar deze historische keramiekindustrie verwijzen. Deze willen we in stand houden en onder de aandacht brengen. Daarom willen we de keramiekgeschiedenis ook voor het toerisme meer beleefbaar maken door de dagrecreatieve waarde op lokaal en regionaal niveau te vergroten. Dit doen we door het ontwikkelen van verhaallijnen in combinatie met specifieke themaroutes, ook grensoverstijgend. Hierin benadrukken we de geschiedenis van de keramische kunst en de keramische industrie.

Het project "keramiekindustrie" komt voort uit de Investeringsagenda. De realisatie van het project is gepland voor 2024/2025. Het heeft betrekking op het beleefbaar maken van het keramisch erfgoed in de regio. We bekijken ook de mogelijkheden tot behoud van (lokale en regionale-) relicten en objecten uit de keramiekgeschiedenis. Dit project sluit dan ook goed aan bij de (lokale en regionale-) ambitie om meer aandacht te krijgen voor de keramiekhistorie en het keramiekambacht en de betekenis hiervan in dit gebied.

Programma Draak
Met het programma Draak werken we aan het verder ontwikkelen van het thema Sint Joris en de Draak (strijd tussen goed en kwaad). Een thema dat voor onze gemeente en onze gemeenschap onderscheidend is en van belang is voor cultuur, recreatie en toerisme, ruimte en economie. Het programma omvat de volgende deelprojecten.

1. Europese Culturele Route (ECR) Sint Joris;
2. Sint Joris en de Draak in de buitenruimte;
3. Doorontwikkeling Drakenrijk;
4. Draaksteken.

Voor de eerste 2 projecten (totaalbedrag € 795.000) hebben we een cofinanciering van € 395.000 ontvangen vanuit de Investeringsagenda regio Noord-Limburg en provincie Limburg. Onze eigen bijdrage hieraan bedraagt € 400.000.
Voor het Draaksteken en de Europese Culturele Route hebben we in 2024 (op verzoek van de gemeenteraad) een reserve gevormd waarin per 1 januari 2025 een bedrag van € 250.000 zit.

1. Europese Culturele Route (ECR) Sint Joris en de Draak
In overleg met onze Europese partner-'Drakengemeenten' en de Stichting Draaksteken hebben we een vereniging opgericht: Saint George and the Dragon. We werken binnen deze vereniging samen aan de realisatie van een ECR met Sint Joris en de Draak als verbindend thema. De volgende mijlpalen zijn de besluitvormende processen in de Europese Drakengemeenten, het volgen van opleiding om te komen tot de ECR en het uitwerken van de eisen voor de ECR. We richten ons op het indienen van een aanvraag voor de ECR in 2026. We hebben een bedrag van € 80.000 beschikbaar in 2024/ 2025 voor de realisatie van de voorwaarden van de ECR.

2. Sint Joris en de Draak in de buitenruimte
We hebben voor het beleefbaar maken van Sint Joris en de Draak in onze openbare ruimte in 2024/ 2025 een krediet van € 715.000 beschikbaar (deels vanuit eigen middelen en deels vanuit de cofinanciering van de subsidie Investeringsagenda regio Noord-Limburg en provincie Limburg); 2025 staat in het teken van de realisatie van de plannen.
Door deze investering presenteren we dit historische en culturele thema op een toegankelijke en boeiende manier aan bewoners van onze regio en aan bezoekers.

3.Doorontwikkeling Drakenrijk
Het bestaande Drakenrijk wordt doorontwikkeld tot een (deels overdekt) park met het thema Sint Joris en de Draak, dat het hele jaar door toegankelijk is. Door de ondernemer is een beroep gedaan op de gemeente, de Rabobank en de provincie Limburg voor een geldlening om de investering mogelijk te maken. In september 2024 vindt besluitvorming plaats over deze lening. De investering van de ondernemer kan vervolgens vanaf 2025 plaatsvinden.

Verdieping en uitvoering Visie 'In het Spoor van de Draak'
In 2019 is de visie 'In het Spoor van de Draak' vastgesteld. We zijn volop bezig met activiteiten die uitvoering geven aan de ambities uit deze visie. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van de Groene Loper en de activiteiten binnen het programma Draak.

Daarnaast intensiveren we de samenwerking met onze plaatselijke ondernemers in de toeristisch-recreatieve sector. Zo halen we door middel van bijeenkomsten actief op wat hen bezighoudt, welke kansen zij zien en welke mogelijke belemmeringen.
De periode 2024-2026 is een intensieve periode van (project-)realisatie en (door-)ontwikkeling met het doel om ook in de toekomst een (toeristisch) attractieve gemeente te blijven. Met een raadsinformatiebrief bent u reeds geïnformeerd over het actieprogramma voor 2025 en verder.

In de loop van 2025 maken we een start met een nieuwe toeristische beleidsvisie, zodat we ook in de komende jaren een toeristische aantrekkelijke gemeente blijven. Besluitvorming wordt voorzien in 2026.

Activeren uren
Voordeel € 50.000
Jaarlijks ramen we de activering van uren voor projecten. Omdat de uren worden toegerekend aan investeringen, vallen deze kosten niet meer ten laste van de gemeentelijke exploitatiebegroting van het betreffende jaar.
De uiteindelijke verdeling van de uren over de programma's en overhead is afhankelijk van de projecten die daadwerkelijk gepland/uitgevoerd worden. Zodra dat inzichtelijk is, worden de bedragen onder de betreffende projecten en bijbehorende programma's opgenomen.
In 2025 is er sprake van een voordeel van € 264.000 over de gehele begroting met betrekking tot het activeren van uren. Dit komt doordat er een aantal nieuwe projecten is, waarvoor nog niet eerder activering van uren was opgenomen. Binnen programma 1 betreft dit het project Sint Joris en de Draak. Dit resulteert in een voordeel van € 50.000.

Personele capaciteit Recreatie en Toerisme
Om de ambities op het gebied van recreatie en toerisme vorm te geven en uitvoering te geven aan de activiteiten zoals opgenomen in deze begroting en het actieprogramma, verlengen we de extra capaciteit voor recreatie en toerisme met 1 jaar. Dit is conform het aangenomen amendement bij de Kadernota. We hebben positief geëvalueerd over deze extra inzet. De gemeenteraad is hierover voorafgaand aan de begrotingsbehandeling geïnformeerd met een raadsinformatiebrief.

Subdoel 1.3.3: We bevorderen wisselwerking tussen groen en recreatie

Het groene karakter van onze gemeente en de toeristische beleving zijn nauw met elkaar verweven. We koesteren de vele (kleinschalige) culturele en natuurlijke schatten die in onze gemeente zijn en benutten kansen om de wisselwerking hiertussen te bevorderen.
Om die reden zetten we in op het behoud van natuur én cultuur en brengen we deze nadrukkelijk met elkaar in verbinding in de vorm van groene verbindingsstructuren.

De activiteiten die we uitvoeren ten behoeve van dit subdoelen zijn terug te vinden onder meerdere andere subdoelen. Het betreft bijvoorbeeld het project groene loper, de inrichting van de buitenruimte in het kader van het programma Draak en de verbetering van routestructuren.

Subdoel 1.3.4: We positioneren het immateriële erfgoed op Europees niveau, vermarkten dit en zetten zo niet alleen Beesel, maar ook Noord-Limburg op de Europese kaart

Sint Joris en de Draak (en daarmee ook de strijd tussen goed en kwaad) is al jaren hét onderscheidende en strategische thema van de gemeente en de gemeenschap in Beesel. Wij zetten langjarig in op dit unieke handelsmerk, omdat we ervan overtuigd zijn dat dit voor onze gemeenschap en onze (eu)regio toeristisch, recreatief, cultureel en economisch grote voordelen met zich meebrengt.

Programma Draak
Zie voor het 'Programma Draak' (waaronder de Europese Culturele Route) het subdoel 1.3.2.

Subdoel 1.3.5: We promoten onze regio

Door gezamenlijk de regio op de kaart te zetten wordt efficiëntie bereikt in kosten en effectiviteit (groter bereik), versterkt het aanbod elkaar conceptueel en kan de regio en kunnen ondernemers zich verbinden aan gezamenlijke merkwaarden (en bijbehorende publieke en private producten). Zo spelen we als regio in op de behoefte van bezoekers aan een complete beleving: dagrecreatie/cultuur, logies, natuur, sfeer.

Regionale Actieprogramma Toerisme en Recreatie
Op het gebied van toerisme en recreatie werkt de gemeente Beesel samen met de 8 Noord-Limburgse gemeenten op basis van het recent herijkte "Actieprogramma Toerisme en Recreatie 2023-2025". De uitvoering geschiedt langs een vijftal actielijnen. De projecten die langs deze actielijnen worden ontwikkeld, worden betaald van het jaarlijks daarvoor gereserveerde budget.

Regionale samenwerking op actielijnen
Voor actielijn 1 blijven we ook in 2025 inzetten op de verdere vitalisering van het verblijfsaanbod.
Voor actielijn 2 werken we aan een speciaal ontwikkelde "kansenkaart". Zo versterken we dag-recreatieve ecosysteem. Het doel hiervan is om de attractiewaarde van Noord-Limburg nog verder te verbeteren.
Bij actielijn 3 zetten we in op de aantrekkelijkheid van onze vrijetijdslandschappen als stimulans voor de mentale en fysieke gezondheid.
Als bestuurlijk trekker van actielijn 4 onderzoeken we (in 2024/2025) hoe de vrijetijdseconomie actief kan bijdragen aan de gezondheid en aan opgaven in andere sectoren.
In actielijn 5 zal de regiomarketing en de informatietaak een prominente rol spelen en actieve inzet verlangen. Hier werken we aan een nieuwe strategie/ ambitie, welke vervolgens zal moeten worden uitgewerkt.

Datahub
Voor recreatie en toerisme gaan we voor een balans waarin kwalitatief aanbod wordt ontwikkeld op de juiste plek. Zowel lokaal als regionaal. Om dit vorm te geven willen we ontwikkelen, sturen en monitoren.
Hiervoor is stuurinformatie (data) nodig. Met de gezamenlijke (regionale) samenwerking en ontwikkeling van een ‘Datahub Limburg’ pakken we regie op dit doel en krijgen we een meer consistent inzicht op trends en ontwikkelingen.

Koersbepaling Regiopromotie en Informatietaak
In samenwerking met de regiogemeenten van Noord-Limburg starten we in 2025 met een nieuwe vorm van regiopromotie voor toerisme en recreatie, met bijbehorende ambities en prestatieafspraken. Ook onderzoeken we met de regiogemeenten van Midden-Limburg welke samenwerkingsvorm gewenst is als het gaat om promotie en marketing voor toerisme. Deze ontwikkelingen leiden (mogelijk) tot aanpassingen in de uitvoeringsstructuur en in financiële zin voor wat betreft de afspraken met opdrachtnemers en stakeholders.

Het jaar 2025 kan daarmee gezien worden als een transitiejaar als het gaat om onze keuze en ambitie op de inzet van de regiopromotie en de informatietaak.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Beleven	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Sport	-768	-851	-910	-893	-1.030	-1.037
Cultuur	-342	-454	-467	-417	-333	-335
Actief en levendig	-212	-469	-422	-403	-402	-406
Totaal Baten minus lasten	**-1.322**	**-1.774**	**-1.799**	**-1.714**	**-1.765**	**-1.779**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Beleven	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	-1.885	-1.622	-1.556	-1.589
Mutaties begroting 2025**	86	-91	-209	-190
Geraamd resultaat	**-1.799**	**-1.714**	**-1.765**	**-1.779**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Notitie Overhead
Nadeel € 66.000
Op basis van de notitie Overhead van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) hebben we de kosten voor informatiebeheer en het salaris voor het management opgenomen in de programma's waar ze betrekking op hebben. Er is € 66.000 van de kosten uit overhead verschoven naar programma 1. Deze verplaatsing van budgetten is budgettair neutraal.

Personeel: formatie en inhuur programma 1
Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur
1.1 Sport	286	0
1.2 Cultuur	197	0
1.3 Actief en levendig	318	0
Totaal programma 1	801	0

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren is het wenselijk om de formatie uit te breiden met:

- Beleidsmedewerker recreatie & toerisme
  - tijdelijke functie verlengen voor 1 jaar
  - 100% werkzaam voor doel 1.3
  - kosten 0,8 FTE € 68.000

Samenvatting financiële mutaties
Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 1 'Beleven' > € 50.000, met een totaalbedrag ad **€ 86.000 (voordeel)**:

- Regeling compensatie energietarieven: € 200.000 voordeel;
- Activeren uren: € 50.000 voordeel;
- Verschuiving in verband met notitie Overhead: € 66.000 nadeel;
- Personeel inclusief index: € 93.000 nadeel;
- Het resterende bedrag betreft mutaties < € 50.000.

Investeringen programma 1

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2025	2026	2027	2028	Dekking
Er is geen sprake van investeringen binnen dit programma					

Programma 2. Samenkracht

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

2.5 Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

- Armoede en schulden voorkomen: Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie
- Inburgering: Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1), in combinatie met een vorm van participatie (onderwijs, werk)

2.6 Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

- Samen met verenigingen: Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen
- Minder mantelzorgers voelen zich overbelast
- Ontmoeting: Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting
- Veilige sociale leefomgeving: Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving
- Bewustwording eenzaamheid
- Dementievriendelijke samenleving, waarin begrip is voor mensen met dementie en zij zo lang mogelijk kunnen meedoen

2.7 Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

- Ruimte voor ontmoeten: We bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis
- Ruimte voor onderwijs: We bieden goede huisvesting voor onze scholen
- Ruimte voor sport en bewegen: We zetten ons in voor een ruimte die uitnodigt tot bewegen
- Toegankelijkheid: we houden er rekening mee dat de fysieke buitenruimte en activiteiten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen met fysieke beperkingen

2.8 Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

- Grip krijgen op het gebruik en de mate waarin ervaren wordt dat de geboden ondersteuning het gewenste effect heeft

Doel 2.1: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

Om de veerkracht van onze inwoners te vergroten, richten we ons op het individu en de sociale omgeving. We helpen sterke kernen en netwerken te creëren, zodat inwoners fijn en veilig kunnen wonen en de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid wordt vergroot. Op deze manier kunnen inwoners samen met hun netwerk zoveel mogelijk hun leven leiden en regie houden en is gespecialiseerde ondersteuning lang niet altijd noodzakelijk.

Doel 2.2: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving.

Een gezonde leefstijl hangt samen met de fysieke en sociale leefomgeving. Door de omgeving aan te passen wordt het mensen makkelijker gemaakt om gezonde keuzes te maken. Daarom zetten we als gemeente in op omgevingsfactoren om gezond gedrag te bevorderen.

Doel 2.3: Mentale gezondheid: inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving

Mentale (psychische) ongezondheid vormt een groot deel van de totale ziektelast onder de volwassen bevolking. Mentaal gezonde mensen voelen zich over het algemeen tevreden en kunnen vaak goed omgaan met tegenslagen. We zetten in op vroegsignalering en preventie bij psychische problematiek. We willen meer begrip voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, zoals depressie, eenzaamheid en dementie. We willen dat deze mensen kunnen meedoen en wonen in een buurt ter bevordering van participatie en herstel.

Doel 2.4: Lichamelijke gezondheid: in Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren

Lichamelijke beperkingen of chronische aandoeningen zijn van invloed op iemands lichamelijke gezondheid. Daarnaast spelen leefstijl en leeftijd een rol. Door de vergrijzing krijgen we een steeds grotere groep ouderen met een kwetsbare lichamelijke gezondheid. We stimuleren een gezonde leefstijl door sport en bewegen laagdrempelig te maken voor alle inwoners en door in te zetten op valpreventie.

Doel 2.5: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

Ons uitgangspunt is dat inwoners kunnen meedoen naar vermogen. Waar betaald werk (nog) niet mogelijk is, zijn er wellicht mogelijkheden om vrijwilligerswerk te kunnen doen. We zetten in op de bestrijding van armoede door preventie en het bieden van minimamaatregelen. Meedoen naar vermogen betekent ook nieuwkomers begeleiden bij het integreren en activeren. Hiervoor zetten we in op taalontwikkeling in combinatie met een passende vorm van participatie.

Doel 2.6: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

We vinden het belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Sociale contacten in de eigen omgeving geven een veilig, verbonden gevoel. Voorzieningen voor ontmoeting, een toegankelijk verenigingsleven en mantelzorgondersteuning dragen hieraan bij.
We stimuleren dat kinderen veilig en gezond opgroeien en zich ontwikkelen tot gelukkige, zelfstandige inwoners. Daarbij zetten we in op preventie door opvoed- en opgroeiondersteuning voor de omgeving waarin ze opgroeien.
We willen samen met inwoners en partners inzetten op het vergroten van het veiligheidsgevoel in onze samenleving.

Doel 2.7: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

Een goede en veilige fysieke leefomgeving is een cruciale randvoorwaarde voor goede gezondheid. De Omgevingswet biedt kansen om de samenhang tussen gezondheid, milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening te vergroten en bij ontwikkelingen verplicht te stellen dat deze getoetst worden aan de mate waarin zij bijdragen aan de gezondheid van mensen. Wij sluiten daarom met onze gezondheidsdoelen aan op maatschappelijke en ruimtelijke opgaven.

Doel 2.8: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

Bij zorggebruik gaat het om het gebruik van ondersteuning en de mate waarin inwoners ervaren dat deze het gewenst effect heeft. We volgen de ontwikkelingen in het Sociaal Domein beter en spelen hierop in. Dit doen we aan de hand van de kwalitatieve en kwantitatieve data en cliëntbeleving.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 2.1: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-1.498

Subdoel 2.1.1: Inwoners zijn in staat om met stress en tegenslagen om te gaan en vinden zo veel mogelijk oplossingen in het eigen netwerk

Om de veerkracht van onze inwoners te vergroten, richten we ons op het individu en de sociale omgeving. We helpen sterke kernen en netwerken te creëren, zodat inwoners fijn en veilig kunnen wonen en de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid vergroot. Op deze manier kunnen inwoners samen met hun netwerk zoveel mogelijk hun leven leiden en regie houden en is gespecialiseerde ondersteuning lang niet altijd noodzakelijk. We zetten daarom in op de sociale basis, informatie en advies en toegang.

Welzijn op Recept
Welzijn op Recept is 1 van de 5 ketenaanpakken binnen het GALA/IZA. Met Welzijn op Recept versterken we duurzaam de zelfredzaamheid en de samenredzaamheid van onze inwoners en verminderen we de druk op de zorg. Vanaf 2024 maken alle 3 huisartsenpraktijken in de gemeente gebruik van deze interventie. In 2025 werken we binnen de regionale gemeentelijke samenwerking IZA Noord- en Midden-Limburg verder aan de structurele borging van deze ketenaanpak.

Bibliotheek Maas en Peel
Nadeel € 85.000
Het bibliotheekwerk vormt een belangrijke professionele basisvoorziening voor alle inwoners van de gemeente Beesel. De Bibliotheek Maas en Peel is hierin onze samenwerkingspartner. Naast het algemene bibliotheekwerk voert de bibliotheek op verzoek van de gemeente ook het Informatiepunt Beesel, het Informatiepunt Digitale overheid, het project boekstartcoach, het Taalpunt en de coördinatie van het Taalpunt uit. In 2024 heeft de Bibliotheek Maas en Peel een nieuw meerjarenbeleidsplan vastgesteld dat de basis vormt voor de uitvoering in de periode van 2025 tot en met 2028.

Conform eerdere besluitvorming is de subsidie voor de Bibliotheek Maas en Peel vanaf 2025 in overeenstemming gebracht met de verleende subsidie voor 2024 inclusief de overeengekomen jaarlijkse indexering op basis van OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) en IMOC (Index prijs Materiële Overheidsconsumptie).

Zodra meer duidelijk is over 1) de wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) en de middelen die het Rijk ter beschikking gaat stellen en nodig zijn voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke taken en 2) de nieuwe huisvesting van de Bibliotheek Maas en Peel, wordt een reële inschatting gemaakt van de totale kosten van exploitatie en activiteiten en kan worden overgegaan tot meerjarige subsidieafspraken. Meerjarige afspraken stellen de bibliotheek in staat te zorgen voor continuïteit in de dienstverlening en de uitvoering van het (meerjarige) beleidsplan. Tot die tijd wordt de subsidie nog per jaar verleend.

Subdoel 2.1.2: Kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden

We dragen bij aan een positief opvoedklimaat en zorgen dat je in Beesel ontspannen, met plezier en gezond kunt opvoeden en opgroeien. We gaan voor een onbezorgde, gezonde en kansrijke start vanuit een stabiele en veilige situatie in de buurt, (voor)school, (sport)club, (jeugd- of cultuur)vereniging of ander laagdrempelig initiatief. Hiervoor leren jeugdigen zich veerkrachtig te ontwikkelen en kunnen zo goed mogelijk meedoen in de samenleving. Als uitdagingen voor jeugdigen en hun opvoeders even te groot zijn om zelf, of samen met hun naasten op te pakken bieden we professionele ondersteuning, gericht op vroegtijdige interventies, op maat en dichtbij de jeugdige.

Goede en gezonde start
In 2024 is gestart met het formeren van een lokale coalitie voor Kansrijke Start. Het verder vormgeven van deze lokale coalitie gebeurt in 2025. Samen met deze lokale coalitie zoeken we naar een optimale invulling voor de Beeselse gemeenschap. Er wordt geïnvesteerd in de scholing van de betrokken partner. Door de scholing wordt er vanuit een gezamenlijke methodiek gewerkt. De interventies Voorzorg, Nu niet zwanger, Gelukkig Ouderschap en Ouders Inc worden gecontinueerd en geborgd. De interventie 1000 kansen wordt in 2025 geïmplementeerd. De gemeenteraad wordt via de P&C cyclus geïnformeerd over de voortgang.

Gelijke kansen
Naast het 2 keer per jaar aanbieden van de Sociale Vaardigheidstraining (SOVA) voor kinderen in het primair onderwijs, ontwikkelt welzijnswerk aanbod voor kinderen in echtscheiding. Dit aanbod wordt in 2025 uitgevoerd. Ook verkennen we in 2025 de mogelijkheden voor SOVA trainingen voor jongeren in het voortgezet onderwijs.

Sterk sociaal netwerk
De cijfers van de GGD monitor Jeugd (2023) zijn bekend. In samenwerking met partners worden de cijfers geduid tijdens de halfjaarlijkse netwerkbijeenkomst jeugd in november 2024, waar de acties voor 2025 uit zullen voortvloeien.

Zijn/haar talenten ontwikkelen
We vinden het van belang dat iedereen de kans krijgt om zijn talenten te ontwikkelen en gaan daarom met jeugdigen hierover in dialoog. Dit doen we aan de hand van effectieve methodes voor jongerenparticipatie.

In 2025 start weer een traject van jongerenparticipatie volgens de methodiek Speaking Minds. Net als het traject in 2024 wordt dit samen met het Grescollege en jongerenwerk van Synthese opgepakt. Eén van de resultaten uit het traject van 2024 is de wens voor een jongerenontmoetingsplek. In 2025 verkennen we hoe we dit samen met jongeren en jongerenwerk verder vorm kunnen geven. Daarnaast wordt Democracity als educatief programma ingezet voor basisschoolleerlingen.

Op basis van het succes van afgelopen jaren blijven we de talententoer voor alle basisschoolleerlingen tijdens de schoolvakanties aanbieden, met zoveel mogelijk aanbod uit de gemeente of nabije omgeving.

Snelle en passende ondersteuning wanneer nodig
Vanuit de opdracht van de landelijke hervormingsagenda jeugd wordt er geïnvesteerd in de deskundigheidsbevordering van de gezinscoaches. Zo ontstaat een stevig lokaal team met meerdere expertises. De gezinscoaches gaan meer zelfhulpverlening bieden. Enkelvoudige hulpvragen worden door de gezinscoaches zelf opgepakt en begeleid, zodat er geen maatwerkvoorziening nodig is

Samenwerking Onderwijs en Kinderopvang
Leerplicht
In een raadsinformatiebrief van 15 december 2023 is de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van de leerplicht in het schooljaar 2022-2023. In deze brief is ook aangegeven dat de capaciteit van de leerplichtconsulent onder druk komt door de verwachte en ervaren toename van verzuimmeldingen en de complexiteit van de casussen. De leerplichtconsulent is vaak langdurig en intensief betrokken en is de schakel tussen kind, ouders, school en hulpverlening. Doordat de capaciteit onder druk komt, komen we steeds vaker alleen nog maar toe aan de basistaken: onderzoek en handhaven van de leerplichtwet en administratie en dossier vormen.

Binnen het jeugdbeleid willen we inzetten op preventie en verbinding met onze partners. We willen korte lijnen, elkaar kennen en opzoeken en kennis hebben van elkaars expertise. Dit betekent dat we vanuit leerplicht ook willen blijven bijdragen aan overleggen intern (met gezinscoaches) en extern. We willen bemiddelen in casussen waar de relatie tussen school en ouders / verzorgers niet soepel loopt. We willen samenwerken met de scholen rondom bekendheid met elkaar en elkaars procedures. We willen samenwerken, kennis delen en kennis opdoen in de regio.

Om dit te realiseren wordt - conform kadernota- de formatie leerplicht met 24 uur per week uitgebreid voor de duur van 2 jaar. Er is gekozen voor een tijdelijke uitbreiding zodat de tijdelijke uitbreiding stopt aan het einde van het huidige jeugdbeleid. In deze periode verwachten we meer inzicht te krijgen in

de effecten van deze investering. De kosten voor de tijdelijke leerplichtambtenaar worden gedekt uit de investeringsreserve.

Wet van school naar duurzaam werk
De wet van school naar duurzaam werk zal naar verwachting op 1 januari 2026 in werking treden. Doel van het wetsvoorstel is dat jongeren die dit nodig hebben, begeleiding krijgen bij de overstap van school naar werk en bij (dreigende) werkloosheid. Het wetsvoorstel bestaat uit een combinatie van instrumenten die bij onderwijsinstellingen, gemeenten en doorstroompunten wordt belegd. We blijven de ontwikkelingen volgen van deze nieuwe wet die nu nog in voorbereiding is.

Verrijkte schooldag
Het programma School en omgeving van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft als doel kansengelijkheid onder kinderen en jongeren te vergroten tijdens hun basis- en middelbareschooltijd. Met dit programma wordt gestimuleerd om buiten de reguliere onderwijstijd activiteiten aan te bieden op het gebied van sport, cultuur, cognitieve ontwikkeling, welzijn, sociale ontwikkelingen en oriëntatie op jezelf en de wereld (verrijkte schooldag). Vanuit het sport- en cultuurbeleid zijn er initiatieven zoals de talententoer. In een raadsinformatiebrief van oktober 2023 hebben wij uw raad geïnformeerd over het NPO plan Beesel (Nationaal Programma Onderwijs). Hierin staat het voornemen om met partners de behoefte en mogelijkheden van een rijke schooldag te verkennen en hiernaar toe te werken. Synthese verkent in afstemming met jongeren en lokale partners de behoefte en zal vanuit de NPO middelen in het najaar van 2024 een naschools activiteitenaanbod vormgeven. De vorm en frequentie hiervan zijn nog niet bekend. In 2025 evalueren we dit en bespreken we of en hoe we dit verder kunnen doorontwikkelen tot (1 of meerdere) verrijkte schooldagen, wat dit financieel vraagt en uit welk budget we dit kunnen dekken. Mochten er aanvullende middelen nodig zijn dan nemen wij dit mee in de begroting 2026.

Programma Integraal Kindcentrum Beesel (IKC)
Ook door het programma Integraal Kindcentrum (IKC) Beesel dragen we bij aan een goed opvoedklimaat voor kinderen.
Zie hiervoor verder onder programma 2, subdoel 2.7.2.

Doel 2.2: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving.

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-194

Subdoel 2.2.1: Dalen overgewicht en Roken

We volgen de lijn van het nationaal preventieakkoord en willen het aantal volwassenen en jeugdigen met overgewicht dat rookt laten dalen. Het stimuleren tot gezond gedrag doen we door de keuze gemakkelijk en vanzelfsprekend te maken.

Rookvrije Generatie
Noord-Limburgse gemeenten omarmen het thema “Noord-Limburg Rookvrij in 2040” samen met Synthese, de GGD Limburg-Noord en PxZorg (VieCuri, Cohesie en Burgerkracht). De ambitie is dat in 2040 nog maar 5% van de inwoners (18 jaar en ouder) uit de GGD regio Limburg-Noord rookt. Van de inwoners tot 18 jaar rookt in 2040 niemand meer.

Deze ambitie is opgesplitst in 2 doelen voor de korte termijn:
1. In 2025 zijn alle omgevingen waar kinderen komen rookvrij:
   we beschermen kinderen daarmee tegen tabaksrook en tegen de verleiding om te gaan roken;
2. In 2025 is het percentage volwassen rokers in elke gemeente gedaald met 2,5%.

In navolging van het Gezond en Actief Leven Akkoord zijn we samen met de regio aan het kijken om de Rookvrije Generatie aanpak ook in te zetten voor andere soorten middelengebruik.

Overgewicht

JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht)

De gemeente Beesel heeft een JOGG-regisseur. Deze regisseur stimuleert lokale organisaties in het uitnodigen tot gezond gedrag en realiseren van een gezonde omgeving. Dit gebeurt onder de noemer Samen Fit. Dit doen we onder andere door het faciliteren van sportverenigingen, uitnodigen tot bewegen in de openbare ruimte, gezonde kantines, aandacht voor gezonde leefstijl bij de jongste jeugd door samenwerking met onderwijs en kinderopvang (in samenwerking met de vakleerkracht bewegingsonderwijs en de buurtsportcoach), motorische screening en de Rookvrije Generatie. Daarnaast is de JOGG-regisseur betrokken bij het opzetten van de ketenaanpak overgewicht en obesitas bij kinderen. Hierbij onderzoeken we samen met netwerkpartners hoe wij deze aanpak het beste kunnen neerzetten binnen de gemeente Beesel.

COOL (Coaching op Leefstijl)

Voor tekst en toelichting zie programma 1, subdoel 1.1.1.

LiFi (Limburg Fit) / gezonde basisschool van de toekomst
Nadeel € 54.000, neutraal via reserve

Zowel gemeente als scholen vinden het concept van Gezonde Basisschool van de Toekomst en specifiek de gezonde lunch op inhoud passend. Samen met de scholen is gekeken hoe dit in de gemeente Beesel kan worden doorgevoerd. Er zijn mogelijkheden om het schoolfruit uit te breiden en individuele ontbijtboxen aanbieden aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebbenop het gebied van ontbijt of lunch. Daarom ontvangen alle leerlingen op de basisscholen in onze gemeente vanaf het schooljaar 2024-2025 5 dagen per week 1 stuks fruit/groente gedurende het hele schooljaar. Financieel betekent dit dat we hiervoor € 54.000 opnemen in de begroting. Er is gekozen om dit nu meerjarig tot en met het schooljaar 2026-2027 te faciliteren. Ieder jaar volgt een evaluatie en aan het einde van de 3 jaar wordt gekeken of dit al dan niet structureel gefaciliteerd moet worden. De verkenning voor de individuele ontbijtboxen loopt nog en de kosten zijn nog niet bekend. Hier zijn nog geen middelen voor opgenomen in de begroting.

JGZ Preventielijn

Sinds 2024 is de doorlopende preventielijn Jeugdgezondheidszorg aanwezig binnen alle consultatiebureaus in de GGD regio Limburg-Noord. Dit wordt gecontinueerd in 2025. Hierdoor is er tijdens de verschillende consulten aandacht voor 'groentehapjes in 10 stapjes', inzet op water drinken en motorische ontwikkeling.

Samenwerking kinderopvang

In 2024 is vanuit de JOGG-regisseur een grootschalige pilot geweest op kinder- en gastouderopvanglocaties met het groenteboxjesproject. Op basis van de evaluatie die in het najaar van 2024 plaatsvindt, wordt bepaald of dit project in 2025 wordt doorgezet.

Doel 2.3: Mentale gezondheid: inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving

x € 1.000	**Saldo Baten minus Lasten**
Saldo begroting 2025	-7.759

Subdoel 2.3.1: Ondersteuning eenzaamheid

We bieden passende ondersteuning aan mensen die (ernstige) eenzaamheid ervaren. Hiermee dragen we bij aan het verminderen van het aantal volwassenen in onze gemeente dat zich eenzaam voelt.

Eenzaamheid

Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 primair verantwoordelijk voor het vormgeven van een aanpak tegen eenzaamheid. De gemeente Beesel is aangesloten bij het landelijk actieprogramma Eén Tegen Eenzaamheid. Bewustwording, maatschappelijk initiatief en een lokale aanpak zijn de actielijnen uit dit programma. Door middel van het jaarlijkse uitvoeringsplan bevorderen we dat inwoners zich bewust worden van het feit dat een groep inwoners zich eenzaam voelt, dit

bespreekbaar maken en weten waar ze terecht kunnen met signalen van eenzaamheid. Voor mensen die ernstige eenzaamheid ervaren is er ondersteuning door het Steunpunt Eenzaamheid.

Subdoel 2.3.2: Mentale gezondheid: Maatwerkvoorzieningen met een focus op normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en / of het netwerk van de inwoner

We richten ons op maatwerkvoorzieningen die bedoeld zijn voor een kleine groep inwoners met veelal ernstige psychische problematiek. Hierdoor ervaren deze inwoners meerdere problemen op verschillende leefdomeinen zoals wonen, financiën en zelfredzaamheid. De maatwerkvoorzieningen zijn bedoeld om een inwoner op te vangen als deze (dreigend) dakloos wordt of een intensief begeleiding- of behandeltraject nodig heeft. De maatwerkvoorzieningen stimuleren de zelfredzaamheid en het netwerk van deze groep kwetsbare inwoners. Hierdoor krijgen zij de mogelijkheid om in de gemeenschap te wonen en te mee te doen.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Beleidsagenda Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg & Preventie
In de regiovisie Meedoen en Wonen 2022-2026 zijn de ambities beschreven die we willen bereiken als het gaat om Beschermd wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg & Preventie (BW, MO, B&P). De regiovisie wordt jaarlijks vertaald naar een beleidsagenda. De belangrijkste activiteiten/speerpunten van de beleidsagenda 2025 zijn:

- Opzetten en uitvoeren anti-stigma campagne;
- Analyseren oorzaken dakloosheid en het preventief treffen van maatregelen;
- Uitvoering geven aan de deelopdrachten die geformuleerd zijn samen met de pool ervaringsdeskundigen.
- Het organiseren van lokale ondersteuning voor verenigingen en organisaties bij het toegankelijk zijn voor kwetsbare inwoners (op basis van behoefte).
- Werken aan verbeterde samenwerking tussen sociaal domein, huisartsenzorg en GGZ-zorg (volgens de afspraken in het IZA).

We krijgen jaarlijks middelen om deze wettelijke taak uit te voeren. Deze middelen zijn bedoeld voor:

- Lokaal organiseren van de toegang, inzetten op meer formatie;
- Organiseren van het voorliggend veld voor deze doelgroep, waarbij we onder andere inzetten op eenzaamheid onder deze doelgroep door de welzijnsorganisatie;
- Compensatie voor de instroom van nieuwe Wmo-cliënten door afschaling van beschermd wonen.

Er is een nieuwe regionale verdeelsleutel in voorbereiding met een inloopjaar in 2025. Hierdoor ontvangen we in 2025 incidenteel € 175.000 extra om het lokale veld te versterken. Dit budget wordt in 2025 ingezet voor de Pilot 'Jongeren in de knel'. De verdeelsleutel voor 2026 wordt op andere maatstaven gebaseerd. Darvoor ontvangen we vanaf 2026 minder middelen dan de € 210.000 die nu voor 2026 en verder zijn geraamd.

Pilot "Jongeren in de knel"
In de beleidsagenda 2025 staat dat gemeenten aan de slag moeten met het organiseren van zorg voor jongvolwassenen die nog onvoldoende in staat zijn om zelfstandig of met ondersteuning vanuit individuele begeleiding (BGI) te functioneren. Deze jongeren hebben geen 24/7 toezicht vanuit beschermd wonen nodig. Deze jongeren hebben echter wel behoefte aan ondersteuning bij het zelfstandig wonen en een zorgaanbieder die 24/7 bereikbaar is. Deze vorm van ondersteuning past niet binnen het huidige aanbod dat door gemeenten is ingekocht. Daarom worden lokaal nieuwe vormen van ondersteuning uitgewerkt en uitgeprobeerd in de vorm van een pilot. In de gemeente Beesel start in 2025 een pilot "Jongeren in de Knel". De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd.

Resultaatgericht inkopen van maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo
Onze huidige raamovereenkomsten van maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo hebben een looptijd tot en met 31 december 2025. Voor een aantal segmenten van de maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo komt er vanaf 2026 een nieuwe inkoop en contractering. De andere segmenten worden verlengd. Daarnaast loopt landelijk nog altijd het vraagstuk omtrent het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken. Dit is de werkwijze waarmee in Noord Limburg, net als in 30% van de gemeenten in Nederland, wordt gewerkt. Het is onduidelijk of de wet er komt, waarin het resultaat gericht beschikken is vastgelegd. Als de wet er niet komt, kan dit gevolgen hebben voor de nieuwe inkoop,

contractering en verlenging van de maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo. In verband met de einddatum van onze huidige contracten, is het niet mogelijk om af te wachten tot er duidelijk is over het wetsvoorstel en starten we regionaal met de voorbereidingen voor de nieuwe aanbestedingen.

Maatwerkvoorzieningen Wmo Begeleiding
Nadeel € 205.000
Eind 2023 was er een tekort op het budget voor de Wmo indicaties voor begeleiding. Deze indicaties liepen door in 2024. In de 1e berap van 2024 is daarom € 105.000 bijgeraamd. De toename van aantallen begeleiding indicaties is met name zichtbaar in het kortdurende complexe segment (intensief/duur) en het langdurige segment, voor mensen met psychische beperkingen of een lichte verstandelijke beperking. Dit is een landelijke trend. Gezien de doelgroep van dit laatste segment is er geen grote uitstroom. Hierdoor is er een voortdurende stijgende lijn. Om die reden ramen we een bedrag van €205.000 structureel bij.

Maatwerkvoorzieningen Jeugd- hervormingsagenda
Nadeel € 582.000
Segment 1 Jeugd: nadeel € 582.000
De zorg in Segment 1 is regionaal georganiseerd. In het eerstee kwartaal van 2024 is de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de gewijzigde verdeelsleutel voor de verrekening van het zorggebruik in Segment 1. Het doel van deze nieuwe verdeelsleutel is een zo eerlijk mogelijke verdeling van het totale lumpsumbudget voor Segment 1 over de 14 samenwerkende gemeenten. Op basis van de aangepaste verdeelsleutel komt het voorschot voor Beesel uit op € 897.000. In de begroting 2024 was voor dit segment
€ 351.000 geraamd. Dit komt neer op een nadeel van € 582.000. Het relatief hoge aandeel van Beesel in de totale kosten van dit segment is ook van invloed op de begroting voor de komende jaren. Daarom ramen we het bedrag van € 582.000 structureel bij.

Hervormingsagenda Jeugd
In 2025 zetten we stappen in lijn met de hervormingsagenda Jeugd. Het sociaal netwerk wordt versterkt, de sociaal pedagogische basis wordt verstevigd en er wordt geïnvesteerd in stevige lokale teams.

Op basis van het principeakkoord over de hervormingsagenda is er een taakstelling in de begroting opgenomen. Beesel heeft volgens afspraken uit deze hervormingsagenda lokaal de benodigde maatregelen ingezet om de taakstelling te realiseren. Het perspectief is dat de taakstelling (meerjarig) zeer uitdagend is om te realiseren. We vertrouwen erop dat het Rijk herstelmaatregelen gaat treffen. De financiële risico's zijn voor de gemeente Beesel afgedekt uit de reserves.

(Boven)regionale samenwerking jeugd
Voordeel € 10.000
Regionale werkgroep Jeugd
De gemeente Beesel neemt deel aan de regionale werkgroep Jeugd. In 2025 ligt de focus van deze werkgroep op het regionaal preventieplan Jeugd. Daarnaast worden de nieuwe aanbestedingen van zorginkoop voorbereid. En de ontwikkelingen van de hervormingsagenda Jeugd worden gevolgd en opgepakt.

Crisiszorg: voordeel € 50.000
Vanaf 2024 is een nieuwe verdeelsleutel voor crisiszorg vastgesteld. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op een zo eerlijk mogelijke verdeling van de kosten. Voor de gemeente Beesel schatten we dit voor 2025 op een bedrag van € 67.000. We ramen daarom structureel € 50.000 af.

Jeugdbescherming en Jeugdreclassering: voordeel € 70.000
Ook bij Jeugdbescherming en Jeugdreclassering is de regionale verdeelsleutel aangepast. Uitgangspunt is dat elke gemeente de zorg betaalt die de gemeente zelf gebruikt. Gemeente Beesel heeft de afgelopen jaren relatief weinig gebruikgemaakt van deze zorgvorm. Daarom ramen we hier structureel € 70.000 af.

Jeugdzorgplus: nadeel € 110.000
Er is een financieel onderzoek uitgevoerd naar de tarieven van Jeugdzorgplus (JZ+). Hieruit is gebleken dat de contractueel afgesproken indexeringen niet zijn doorgevoerd in de jaarlijkse tariefaanpassingen. Daarnaast is de landelijke ambitie vanuit de hervormingsagenda Jeugd dat alle

gesloten jeugdhulp in 2025 kleinschalig en regionaal georganiseerd is en dat er in 2030 zo dichtbij als mogelijk 0 gesloten plaatsingen zijn. Uit een eerste berekening van bovengenoemde ambitie betekent dit een tariefstijging van € 539,69 naar € 878,09 per etmaal. Dit komt overeen met een stijging van 62%. Momenteel is er een bedrag van € 180.000 geraamd voor JZ+. Met de genoemde procentuele stijging leidt dit tot een bijraming van € 110.000.

Indexering Maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugd
Nadeel € 361.000
Wmo nadeel € 146.000
Voor 2025 hebben we de maatwerkvoorzieningen Wmo geïndexeerd met de voorlopige OVA-index van 4,18%. Dit is volgens de afspraken die we met de aanbieders hebben gemaakt OVA staat voor Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling. Deze index is bedoeld om een marktconforme arbeidsvoorwaardenontwikkeling mogelijk te maken in de zorg. Meerjarig is een index van 2% aangehouden.

Jeugd nadeel € 215.000
Voor 2025 hebben we de maatwerkvoorzieningen jeugd en de ramingen voor Jeugdbescherming (JB), Jeugdreclassering (JR), Jeugdzorgplus (JZ+) en Crisishulp geïndexeerd met de voorlopige OVA-index van 4,18%. Dit is volgens de afspraken die zijn gemaakt met de aanbieders. Meerjarig is een index van 2% aangehouden.

Doel 2.4: Lichamelijke gezondheid: in Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-3.464

Subdoel 2.4.1: Inwoners ervaren zo weinig mogelijk fysieke beperkingen in het dagelijks leven

We willen dat inwoners zo weinig mogelijk fysieke beperkingen ervaren in het dagelijks leven. Interventies om fysiek beperkingen te voorkomen, dragen hieraan bij. Dit kan in de vorm van voorzieningen zoals een scootmobiel of een rolstoel zodat inwoners zich makkelijker kunnen verplaatsen. Het kan ook een vorm van preventie zijn om te voorkomen dat een maatwerkvoorziening ingezet moet worden.

Valpreventie
Zeker bewegen, Judoclub Reuver
Wij nemen deel aan het regionale valpreventie programma Stevig Staan. Dit programma loopt van 2022 tot en met 2027. Daarnaast voert de Judoclub Reuver sinds 2023 het lokale valpreventieprogramma Zeker Bewegen uit. Hiervoor krijgen zij ieder jaar een subsidie. Het Zeker Bewegen programma is voor inwoners die vanwege hun leeftijd of een te klein valrisico niet kunnen deelnemen aan Stevig Staan. Deelnemers aan Stevig Staan kunnen, na afloop, deelnemen aan Zeker Bewegen om in beweging te blijven. Hiermee is Zeker Bewegen ook een aanvulling op Stevig Staan. Naar verwachting stuurt de Judoclub Reuver opnieuw een aanvraag in voor de uitvoering van dit programma in 2025.

Zeker op weg
Naast het regionale programma valpreventie Stevig Staan en het lokale valpreventie programma Zeker Bewegen wordt beoogd om in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland in 2025 het project ‘Zeker op weg’ uit te voeren. Het doel van dit project is het behouden of bevorderen van veilige verkeersdeelname door de oudere verkeersdeelnemer. Het project richt zich op senioren die zelfstandig wonen, met zorg dichtbij. Het kunnen blijven lopen is bij het ouder worden van groot belang om zelfstandig te kunnen blijven wonen, zelfredzaam te blijven en eenzaamheid te voorkomen. Veilig blijven lopen begint met bewustwording, onderkennen van het teruglopen van eigen vaardigheden (cognitief en fysiek) en het anticiperen hierop door op strategisch en operationeel niveau keuzes te maken die de veiligheid bevorderen. De workshops worden afgestemd op de lokale verkeerssituatie in Beesel en de ontmoetingsplaatsen van de doelgroep.

Uitvoering woonzorgvisie - woonconvenant
In 2024 is een woonconvenant vastgesteld met de woningcorporaties. Het vastleggen van dit convenant is een van de acties uit de woonzorgvisie. In het woonconvenant staan de afspraken over de toegankelijkheid van woningen en de toekomstbestendigheid van de woonomgeving. In 2025 wordt dit uitgevoerd. Overige acties voor de uitvoering van de woonzorgvisie zijn opgenomen in programma 3, subdoel 3.2.1.

Hulp in het huishouden
Nadeel € 165.000
In verband met de uitspraken van de centrale raad van beroep wordt de financiële draagkracht niet meer meegewogen bij aanvragen huishoudelijke hulp via de Wmo. Hierdoor verwachten we in 2025 een stijging van het aantal aanvragen huishoudelijk hulp. Deze stijging komt bovenop de reguliere stijging door dubbele vergrijzing.

In totaal ramen we in 2025 een bedrag van € 165.000 bij.

De verwachting is dat het personeelstekort bij hulp in de huishouding verder toeneemt. Daarmee groeien de wachtlijsten bij de zorgaanbieders van huishoudelijke ondersteuning. Regionaal zijn we met aanbieders in gesprek om een plan te maken hoe zij de noodzakelijke ondersteuning zo lang mogelijk kunnen blijven bieden. Ook wordt er gekeken welke alternatieven er zijn.

We gaan een onderzoek doen samen met de gemeente Horst aan de Maas naar de haalbaarheid van een pilot om de huishoudelijke hulp anders te organiseren. Zodra er meer bekend is over de inhoud en kosten wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Subdoel 2.4.2: Mobiliteit vergroten

Mobiliteit draagt bij aan de zelfredzaamheid van mensen. Het faciliteren van inwonersinitiatieven, algemene en maatwerkvoorzieningen die bijdragen aan het vergroten van de mobiliteit is daarom belangrijk.

Algemene mobiliteitsvoorzieningen
Deelmobiliteit
We onderzoeken in 2025 de mogelijkheden voor deelmobiliteit. Een goed voorbeeld is een scootmobiel pool. Met deze pool kunnen de kosten op de maatwerkvoorzieningen mobiliteit worden verminderd. Deze scootmobiel is ook een oplossing voor het groeiende probleem van het stallen van mobiliteitsvoorzieningen binnen de gebouwen van de woningcorporaties.

Kommee
In 2024 is het project Kommee gestart in de gemeente Beesel. Met het project Kommee krijgen inwoners ondersteuning bij het leren zelfstandig te reizen met het reguliere openbaar vervoer. Dit project wordt doorgezet in 2025.

Doel 2.5: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-1.834

Subdoel 2.5.1: Armoede en schulden voorkomen: Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie

Uitgangspunt is dat inwoners kunnen meedoen naar vermogen. Financiële zorgen en leven in armoede kunnen bijdragen aan uitval op het werk of op school. Dit kan leiden tot problemen op meerdere levensdomeinen, zoals gezondheidsproblemen. Door de financiële zelfredzaamheid en arbeidsparticipatie te stimuleren, ondersteunen we bij het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden. Dit betekent dat we het huidige percentage uitstroom naar werk tenminste willen behouden.

We zetten in op de bestrijding van armoede, door preventie en het bieden van inkomensondersteunende minimaregelingen en schulddienstverlening.

Sociale uitkeringen en re-integratie
Voordeel € 84.000
IOAW en IOAZ
In de loop van 2024 was er een forse daling van het aantal uitkeringsgerechtigden op grond van de Inkomensondersteuning Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemer/ zelfstandige (IOAW en IOAZ). Deze daling komt doordat meerdere uitkeringsgerechtigden de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Dit heeft ertoe geleid dat het uitkeringsvolume voor deze regelingen bijna is gehalveerd. Voor 2025 betekent dit een voordeel van ongeveer € 84.000.

In- en uitstroom bijstandsgerechtigden
We verwachten na de daling van het aantal bijstandsgerechtigden in 2024 geen verdere krimp in 2025. Dit komt door de stabilisatie van de in- en uitstroom binnen het totale uitkeringsbestand. De instroom van statushouders blijft onverminderd de grootste doelgroep. Om uitstroom te blijven realiseren en bevorderen, verwachten we in 2025 een stijging van inzet van re-integratietrajecten. Dit komt door de licht stijgende doelgroep jongeren in de uitkering en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in verband met een arbeidsbeperking.

Wet Breed Offensief
De effecten van de in 2023 ingevoerde Wet Breed Offensief zien we terug in het stijgende aantal verstrekkingen op grond van loonkostensubsidie. In 2025 wordt hier een lichte stijging verwacht. Dit komt door de inzet van loonkostensubsidie met name bij de groeiende doelgroep jongeren in de uitkering. Daarnaast nemen werkgevers sneller en makkelijker mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vanwege een arbeidsbeperking in dienst.

Digitaal burgerportaal
Binnen onze dienstverlening Werk en Inkomen kunnen inwoners gebruik maken van het digitale burgerportaal. In 2025 is dit volledig operationeel.

Participatiewet in Balans
De Participatiewet wordt komende jaren herzien binnen het programma Participatiewet in Balans. Hierbij staan vertrouwen, menselijke maat en vereenvoudiging centraal. Het betreft niet alleen het aanpassen van de wet, maar ook het versterken van de vakkundigheid in de uitvoering. De beoogde datum van inwerkingtreding van de Participatiewet in Balans is 1 januari 2025. Het betreft geen nieuwe wet, maar een wijziging van de huidige Participatiewet. We werken in de regio Noord-Limburg samen om de wetswijziging eenduidig te implementeren.

Wet van school naar duurzaam werk
Zie programma 1, subdoel 2.1.2

Aanpak energiearmoede
In het voorjaar van 2024 is de Energiebrigade opgestart. Vooralsnog is de Energiebrigade er tot en met 2026. De focus van de Energiebrigade ligt op het ondersteunen van huishoudens met (energie)armoede in een koopwoning. De Energiebrigade gaat bij huishoudens met een koopwoning met een energielabel D, E, F of G langs om kleine energiebesparende maatregelen in de woning te installeren. Ook adviseert de Energiebrigade de inwoners in welke isolatiemaatregelen het beste doorgevoerd kunnen worden. Vanaf 2025 worden deze huishoudens uitgenodigd om mee te doen aan collectieve inkoopacties voor isolatiemaatregelen. De nog beschikbare middelen uit een SPUK (specifieke uitkering) uit 2023 worden ingezet voor het isolatieplan voor koopwoningen met huishoudens die te maken hebben met energiearmoede.

Sociale werkvoorziening WAA (Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid)
Voordeel € 91.000
De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening is al lange tijd goed geregeld via de gemeenschappelijke regeling. Hierin zijn geen wijzigingen aangebracht. Zoals in 2024 al aangegeven daalt het aantal Wsw-ers. Hierdoor is het budget omlaag bijgesteld.

Armoederegelingen
Minimabeleid
Armoederegelingen vormen een belangrijk (financieel) vangnet voor inwoners met lage inkomens. Financieel kwetsbare inwoners kunnen een beroep doen op het minimabeleid waarin de armoederegelingen zijn opgenomen.
De landelijke ontwikkelingen van de recente jaren (zoals inflatie, toename kosten levensonderhoud en stijgende energieprijzen) zorgen ervoor dat de financiële positie van inwoners kwetsbaarder wordt. Door de invoering van het herijkte armoedebeleid in 2025 sluiten we aan bij de veranderende (behoefte van de) doelgroep. In 2025 wordt een groeiende minimadoelgroep verwacht met daarmee een stijging in het gebruik van de armoederegelingen. De extra kosten die hiermee gepaard gaan, worden in 2025 opgevangen vanuit de middelen voor armoedebestrijding. Via de jaarrekening 2023 zijn deze middelen toegevoegd aan de reserve voor deze doelgroep.

Vervoerspas
De door de provincie ingestelde vervoerspas is beschikbaar voor gezinnen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm. Lokaal mag de norm op kosten van de betreffende gemeente verhoogd worden. Bij de behandeling van de Kadernota 2025 heeft de gemeenteraad het amendement 'aanpassingen kadernota' aangenomen, waarin de raad heeft voorgesteld om het niveau van Beesel op een hoger percentage vast te stellen en hierbij de balans te zoeken tussen de meeste mensen bereiken, maar wel de kosten in de grip te houden. In 2025 werken we dit uit en komen met een voorstel.

Schulddienstverlening
De schulddienstverlening van de gemeente Beesel is erop gericht schulden en/of financiële problemen van inwoners te voorkomen, beheersbaar te houden of op te lossen. Dit betekent dat we ondersteuning bieden door vroegsignalering, budgetbeheer, budgetcoaching en schuldhulpverlening. Het doel van de ondersteuning is dat inwoners een gezonde, financiële situatie bereiken en duurzaam financieel zelfredzaam zijn.
In 2025 verwachten we een lichte stijging van de inzet van preventie en budgetcoaching. Hiermee voorkomen we een stijging van het beroep op zwaardere zorg. Het beroep op zwaardere, verplichte zorg zoals schuldhulpverlening blijft stabiel. Dit is in lijn met het Beleidsplan Schulddienstverlening dat in 2024 is vastgesteld.

Middelen Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)
Laaggeletterdheid kent grote nadelen zoals werkloosheid, problemen met gezondheid, het goed kunnen omgaan met en op orde kunnen houden van de financiën en vaak ook taalachterstanden bij kinderen. Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving is het van belang dit probleem aan te pakken. In 2022 is het meerjarig regionaal beleidsplan Laaggeletterdheid vastgesteld voor de periode 2022-2025. Er is een monitor opgezet om de effecten en meerwaarde van de dienstverlening voor laaggeletterden te monitoren, beter vorm te geven en te verantwoorden. Het thema wordt nu breder bekeken. Het gaat nu om 'ontwikkeling basisvaardigheden' in plaats van alleen laaggeletterdheid. Voor deze bredere aanpak wordt de verbinding gezocht met andere domeinen en partners. Hierbij is ook aandacht voor herkenning en signalering.
Ook in 2025 gaan we samen met partners aan de slag met de acties uit het bijbehorende uitvoeringsplan en realiseren we een verbetering in de basisvaardigheden en het voorkomen van laaggeletterdheid.

Subdoel 2.5.2: Inburgering: Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1), in combinatie met een vorm van participatie (onderwijs, werk)

Meedoen naar vermogen betekent dat we nieuwkomers begeleiden om te integreren en activeren. We zijn ervan overtuigd dat tijd en energie investeren in mensen die nieuw zijn in onze gemeenschap bijdraagt aan het welbevinden van het gezin/de persoon in kwestie en zijn nieuwe omgeving. Hiervoor zetten we in op taalontwikkeling in combinatie met een passende vorm van participatie (onderwijs, werk, vrijwilligerswerk).

Inburgering en statushouders
Het doel van de Wet Inburgering is om nieuwe inwoners zo snel mogelijk op een passende manier op weg te helpen naar het beheersen van taal, zelfredzaamheid en arbeids- en maatschappelijke participatie. De regie en verantwoordelijkheid van het inburgeringstraject liggen bij de gemeente. In

2025 gaan we in onze dienstverlening en samenwerking met partners uit van minimaal eenzelfde taakstelling als in 2024. De definitieve taakstelling 2025 wordt in het najaar van 2024 bekend.
In 2024 is gemeente Beesel aangesloten bij de Doorstroomlocatie voor statushouders in de gemeente Horst aan de Maas. Dit is een samenwerking van de regiogemeenten Horst aan de Maas, Venlo en Peel en Maas. In de Doorstroomlocatie worden gekoppelde statushouders tijdelijk opgevangen. Het doel hiervan is het verminderen van de druk in de landelijke opvanglocaties van het COA. De regionale samenwerking rondom de Doorstroomlocatie wordt voortgezet in 2025.

Opvang ontheemde Oekraïners
Voordeel € 1.000.000, neutraal naar reserve
Wij handhaven in 2025 de vijf gerealiseerde gemeentelijke opvanglocaties voor de opvang van Oekraïners (GOO). We hebben 108 opvangplekken gerealiseerd, die grotendeels gevuld zijn en naar verwachting ook blijven gezien het minimale verloop. We blijven inzetten op participatie en scholing, maar merken zoals verwacht een toenemende zelfstandigheid naar mate men hier langer verblijft.

De Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) voor vluchtelingen uit Oekraïne is recent door de EU verlengd tot en met 4 maart 2026. In ieder geval tot die tijd worden we door het Rijk gecompenseerd. Ook in 2025 zal dit dus op de manier waarop we dit georganiseerd hebben tot een financieel voordeel leiden. Dit voegen we toe aan de reserve Ontheemden.

De lange termijn plannen van het kabinet wat betreft de opvang van deze doelgroep (in ieder geval ná 4 maart 2026) zijn onbekend. Het is echter wel bekend dat het asielbeleid waartoe ook deze doelgroep behoort er strenger uit komt te zien. De Oekraïense vluchtelingen vormen echter ook in de gemeente Beesel steeds meer actief onderdeel van onze gemeenschap. Dat is niet vreemd, een gedeelte van deze groep verblijft inmiddels ruim twee jaar in onze gemeente. Uit onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) blijkt dat één op de drie Oekraïense vluchtelingen in Nederland sowieso niet terugkeert, ook niet als het veilig is. Zonder te weten wat de toekomst precies brengt, zullen we ons ook in Beesel gaan voorbereiden op verschillende vervolgscenario's voor de periode vanaf 4 maart 2026.

Het pand Markt 2 is aangekocht om tijdelijk te voorzien in opvang van ontheemden. In 2025 komen we tot een vervolgproces voor de toekomstige invulling van deze locatie na afloop van de opvangtermijn.

Doel 2.6: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

x € 1.000	**Saldo Baten minus Lasten**
Saldo begroting 2025	-879

Subdoel 2.6.1: Samen met verenigingen: Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen

Het is belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Een toegankelijk verenigingsleven draagt hieraan bij. Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen. Inwoners mogen geen belemmeringen ervaren om aan het verenigingsleven te kunnen deelnemen en het aanbod sluit aan bij de vraag. Als verenigingen tegen knelpunten of uitdagingen aanlopen, gaan we met hen in gesprek en zoeken we samen naar een passende oplossing. Indien nodig faciliteren we initiatieven. Soms doen we dit door middel van een subsidie, soms verbinden we verenigingen met elkaar of met een externe partner. De verenigingsondersteuner en de cultuurmakelaars hebben hier een actieve rol in. Om zo samen te werken aan de uitdagingen waar zij voor staan.

Herijking subsidiebeleid verenigingen
In 2024 hebben we het subsidiebeleid herzien. De nieuwe subsidieregelingen gaan per 2025 in. Volgens het raadsvoorstel 'Algemene subsidieverordening gemeente Beesel 2025' (besloten in de besluitvormende raadsvergadering van 3 juli 2024) stelt het college zich ten doel om de subsidieregelingen binnen de bestaande budgetten vast te stellen.

Subdoel 2.6.2: Minder mantelzorgers voelen zich overbelast

Mantelzorgers kunnen de zorg zo lang mogelijk volhouden en raken niet overbelast.

Steunpunt Mantelzorg en Thuisvrijwilliger Beesel
Steunpunt Mantelzorg
Het Steunpunt Mantelzorg vormt de basisvoorziening en spilfunctie in de ondersteuning van mantelzorgers. We zetten in op een aanbod waarin ruimte is voor maatwerk en flexibiliteit en dat is afgestemd op de behoefte van mantelzorgers. Hiermee zorgen we ervoor dat het percentage mantelzorgers niet verder stijgt en bij voorkeur daalt. In het najaar 2024 is de GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen afgenomen. De belasting van mantelzorgers is één van de onderwerpen in deze monitor. De resultaten hiervan komen in 2025 beschikbaar. Op basis daarvan wordt bepaald of het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers nog steeds passend is.

Thuisvrijwilliger Beesel
Thuisvrijwilliger Beesel wordt via de communicatiekanalen meer onder de aandacht gebracht. Het doel hiervan is om de herkenbaarheid met Thuisvrijwilliger Beesel te vergroten. Om zo nieuwe vrijwilligers te werven die iets kunnen betekenen voor een ander. Daarnaast wordt Thuisvrijwilliger Beesel ingezet om burenhulp verder te stimuleren. Inwoners hoeven immers geen formele rol als vrijwilliger te hebben om toch iets te kunnen betekenen voor een ander.

Subdoel 2.6.3: Ontmoeting: Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting

Ontmoeting draagt eraan bij dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen en elkaar weten te vinden voor hulp en ondersteuning. Door laagdrempelige voorzieningen en initiatieven voor ontmoeting in de kernen te stimuleren/ faciliteren/ondersteunen bevorderen we participatie en verminderen van eenzaamheid en sociale uitsluiting.

Open inloopvoorzieningen en initiatieven voor ontmoeting
Open inloopvoorzieningen
De open inlopen zijn een basisvoorziening die in elke kern beschikbaar blijft.
Ook in 2025 zijn er 3 inloopvoorzieningen in de 3 kernen: Het Spick in Beesel, Bösdael in Reuver en Offenbeckerhof in Offenbeek. Vrijwilligers hebben een belangrijke rol in de dagelijkse uitvoering en worden ondersteund door professionals. In 2025 continueren we de facilitering van de 3 open inloopvoorzieningen.

Inwonersinitiatieven
Inwonersinitiatieven die bijdragen aan ontmoeting moedigen we aan. Deze initiatieven worden onder andere ondersteund met het nieuwe subsidiebeleid. Dit draagt bij aan een divers aanbod. Zowel op het gebied van activiteiten als op het gebied van leeftijd, doelgroep en momenten in de week.

Project Maatschappelijk vastgoed
Binnen het project Maatschappelijk vastgoed (ontwikkeling de Schakel) speelt ontmoeting eveneens een belangrijke rol. We willen een plek waar mensen terecht kunnen voor een mix van activiteiten en faciliteiten in het kader van ontmoeting, cultuur, kennisbevordering, beweging en ondersteuning. Dit is een plaats die sociale cohesie en kruisbestuiving stimuleert en waar inwoners elkaar vinden en waar gemeenschapszin kan groeien.

Programma maatschappelijk vastgoed
We bekijken de mogelijke combinatie van functies als ontmoeting, educatie, informatie en cultuur in het programma maatschappelijk vastgoed. Planvorming vindt in 2024-2025 plaats. Zie hiervoor onder programma 2, subdoel 2.7.1.

Doorontwikkeling Voorliggend veld
We blijven inzetten op de doorontwikkeling van de sociale basis door onderlinge verbindingen te versterken. Samen met onze netwerkpartners wordt ingezet op vindbaarheid en bekendheid van voorzieningen in het voorliggend veld. De Sociale Kaart is hierin een belangrijk hulpmiddel. Zowel voor de vindbaarheid van voorzieningen als ook voor het bekendheid geven aan activiteiten. In het verlengde van de vrijwilligerszorg wordt onderzocht hoe burenhulp gestimuleerd kan worden als de inzet van een vrijwilliger of professional niet nodig, passend of haalbaar is. Daarnaast wordt er met

Bibliotheek Maas en Peel en Synthese nauw samengewerkt aan de vindbaarheid en bekendheid van het Informatiepunt en het Taalpunt.

Subdoel 2.6.4: Veilige sociale leefomgeving: Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving

Investeren in de sociale basis betekent ook inzetten op samen werken aan een leefbare buurt of wijk, waarin bewoners zich veilig, prettig en gezond kunnen voelen. Dat doen we samen met inwoners en maatschappelijke partners.

Programma leefbaarheid
In het programma Leefbaarheid bepalen we in 2024 en het eerste kwartaal van 2025 onze aanpak op het gebied van leefbaarheid en werken we aan een integrale wijkgerichte aanpak (zie hieronder). Hierbij gaat het om de sociale leefomgeving en de fysieke leefomgeving. We werken continu aan een leefbaarheidsnetwerk met partners als Synthese, de woningcorporaties, Kernoverleggen en veiligheidspartners. Provincie Limburg investeert in leefbaarheid op plekken waar de sociaal-economische problematiek het grootst is. We onderzoeken de mogelijkheden voor aanhaking bij het Leefbaarheidsfonds van de provincie.
We ramen een werkbudget van € 10.000, te dekken vanuit het Ambitiebudget 'werken aan de gemeenschap'.

Integrale wijkgerichte aanpak (onderdeel van programma leefbaarheid)
Op grond van de ambitie uit de woonzorgvisie maken we in 2024 en in het eerste kwartaal van 2025 een nieuwe opzet voor de integrale wijkgerichte aanpak. We koppelen daarbij de uitgangspunten van positieve gezondheid aan het fysieke domein. We leggen een brede verbinding tussen leefbaarheid, sociaal-maatschappelijke aspecten, de energietransitie, overige duurzaamheidsaspecten, de fysieke leefomgeving, sociale cohesie en sociale veiligheid. Hierbij betrekken we onze partners zoals de woningcorporaties en Synthese. Iedere wijkaanpak is maatwerk waarbij we aansluiten bij de behoefte van de wijk. De integrale wijkaanpak is een leerproces; we passen aan waar nodig.
We verwachten bij komende wijkaanpakken door de ervaring die we opdoen, steeds beter inzichtelijk te kunnen maken met welke kosten we te maken krijgen. Het budget dat nodig is voor een concrete wijkaanpak, nemen we mee in de kostenraming van de betreffende wijk/ gebied.

Budgetten kernoverleggen voor eigen activiteiten in de kern
Met de Kernoverleggen zijn we structureel in overleg. Daarnaast zijn de Kernoverleggen steeds vaker partij in samenwerking met andere initiatiefnemers uit hun kern. De Kernoverleggen ontvangen structureel een vast bedrag van € 25.000. Hiermee geven de Kernoverleggen (al dan niet gezamenlijk of in afstemming met elkaar) zelf invulling aan hun activiteiten.

Subdoel 2.6.5: Bewustwording eenzaamheid

We bevorderen dat inwoners zich bewust worden van het feit dat een groep inwoners zich eenzaam voelt, zij dit bespreekbaar maken en weten waar zij terecht kunnen met signalen of ondersteuning kunnen vragen.

Eenzaamheid
Binnen onze aanpak eenzaamheid wordt naast het bieden van ondersteuning aan mensen die zich eenzaam voelen, ook meer bewustwording gecreëerd in de gemeenschap Voor toelichting zie programma 2, subdoel 2.3.1

Subdoel 2.6.6: Dementievriendelijke samenleving, waarin begrip is voor mensen met dementie en zij zo lang mogelijk kunnen meedoen

We zijn aangesloten bij de Nationale Dementiestrategie en willen werken aan een dementievriendelijke Beeselse samenleving, waarin mensen met dementie meetellen en meedoen, zodat mensen met dementie en hun naasten als waardevol lid van onze gemeenschap kunnen functioneren en ondersteuning en zorg kunnen ontvangen.

Dementievriendelijke gemeenschap
Het aantal ouderen neemt de komende jaren toe. Steeds meer mensen worden geconfronteerd met dementie. Inwoners van de gemeente moeten bekend zijn met de ziekte dementie, dementie kunnen herkennen en weten hoe om te gaan met mensen met dementie. Om dit te bereiken wordt de

facilitering van de werkgroep Beesel Dementievriendelijk in 2025 doorgezet. De werkgroep zet in op het vergroten van de bewustwording en kennis van dementie in de samenleving. Dit gebeurt door het bieden van laagdrempelige informatie, scholingen en activiteiten. Het uiteindelijke doel is dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid (zoals het geval is bij dementie) kunnen meedoen in de gemeenschap.

In alle activiteiten wordt ingezet op het geven van informatie en het toegankelijk maken en houden van activiteiten en voorzieningen voor mensen van dementie. Bij de open Inloop locaties zien we dat mensen met dementie toch nog lang kunnen meedoen. Door korte lijnen met onze partners in het 'Breed casusoverleg Beesel' kan de juiste ondersteuning op het juiste moment worden ingezet. Zo kunnen mensen met dementie en hun naasten blijven meedoen in de gemeenschap. Deze samenwerking en verbinding blijven we stimuleren en aanmoedigen.

Doel 2.7: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-622

Subdoel 2.7.1: Ruimte voor ontmoeten: we bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis

Wij vinden het belangrijk dat er in onze gemeente een toekomstbestendig gemeenschapshuis is, waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Samen met partners zetten we in op kwaliteit, functionaliteit en duurzaamheid voor deze voorziening.

Activeren uren
Voordeel € 64.000
Jaarlijks ramen we de activering van uren voor projecten. Omdat de uren worden toeberekend aan investeringen, vallen deze kosten niet meer ten laste van de gemeentelijke exploitatiebegroting van het betreffende jaar.
De uiteindelijke verdeling van de uren over de programma's en overhead is afhankelijk van de projecten die daadwerkelijk gepland/uitgevoerd worden. Zodra dat inzichtelijk is, worden de bedragen onder de betreffende projecten en bijbehorende programma's opgenomen.
In 2025 is er sprake van een voordeel ad € 264.000 over de gehele begroting met betrekking tot het activeren van uren. Reden hiervan is dat er een aantal nieuwe projecten zijn, waarvoor nog niet eerder activering van uren was opgenomen. Onder subdoel 2.7.1 betreft dit m.n. programma Maatschappelijk Vastgoed. Dit resulteert in een voordeel van € 64.000.

Programma maatschappelijk vastgoed
In het programma maatschappelijk vastgoed staat centraal hoe we diverse sociaal-maatschappelijke en dienstverlenende functies het beste vormgeven in onderlinge samenhang. En hoe deze functies een toekomstbestendige plek kunnen krijgen. De herontwikkeling van de Schakel en het gemeentehuis zijn hier onderdeel van.

In het coalitieakkoord staat opgenomen dat onze inwoners en professionals elkaar kennen door korte lijnen en dat iedereen met een hulp- of informatievraag laagdrempelig terecht kan. Om snel te schakelen bundelen we krachten en dienstverlening, bijvoorbeeld door welzijnswerk, ouderenwerk en algemene voorzieningen in samenhang te organiseren. Hieraan leveren we een bijdrage door in 2024 en 2025 een plan te ontwikkelen om een toekomstbestendig gemeenschapshuis te realiseren waar diverse functies als educatie, ontmoeting, cultuur, informatie en dienstverlening samenkomen. Dit plan ontwikkelen we samen met partners en verenigingen. In september 2024 ligt het voorbereidingskrediet aan de raad voor. Daarna maakt de architect en ontwerpteam een ontwerp voor de herontwikkeling. Na definitieve kredietstelling door de gemeenteraad in 2025, vindt realisatie van de plannen plaats.

Planvorming voor het gemeentehuis om deze aan te laten sluiten aan de wensen en behoeftes vanuit onze inwoners en onze organisatie vindt vanaf 2025 plaats.

De Schakel
Eind 2023 hebben we de exploitatie van de Schakel overgenomen. De maatschappelijke activiteiten worden georganiseerd op rekening van de gemeente Beesel. Deze werkwijze blijft in stand tot aan de verbouwing van de Schakel. Begin 2024 hebben we een inschatting gemaakt van het totaalbudget per jaar op basis van de wintermaanden. Dat is na een half jaar omlaag bijgesteld naar een € 40.000 per jaar. Het budget is voorlopig geraamd tot en met 2025.

Subdoel 2.7.2: Ruimte voor onderwijs: We bieden goede huisvesting voor onze scholen

We zien schoolgebouwen als fysieke leeromgeving waar een brede ontwikkeling van jeugdigen plaatsvindt met een doorlopende (leer)lijn van 0-12 jaar. Waar mogelijk met een breed scala aan voorzieningen in of nabij het gebouw. In onze gemeente maken alle basisscholen al geruime tijd onderdeel uit van de brede school gedachte, waarbij de kinderopvang ondergebracht is in of nabij de school.

Programma Integraal Kindcentrum Beesel (IKC) / Herhuisvesting basisschool Beesel
We werken in het programma Integraal Kindcentrum (IKC) Beesel aan de nieuwbouw van het IKC op locatie De Solberg, inclusief de gymzaal. In dit traject werken we intensief samen met het onderwijs, de kinderopvang, de dagopvang voor ouderen, Stichting Binnensport Beheer Beesel. Ook met de sportverenigingen Bieslo en Roka, het Kernoverleg Beesel en omwonenden vindt regelmatig afstemming plaats. Het krediet voor deze belangrijke voorziening is in juli 2024 door de gemeenteraad beschikbaar gesteld en wordt in de komende jaren aangewend voor de stichtingskosten en voor de noodzakelijke aanpassingen van de openbare ruimte en van het sportpark.
De architect en het ontwerpteam stellen in 2024 en begin 2025 een (voorlopig en definitief) ontwerp op. Aanbesteding voor de bouw van het IKC is eind 2024/ begin 2025 voorzien. Na de bouwvoorbereiding starten we vanaf 2025 met de realisatie (bouwperiode 2025-2026).

Activeren uren
Voordeel € 54.000
Jaarlijks ramen we de activering van uren voor projecten. Omdat de uren worden toeberekend aan investeringen, vallen deze kosten niet meer ten laste van de gemeentelijke exploitatiebegroting van het betreffende jaar.
De uiteindelijke verdeling van de uren over de programma's en overhead is afhankelijk van de projecten die daadwerkelijk gepland/uitgevoerd worden. Zodra dat inzichtelijk is, worden de bedragen onder de betreffende projecten en bijbehorende programma's opgenomen.
In 2025 is er sprake van een voordeel ad € 264.000 over de gehele begroting met betrekking tot het activeren van uren. Reden hiervan is dat er een aantal nieuwe projecten zijn, waarvoor nog niet eerder activering van uren was opgenomen. Onder subdoel 2.7.2 betreft dit m.n. het IKC. Dit resulteert in een voordeel van € 54.000.

Onderwijshuisvesting basis en voortgezet onderwijs
Verordening voorziening onderwijshuisvesting
Na de zomer van 2025 starten we met het actualiseren van de verordening voorziening onderwijshuisvesting. Dit doen we aan de hand van het Integraal Huisvestingsplan (dat de gemeenteraad in april 2024 heeft vastgesteld) en aan de hand van nieuwe wetgeving onderwijshuisvesting die naar verwachting rond de zomer van 2025 in werking treedt. De gemeenteraad is middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de planning.

Klimaatvraagstuk Bosdael
Kerobei en Spring kinderopvang hebben aangegeven dat de binnentemperatuur op basisschool Bösdael te hoog is. We denken mee vanuit het algemeen belang (gezondheid en leerprestaties) en beoordelen of er een gemeentelijke rol ligt vanuit onderwijshuisvesting. We proberen tot een oplossing te komen, waarbij er een goede onderbouwing is van de noodzakelijke maatregelen, de kosten, de inzet van het schoolbestuur en een eventueel tekort. Voor een eventueel tekort leggen we een apart voorstel voor aan de gemeenteraad.

Subdoel 2.7.3: Ruimte voor sport en bewegen: We zetten ons in voor een ruimte die uitnodigt tot bewegen

Ruimte voor sport en bewegen is een van de zes thema's uit ons sportbeleid. In dit thema streven we naar sportaccommodaties en een openbare ruimte die uitnodigen tot sport en bewegen.

Ruimte voor sport en bewegen
Zie subdoelen Programma Beleven (1.1.1, 1.1.3, 1.1.4)

Subdoel 2.7.4: Toegankelijkheid: We houden er rekening mee dat de fysieke buitenruimte en activiteiten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen met fysieke beperkingen

We zorgen ervoor dat onze buitenruimte fysiek toe- en doorgankelijk is en activiteiten zo toegankelijk mogelijk worden aangeboden zodat iedereen mee kan doen. We vragen hier actief feedback van onder andere de Adviescommissie sociaal domein en het Gemeentelijk Gehandicaptenplatform Beesel bij nieuwe beleidsstukken en initiatieven.

Inclusie
Naar aanleiding van het amendement 'Aanpassing Tweede bestuursrapportage 2023 ten aanzien van 'Meest inclusieve gemeente van Nederland' is in 2024 gestart met onderzoek, analyse en het realiseren van een Lokale Inclusie Agenda. De continue borging en evaluatie van deze Lokale Inclusie Agenda vraagt aandacht vanaf 2025.

Doel 2.8: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-1.320

Subdoel 2.8.1: Grip krijgen op het gebruik en de mate waarin ervaren wordt dat de geboden ondersteuning het gewenst effect heeft

We willen het gebruik van maatwerkvoorzieningen continue in beeld hebben, zodat we grip hebben op inzet en kosten. We zetten daarom in op toegangsmanagement, samenwerkingen in de regio en monitoring.

Veiligheidsregio Limburg-Noord
Toezicht Wet Kinderopvang (WKO)
De Nederlandse overheid stelt kwaliteitseisen aan kindercentra. Daarom moeten dat kinderopvangvoorzieningen en gastouder(bureaus) zich houden aan de Wet Kinderopvang (WKO). In opdracht van de gemeente houdt de GGD Limburg-Noord jaarlijks toezicht op deze locaties binnen onze regio. Deze kosten zijn voorheen niet apart geraamd, maar ten laste gebracht van het reguliere budget voor de bijdrage voor de GGD. Binnen de huidige budgetten is deze ruimte er niet meer. Daarom nemen we hiervoor vanaf 2025 structureel € 33.000 op in de begroting.

Bijdrage Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
De bijdrage aan de VRNL stijgt in 2025 door inflatie en het versterken van de informatieveiligheid. De stijging van deze bijdrage is verdeeld over 2 doelen binnen onze begroting, namelijk doel 4.1 Veiligheid (programma 4) en doel 2.8. Zorggebruik (programma 2). Het budget voor 2025 is verhoogd met € 101.000. Hiervan heeft € 46.000 betrekking op Publieke gezondheid en dit komt ten laste van programma 2.

Toekomst GGD
Om de zorg toekomstbestendig te maken, realiseren partijen zich dat de focus moet verschuiven van ziekte naar gezondheid. Hierbij zien we een landelijke verschuiving van (medische) zorgtaken naar het sociaal domein. Dit komt onder andere tot uiting via het Integraal Zorg Akkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord. Deze verschuiving is van invloed op de omvang van het takenpakket van gemeenten, maar ook de GGD. De afgelopen jaren zijn er mede als gevolg van landelijke ontwikkelingen taken bijgekomen, zijn bestaande taken geïntensiveerd en is de rol van de GGD in het

netwerk van publieke gezondheid in de samenwerking met gemeenten en zorgpartners sterk aan veranderingen onderhevig. Dit terwijl de hiervoor benodigde formatie en financiële middelen niet zijn meegegroeid. Hierdoor is de GGD onvoldoende in staat haar wettelijke taken in de volle breedte uit te voeren. In 2024 is daarom een traject gestart voor oplossingsrichtingen en mogelijkheden voor de korte en middellange termijn om de GGD te versterken. Dit alles in het belang dat de GGD haar wettelijke taken kan blijven uitvoeren. De voorlopige financiële gevolgen van versterking van de GGD zijn bekend. In 2025 zal gestart worden met het project. De kosten voor het eerste jaar worden in onze eerste bestuursrapportage in 2025 verwerkt, omdat er sprake is van een gefaseerde start van het project. Vanaf 2026 is rekening gehouden met een structurele stijging van de bijdrage van €135.000.

Eigen bijdrage Wmo
Per 1 januari 2024 is het abonnementstarief € 20,60 per maand. We volgen hierin de landelijke richtlijn. De eigen bijdrage-methodiek gaat veranderen. De verwachting is dat deze vanaf 2026 weer inkomensafhankelijk wordt. De aanzuigende werking van het nu geldende abonnementstarief komt hiermee te vervallen. Wel wordt verwacht dat deze wijziging zorgt voor extra werk bij het toegangsteam Wmo. Dit komt omdat inwoners meer vragen hebben en geïnformeerd moeten worden over de veranderingen. Hoe dit proces er precies uit gaat zien, is nog niet bekend. Financieel wordt er geen voor- of nadeel verwacht.

Regionale samenwerking sociaal domein
Om onze doelen binnen het sociaal domein te bereiken, werken we op veel thema's samen in de regio en met andere partijen. Tegelijkertijd dwingt het Rijk gemeenten steeds meer om samen te werken op majeure opgaven. Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) is hier een voorbeeld van binnen het sociaal domein. We blijven binnen het sociaal domein in 2025 inzetten op een volwaardig partnerschap in de regio. Dit zodat we tijdig op de hoogte zijn van ontwikkelingen en hier op kunnen aanhaken en lokaal op kunnen inzetten. De benodigde personele capaciteit hiervoor is toegelicht in programma 4, subdoel 4.3.1.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Samenkracht	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Veerkracht	-756	-1.461	-1.498	-1.528	-1.548	-1.551
Leefstijl	-24	-112	-194	-213	-195	-164
Mentale gezondheid	-5.279	-6.967	-7.759	-6.960	-6.935	-7.054
Lichamelijke gezondheid	-2.680	-3.186	-3.464	-3.511	-3.530	-3.599
Sociaal-economische status	-1.278	-2.680	-1.834	-2.386	-2.480	-2.589
Sociale leefomgeving	-628	-845	-879	-892	-932	-944
Fysieke omgeving	-711	-812	-622	-801	-1.025	-1.028
Zorggebruik	-3.530	-1.360	-1.320	-1.472	-1.487	-1.502
Totaal Baten minus lasten	**-14.886**	**-17.421**	**-17.569**	**-17.763**	**-18.131**	**-18.432**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Samenkracht	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	-16.780	-16.697	-16.834	-17.174
Mutaties begroting 2025**	-789	-1.066	-1.297	-1.258
Geraamd resultaat	**-17.569**	**-17.763**	**-18.131**	**-18.432**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Notitie Overhead
Nadeel € 208.000
Op basis van de notitie Overhead van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) hebben we de kosten voor informatiebeheer en het salaris voor het management opgenomen in de programma's waar ze betrekking op hebben. Er is € 208.000 van de kosten uit overhead verschoven naar programma 2. Deze verplaatsing van budgetten is budgettair neutraal.

Personeel: formatie en inhuur programma 2
Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur
2.1 Veerkracht	698	0
2.2 Leefstijl	126	0
2.3 Mentale gezondheid	904	0
2.4 Lichamelijke gezondheid	336	0
2.5 Sociaal-economische status	794	0
2.6 Sociale leefomgeving	210	0
2.7 Fysieke omgeving	180	0
2.8 Zorggebruik	66	3
Totaal programma 2	3.314	3

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren is het wenselijk om de formatie uit te breiden met:

- Beleidsadviseur sociaal domein breed / Vitaal & Gezond
    - werkzaam voor doel 1.1, doel 2.2, doel 2.3 en doel 2.6
    - kosten 1 FTE € 100.000 over vier doelen verdeeld

- Leerplichtambtenaar
    - tijdelijke functie voor 2 jaar
    - werkzaam voor doel 2.1 en doel 2.3
    - kosten 0,67 FTE € 55.000, gedekt uit reserve

Samenvatting financiële mutaties
Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 2 'Samenkracht' > € 50.000, met een totaalbedrag ad **€ 789.000 (nadeel)**:

- Subsidie Bibliotheek: € 85.000 nadeel;
- Extra groenten en fruit op school (motie B2023): € 54.000 nadeel, neutraal via reserve;
- Wmo begeleiding: € 205.000 nadeel;
- Indexering maatwerkvoorziening Wmo en Jeugd, JB, JR, JZ+ en crisishulp: € 361.000 nadeel;
- Maatwerkvoorzieningen jeugd segment: € 582.000 nadeel;
- Wmo Hulp bij Huishouding: € 165.000 nadeel;
- Daling IAW en IOAZ: € 84.000 voordeel;
- Sociale werkvoorziening WAA: € 91.000 voordeel;
- Opvang ontheemde Oekraïners: € 1.000.000 voordeel, neutraal naar reserve;
- Activeren uren: € 118.000 voordeel;
- Jeugdbescherming, Jeugdreclassering: € 70.000 voordeel;
- Crisiszorg Jeugd: € 50.000 voordeel;
- Jeugdzorgplus € 110.000 nadeel;
- Verschuiving in verband met notitie Overhead: € 208.000 nadeel;
- Personeel inclusief index:: € 130.000 nadeel, waarvan € 55.000 neutraal via reserve;
- Het resterende bedrag betreft mutaties < € 50.000.

Investeringen programma 2

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2025	2026	2027	2028	Dekking
Er is geen sprake van investeringen binnen dit programma					

Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

3.1 Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

- Centra: Balans tussen levendige en leefbare centra belangrijk waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten
- Ondernemers: Een gezond ondernemersklimaat voor starters en bestaande bedrijven en fysieke en sociaal maatschappelijke ruimte om te ondernemen

3.2 Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

- Toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad
- Nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad

3.3 We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

- We richten in en onderhouden onze openbare ruimte doelmatig en klimaatbestendig
- Ter waarborging van een veilige en kwalitatieve leefomgeving maken we beleidsvisies en plannen, hebben we een omgevingsvergunningstelsel en voeren we toezicht en handhaving uit op basis van een integrale belangenafweging
- Groen: we richten plekken in met belevingswaarde die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren
- Mobiliteit: Beesel is bereikbaar op een veilige en duurzame manier
- We voeren een eenduidig grondbeleid
- We zorgen voor veilige wegen

3.4 Duurzaamheid: Transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

- Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren
- Duurzame energie: We besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op
- Biodiversiteit en kilmaatadaptatie: We gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer
- Circulaire economie: We streven naar slim (her)gebruik van grondstoffen, producten en goederen in een gesloten kringloop waardoor het gebruik van grondstoffen afneemt
- Schone en slimme mobiliteit waarin inwoners, goederen en bezoekers van onze gemeente zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen

Doel 3.1: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

Levendige en leefbare centra, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten, vinden we belangrijk voor onze gemeenschap. Voor toekomstbestendige bedrijvigheid zetten we in op een gezond ondernemersklimaat en ruimte om te ondernemen.

Doel 3.2: Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

Onze ambitie is dat het goed wonen is in gemeente Beesel, voor zowel jong als oud. We maken de realisatie van woonwensen en woningbehoeften van onze inwoners zoveel mogelijk binnen de gemeentegrenzen mogelijk, maar maken ook duidelijk in welke gevallen niet. Het belangrijkste deel van de woningen waar we de toekomst mee in gaan, staat er al. Deze moeten de komende periode zoveel als mogelijk verduurzaamd worden en levensloopbestendig of levensloop ‘ready’ gemaakt worden. De bestaande woningvoorraad en woonomgeving, verdienen daarom grote aandacht. Daarnaast zorgen we voor nieuwbouw in alle kernen, waarbij het toevoegen van kwaliteit en zorg toegankelijkheid voorop staat. Onze ambitie is 500 woningen bouwen. We voorzien dat we minimaal 330 woningen moeten bouwen voor onze eigen inwoners en migratie. Deze woningen moeten levensloopbestendig gebouwd worden.
Aanvullend zetten we in op de bouw van 170 woningen in het duurdere segment. Hiermee zetten we in op het aantrekken van sterke schouders om de draagkracht in de gemeente Beesel te vergroten en ontstaan er meer mogelijkheden voor nieuwe wooncarrières.

Doel 3.3: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

We streven naar een goede inrichting van de woon-, werk- en leefomgeving voor onze inwoners en de ondernemers binnen onze gemeente. We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, groene en veilige openbare ruimte van hoge kwaliteit. Voor onze inwoners en de bezoekers van onze mooie gemeente hechten we belang aan plekken met
belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren.

Doel 3.4: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

Een duurzame samenleving houdt in, dat we tegemoetkomen aan de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de negatieve gevolgen af te wentelen op volgende generaties of andere delen van de wereld. Concreter betekent dat: klimaatverandering afremmen door de uitstoot van broeikasgassen drastisch te verminderen, de gevolgen van klimaatverandering te beperken en zuinig om te gaan met schaarse grondstoffen. Alle subdoelen van duurzaamheid dragen daaraan bij. Sociale duurzaamheid betekent dat iedereen kan meedoen, iedereen het kan betalen en kan meeprofiteren. Duurzame energie is energie die wordt bespaard en wat we nodig hebben wordt duurzaam opgewekt. We delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn
met grondstoffen. Dat is voor ons circulair. We gaan voor slimme mobiliteit, voor een toekomst waarin we ons slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen van A naar B. We gaan voor een groen en biodivers Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 3.1: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-607

Subdoel 3.1.1: Centra: Balans tussen levendige en leefbare centra belangrijk, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten

Het creëren van veilige, leefbare en levendige centra is essentieel voor het behouden en aantrekken van zowel ondernemers als bezoekers. Samenwerking met de lokale ondernemers draagt bij aan het succes van dit doel.

Toekomstbestendige Centra
Ontwikkelingen Centrum Reuver

Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)
In nauwe samenwerking met politie, handhaving, brandweer en ondernemers/vastgoedeigenaren, continueren we de aanpak in het kader van het KVO-traject. Gezamenlijk geven we uitvoering aan de maatregelen en monitoren we de voortgang.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ)
De ondernemers van centrum Reuver zetten zich actief in voor de oprichting van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) per 1 januari 2025. Een BIZ is een afgebakend gebied (zoals een winkelgebied) waar ondernemers samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Elke ondernemer binnen de BIZ betaalt een bijdrage in de vorm van een gemeentelijke heffing. De gemeente int dit geld en keert het geld uit aan de stichting BIZ. Voordat een BIZ officieel wordt ingevoerd, is er een positieve draagvlakmeting nodig. Deze vindt naar verwachting begin 2025 plaats. Met de BIZ kunnen diverse initiatieven worden ontplooid. Dit varieert van PR- en promotieactiviteiten tot acties in het kader van het eerdergenoemde Keurmerk Veilig Ondernemen. Om deze inspanningen te ondersteunen, verdubbelt de gemeente de opgehaalde BIZ-gelden voor de looptijd van de BIZ. Dit komt neer op een jaarlijks bedrag van € 24.500. Deze gezamenlijke inzet draagt bij aan een veiliger en aantrekkelijker winkelcentrum Reuver voor onze inwoners en bezoekers.

Ontwikkelingen Centrum Beesel
Het kernoverleg Beesel onderzoekt de mogelijkheden om een dorpsservicepunt te realiseren. Het biedt een natuurlijke ontmoetingsplek voor de bewoners waar meerdere functies onder één dak centraal worden ondergebracht. Denk hierbij aan een kleine ruilbibliotheek, winkelfunctie, repaircafé, open inloop, huiskamer, pakketservice en uitdeelpunt apotheek. In 2024 is een projectfiche ingediend om aanspraak te kunnen maken op een bijdrage uit de 6e tranche regionale investeringsagenda. Mochten de inspanningen om te komen tot deze bijdrage niet tot een positief resultaat leiden, dan wordt gekeken naar andere manieren om dit initiatief te faciliteren.

Ontwikkelingen Centrum Offenbeek
De uitvoering van de herinrichting van het centrum start in 2024 en wordt in de zomer van 2025 afgerond. Het nieuwe plein en omgeving wordt daarna in gebruik genomen en biedt ruimte voor ontmoeting en evenementen.

Programma leefbaarheid
Zie voor 'Programma Leefbaarheid' programma 2, subdoel 2.6.4.

Programma maatschappelijk vastgoed
Zie voor 'Programma Maatschappelijk vastgoed' programma 2, subdoel 2.7.1.

Energiekosten
Voordeel € 59.000
De afgelopen jaren hebben de energieprijzen flinke fluctuaties laten zien. In verband hiermede worden jaarlijks, op basis van verbruik en actuele kosten, de ramingen van de budgetten voor elektriciteit en gas over de verschillende beleidsvelden geactualiseerd (zowel verhogingen als verlagingen). Over de gehele begroting leidt dit tot een totaal voordeel van € 139.000.
Binnen subdoel 3.1.1. betreft het een voordeel van € 59.000.

Subdoel 3.1.2: Ondernemers: Een gezond ondernemersklimaat voor starters en bestaande bedrijven en fysieke en sociaal maatschappelijke ruimte om te ondernemen

Een gezond ondernemersklimaat is essentieel voor zowel startende als bestaande bedrijven. Het biedt de juiste omstandigheden voor groei en succes. Fysieke en sociaal-maatschappelijke ruimte om te ondernemen is van groot belang, omdat het een plek creëert waar ondernemers kunnen samenwerken, netwerken en innoveren. De gemeente speelt hierbij een faciliterende en verbindende rol.

Economische visie en uitvoeringsprogramma
Nadeel € 50.000, neutraal via Reserve uitvoering Economische Visie
Op basis van de economische visie geven we richting aan onze economische koers. Deze visie is opgesteld in samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere belanghebbenden. We gaan aan de slag met het uitvoeringsprogramma. Hiervoor is middels een raadsbesluit van april 2024 al € 50.000 per jaar werkbudget vrijgemaakt voor de jaren 2025 tot en met 2027. De kosten worden gedekt uit de Reserve uitvoering Economische Visie.
Om focus aan te brengen hebben we een combinatie van verschillende acties samengevat in een 10-puntenplan. Eén prioriteit ligt op de uitvoering van de MKBA bedrijventerreinen.

MKBA Bedrijventerreinen
In 2024 is het proces gestart om tot het uitvoeren van de MKBA te komen en op basis van een gedragen opdracht een adviesbureau te selecteren dat hiermee aan de slag gaat. Dit traject krijgt een vervolg in 2025. Het heeft als doel om het toekomstperspectief van de Beeselse bedrijventerreinen in kaart te brengen. Naar verwachting zal het totale traject circa 1,5 jaar in beslag nemen. Het is daarbij van belang om de positie van de MBKA te zien in relatie tot andere trajecten, zoals de Towndeal. De input vanuit de MKBA kan hiervoor een waardevolle bijdrage leveren.

Verbinding met ondernemers
De gemeente organiseert regelmatig netwerkbijeenkomsten om de band met ondernemers en vastgoedeigenaren te versterken. Deze bijeenkomsten hebben verschillende doelen. We willen een sterke relatie opbouwen met lokale ondernemers en hen betrekken bij gemeentelijke initiatieven. Tijdens de bijeenkomsten kunnen ondernemers samenwerken en kennis delen. Dit versterkt de lokale economie en bevordert innovatie. We bespreken actuele zaken met vastgoedeigenaren om gezamenlijke oplossingen te vinden. Bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur. Daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen scholen en bedrijven om jongeren voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Uitbreiding Roversheide
De uitbreiding van het bedrijventerrein Roversheide op de locatie aan de Rijksweg betreft een particuliere ontwikkeling. Tegen het wijzigingsplan (vastgesteld in 2023) is een juridische procedure gestart door belanghebbenden in de omgeving. Initiatiefnemers hebben besloten te wachten met het aanbesteden van het civieltechnisch werk totdat er duidelijkheid is over de beroepsprocedure.
Uit gesprekken met Enexis blijkt dat het aansluiten op elektriciteit van het gehele bedrijventerrein op korte termijn niet haalbaar is. We verkennen mogelijke oplossingsrichtingen, zie subdoel 3.4.2.

Crossroads
Samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden is van cruciaal belang om complexe uitdagingen aan te pakken. De overheid kan dit niet alleen bewerkstelligen met beleid en regelgeving. Crossroads Limburg fungeert als de regionale netwerkorganisatie die ervoor zorgt dat de wegen van deze partijen elkaar kruisen. Op basis van de Innovatieve Ontwikkelagenda 2024-2028 wordt er via de actielijnen duurzaamheid, human capital, gezondheid en kennisdeling & innovatie, gewerkt aan een gezond en toekomstbestendig Noord-Limburg. Dit draagt bij aan een sterke

economische structuur die de brede welvaart van onze bewoners bevordert. Daarom is investeren in deze triple-helix samenwerking waardevol voor de gemeenten in Noord-Limburg. De overheid financiert de basisstructuur. Hierbij is cofinanciering van zowel ondernemers als regionale middelen (investeringsagenda, innovatiefonds of regiodeal) noodzakelijk. Voor de periode 2025-2027 dragen we jaarlijks € 2,20 per inwoner bij (totaal € 30.000) en dekken we dit uit het Ambitiebudget .

Doel 3.2: Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

x € 1.000	**Saldo Baten minus Lasten**
Saldo begroting 2025	-758

Subdoel 3.2.1: Toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad

We zorgen in de bestaande woningvoorraad voor voldoende spreiding, differentiatie en balans. We ambiëren sterke draagkrachtige wijken met een diversiteit aan inwoners die gezamenlijk sociaaleconomisch in balans zijn. We stimuleren inwoners om eigen regie te nemen op de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk. We zetten in op versterking van de bestaande woningvoorraad door verduurzaming, het beter toegankelijk maken van woningen, renovatie of sloop en nieuwbouw.

In 2023 is de woonzorgvisie vastgesteld, onderdeel hiervan is een actieplan. In 2025 gaan we aan de slag met diverse acties met betrekking tot het toekomstbestendig maken van de woningvoorraad. We gebruiken hiervoor middelen uit het budget Aanpak Wonen.

Uitvoering woonzorgvisie
In 2024 wordt gewerkt aan meerjarige prestatieafspraken met de woningcorporaties en de huurdersbelangenverenigingen. Naar verwachting worden deze eind 2024 vastgesteld. Vanaf 2025 worden deze prestatieafspraken uitgevoerd.

Binnen de bestaande woningvoorraad werken we onder andere aan diverse andere activiteiten, denk daarbij aan de integrale wijkgerichte aanpak (programma 2), een woonconvenant (programma 2), de verduurzaming van woningen en het verstrekken van startersleningen. Door het inzetten van de starterslening vergroten wij de mogelijkheden voor starters om een betaalbare koopwoning te vinden. We verkennen daarnaast andere manieren om de betaalbaarheid van koopwoningen te verbeteren. Nieuw zijn de verhuisvouchers. Hiermee zijn we in 2024 gestart. We houden er rekening mee dat de verhuisvouchers een vervolg gaan krijgen in 2025. Financiering voorzien we uit het budget Aanpak Wonen.

Ook starten we een campagne op waarin we de aantrekkelijkheid van het wonen in de gemeente Beesel uitdragen. We zijn er van overtuigd dat met de Beeselse kenmerken en de juiste nieuwbouw de gemeente aantrekkelijk is om in te wonen, zowel voor Beeselse inwoners, als mensen van buiten de gemeente. Denk hierbij aan de overloop vanuit omliggende stedelijke gemeenten, aan terugkeerders of kenniswerkers die een woning in de regio zoeken. Deze campagne starten we in 2025. Doel is enerzijds om sterke schouders aan te trekken. Anderzijds willen we ook in de regio uitdragen waarom het aantrekkelijk is om te wonen in de gemeente Beesel. De gemeente Beesel is een aantrekkelijke, landelijke en groene woongemeente tussen de stedelijke gebieden van Venlo en Roermond. De nabijheid van natuur en een aantrekkelijk landschap zien we als belangrijke dragers voor een goed en aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Ook een aantrekkelijk recreatief aanbod en ons voorzieningenaanbod zien we als meerwaarde. We denken een strategie uit om de sterke schouders te overtuigen om een verhuisbeweging te maken.

Subdoel 3.2.2: Nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad

Het bouwen van voldoende en de juiste woningen is belangrijk om de woningvoorraad aan te passen op een veranderende vraag, het voorzieningenniveau op peil te houden, woningen betaalbaar te houden en om meer evenwicht in de bevolkingsopbouw te krijgen. Zo is in de woonzorgvisie te lezen dat we sterke schouders willen aantrekken om de draagkracht in de gemeente Beesel te vergroten.

De ambitie uit de woonzorgvisie is om 500 woningen te bouwen. We voorzien dat we minimaal 330 woningen moeten bouwen voor onze eigen inwoners en migratie.
Aanvullend zetten we in op de bouw van 170 woningen in het duurdere segment. Hiermee zetten we in op meer gevarieerd woningaanbod en ontstaan er meer mogelijkheden voor nieuwe wooncarrières. Nieuwbouw moet voorzien in een kwalitatieve behoefte en daadwerkelijk een aanvulling zijn op de bestaande woningvoorraad. Nieuwbouw dient doorstroming in de woningmarkt te faciliteren. In de doorstroming van oudere huishoudens die een woning achterlaten en de verhuisbeweging die dit op gang zet, zien we kansen voor de starters op de woningmarkt.

In 2025 gaan we aan de slag met diverse acties met betrekking tot nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad. We gebruiken hiervoor middelen uit het budget Aanpak Wonen.

Town Deal
Nadeel € 250.000, neutraal via Investeringsreserve
De gemeente en het ministerie van Binnenlandse zaken werken samen binnen het programma Towndeal. Dit programma loopt tot en met 30 november 2024.
Voor dit programma heeft de gemeente Beesel het overgangsgebied tussen het bedrijventerrein Roversheide en de omliggende woonwijken (locatie in de driehoek St. Annastraat/Broeklaan/Mariastraat) met een mix van woon- en werkfuncties als casus ingebracht. In 2024 is deze locatie verkend en geanalyseerd.
Tijdens een raadswerkvergadering in juni 2024 is de raad hierover geïnformeerd. Tijdens deze vergadering is ook het vervolg geschetst. Kernboodschap hierin was:

- De energie in het gebied omarmen
- Positief meedenken in individuele woningbouwinitiatieven om herontwikkeling in een groter perspectief richting te geven
- Parallel kaders en voorwaarden scheppen om te kunnen bepalen waarbinnen wooninitiatieven zich kunnen ontwikkelen
- Vervolgens bepalen welke rol de gemeente in deze gebiedstransformatie past

Inmiddels zijn de gesprekken met lokale initiatiefnemers opgestart. Op basis van de gevoerde gesprekken, gebiedsanalyses en ambities wordt gewerkt aan een ontwikkelkoers (spelregels voor de transformatie).Deze koers is gericht op woningbouw. In 2025 geven we hier een vervolg aan. We scheppen kaders en stellen voorwaarden voor de ontwikkelingen in het gebied. Hierdoor zijn we in staat om sturing te geven aan de initiatieven. Terwijl er tegelijkertijd rekening gehouden wordt met het grotere perspectief. Parallel hieraan bepalen we welke rol de gemeente in deze gebiedstransformatie past. Om zowel de kaders en rolbepaling verder vorm te kunnen geven, maar ook om gelijktijdig mee te denken met woningbouwinitiatieven en de energie in het gebied te behouden, is een integrale consistente aanpak nodig die duidelijkheid en richting geeft aan de initiatiefnemers. Dit vraagt capaciteit en aanvullende middelen voor externe projectbegeleiding en aanvullende expertise. Hiervoor wordt een budget geraamd van € 250.000. De gemeenteraad wordt gedurende het verdere proces geïnformeerd. Vanzelfsprekend worden kaderstellende documenten ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Regio Noord-Limburg
In 2023 is de woondeal tussen Rijk, provincie, gemeenten en corporaties afgesloten. In navolging hierop werken we in de regio aan een nieuwe regionale woon(zorg)visie en aan een verdere uitwerking van de Woondeal. Er ligt een grote opgave om voldoende woningen te bouwen met de juiste kwaliteit. Samen bekijken we wat voor een regio Noord-Limburg is en wel zijn. Ook de koppeling tussen wonen en zorg is daarin een belangrijk onderwerp.
Daarnaast vinden er diverse landelijke ontwikkelingen plaats op het gebied van wonen. Denk hierbij aan de Wet Goed Verhuurderschap en de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Er zijn 3 maatschappelijke opgaven waar het wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting zich op richt: (1) regie op aantallen woningen en locaties, (2) regie op betaalbare woningen en evenredige verdelingen van de woningen en (3) verstevigen van de lokale prestatieafspraken. Deze Wet Versterking Regie Volkshuisvesting brengt ook diverse verplichtingen met zich mee. Eén voorbeeld is dat gemeenten verplicht worden om een volkshuisvestelijk programma op te stellen en dat gemeenten regionaal afspraken moeten maken over de verdeling van doelgroepen. Het ziet er naar uit dat het volkshuisvestelijk programma verplicht wordt vanaf januari 2026. In 2025 zal dit dus voorbereid moeten worden.

Uitvoering woonzorgvisie en beleid wonen
Strategische aanpak woningbouw
In de woonzorgvisie is opgenomen dat er een ambitie is om 500 woningen toe te voegen. In 2024 wordt uitgewerkt waar nieuwbouw plaats kan vinden, waarbij uitgegaan wordt op zowel inbreiding als uitbreiding. Aansluitend wordt een strategie ontwikkeld waarin we ingaan op de volgordelijkheid van locaties en randvoorwaarden. De Raad wordt ook betrokken in dit proces. De verwachting is dat in 2025 gewerkt wordt aan gebiedspaspoorten, waarin randvoorwaarden en kaders worden geschept voor een aantal nieuwbouwontwikkelingen waarbij regie nemen van belang is.

In 2024 is een besluit genomen over het woonwagenbeleid. Op basis hiervan nemen we in de strategische aanpak woningbouw ook het locatieonderzoek naar een nieuwe woonwagenlocatie mee.

Huidige woningbouwontwikkelingen
Binnen de gemeente lopen diverse woningbouwontwikkelingen. Denk daarbij aan de ontwikkeling van woningen aan de Wederikstraat, Rijksweg en Rustoord in Reuver. Woningen aan de Keulseweg en de laatste woningen in Oppe Brik in Offenbeek. En nieuwbouw aan de Heijackerstraat en de Kleine Solberg in Beesel. Daarnaast vinden er ook diverse kleinere woningbouwontwikkelingen plaats. Hierover denken we actief mee.

Woningbouwlocatie Rustoord
Op basis van de in 2023 vastgestelde Gebiedsvisie Rustoord werkt Nester samen met de gemeente aan de woningbouwlocatie Rustoord. In lijn met deze gebiedsvisie en het bijhorende participatietraject is een concreet plan uitgewerkt. Het college heeft hierop een principebesluit en de aanvullende voorwaarden geformuleerd.

In 2024 is Nester gestart met de procedure om het omgevingsplan te wijzigen. Dit proces loopt door in 2025. Het is aan de Raad om een besluit te nemen over het vaststellen van het omgevingsplan. Gelijktijdig wordt gewerkt aan een nieuw ontwerp voor de openbare ruimte. De realisatie hiervan is aan de gemeente. De kostenindicatie voor de investering in openbare ruimte is geraamd op € 900.000. Dit vertaalt zich in € 30.000, - kapitaallasten per jaar. Gedurende het proces wordt de benodigde investering bijgesteld en verwerkt in de P&C cyclus. Nadat de openbare ruimte klaar is komen de kapitaallasten ten laste van het ambitiebudget. Naar verwachting vindt de realisatie van de openbare ruimte plaats in 2027. Uiteraard is dit afhankelijk van het voortraject.

In navolging van de ontwikkeling Rustoord gaan we in gesprek met Nester over de toekomst en kansen van de Kloostertuin.

Woningbouwlocatie Wederikstraat
Het participatietraject is afgerond. Nester heeft voor de ontwikkeling (18 eenheden) een vergunningsaanvraag (BOPA) ingediend. Deze is voorgelegd aan de gemeenteraad voor bindend advies.

De plannen voorzien in een volledige herontwikkeling van de openbare ruimte van de Wederikstraat, inclusief groen, openbare verlichting en parkeren. Hierin is nadrukkelijk de input vanuit het participatietraject meegenomen. De financiële effecten zijn opgenomen bij investeringen, programma 3.

Doel 3.3: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

x € 1.000	**Saldo Baten minus Lasten**
Saldo begroting 2025	-5.848

Subdoel 3.3.1: We richten in en onderhouden onze openbare ruimte doelmatig en klimaatbestendig

Met een doelmatige en klimaatbestendige inrichting van onze openbare ruimte zorgen we voor een goede woon- en werkomgeving en houden we rekening met de gevolgen van klimaatverandering.

Informatiebeheer
MOR
Om het ontvangen en afhandelen van meldingen te verbeteren gaan we een zogenaamd MOR systeem aanschaffen. Met dit systeem verbetert onze dienstverlening richting de burger omdat we de melder tijdens het afhandelen van de melding kunnen blijven informeren over de stand van zaken. Intern wordt het afhandelen van meldingen gebruiksvriendelijker en krijgen we een beter inzicht van de meldingen en de afhandeling hiervan.

DigEplan
We gaan werken met een applicatie die ons de mogelijkheid biedt om het vergunningsverleningsproces volledig papierloos en digitaal te kunnen uitvoeren. Vervolgens slaan we de stukken digitaal en volgens de archiefeisen op.

Beheerplan Openbare Ruimte
In 2024-2025 gaan we een Beheerplan Openbare Ruimte opleveren. In eerste instantie gaan we hierin het groenbeheerplan en het wegenbeheerplan opnemen. In de paragraaf kapitaalgoederen volgt hierover meer informatie.

Campagne Buurtboom
Na meerdere succesvolle jaren willen we ook in 2025 mensen de mogelijkheid geven om plekken voor nieuwe bomen aan te wijzen in hun woonbuurt. De bomen geven schaduw en dragen bij aan de biodiversiteit in de woonomgeving.

Landschappelijke waardenkaart
We willen komen tot een landschappelijke waardenkaart die een compleet beeld geeft van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden die de gemeente Beesel rijk is. De fasering en aanpak hiervan stemmen we af op de trajecten om te komen tot een omgevingsvisie en een omgevingsplan, zodat een integrale aanpak geborgd is.

Riolering - uitvoering GRP
In 2025 gaan we het vrijvervalriool in de Bloemenbuurt en rondom industrieterrein Roversheide reinigen en inspecteren. Alle kolken worden regulier gereinigd. Het preventieve en correctieve onderhoud van de gemalen hebben we vanaf dit jaar volledig uitbesteed.

Baggeren vijver Ronkenstein
Zoals onder subdoel 1.2.1. weergegeven, moet in het rijksbeschermd dorpsgezicht Ronkenstein de rijksmonumentale vijver uitgebaggerd worden. Dit was oorspronkelijk voor 2024 gepland. Deze werkzaamheden verschuiven naar 2025, inclusief bijbehorend budget van € 125.000. Omdat de kosten gedekt worden uit de Egalisatievoorziening Riolering, heeft dit geen effect op de gemeentelijke exploitatiebegroting.

Aanleg Glasvezel
Aanleg glasvezel door combinatie Glaspoort/KPN
Glaspoort/KPN is in het derde kwartaal van 2024 gestart met de aanleg van glasvezel in de kernen. Men verwacht in het eerste kwartaal van 2025 alle werkzaamheden klaar te hebben.

Activering uren
Voordeel € 76.000
Jaarlijks ramen we de activering van uren voor projecten. Omdat de uren worden toegerekend aan investeringen, vallen deze kosten niet meer ten laste van de gemeentelijke exploitatiebegroting van het betreffende jaar.
De uiteindelijke verdeling van de uren over de programma's en overhead is afhankelijk van de projecten die daadwerkelijk gepland/uitgevoerd worden. Zodra dat inzichtelijk is, worden de bedragen onder de betreffende projecten en bijbehorende programma's opgenomen.
In 2025 is er sprake van een voordeel van € 264.000 over de gehele begroting met betrekking tot het activeren van uren. Dit komt doordat er een aantal nieuwe projecten is, waarvoor nog niet eerder activering van uren was opgenomen of doordat een aantal projecten (deels) in 2025 doorlopen, inclusief bijbehorende uren. Binnen programma 3 resulteert dit in een voordeel van € 76.000, waarvan € 65.000 binnen subdoel 3.3.1.

Subdoel 3.3.2: Ter waarborging van een veilige en kwalitatieve leefomgeving maken we beleidsvisies en plannen, hebben we een omgevingsvergunningstelsel en voeren we toezicht en handhaving op basis van een integrale belangenafweging

We zetten onze instrumenten op het gebied van beleidsvorming, vergunningverlening, toezicht en handhaving in ten behoeve van een veilige en kwalitatieve leefomgeving. Afwegingen hierin maken we op basis van een integrale belangenafweging.

Gevolgen (landelijke) ruimtelijke ontwikkelingen
Het aantal ruimteclaims blijft groot. Deze komen voort uit (landelijke) trends en ontwikkelingen die ook tot uiting komen in Beesel en vragen om scherpe keuzes en sturing. Keuzes worden op verschillende niveaus gemaakt zoals: lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk. Lokale keuzes maken we in het traject van de omgevingsvisie. Regionaal stemmen we grote ruimteclaims af.

Provinciaal wordt gestart met het actualiseren van de provinciale omgevingsvisie (POVI). Ook vindt er regionale afstemming plaats over grote ruimteclaims op programmaniveau. Denk aan de gebiedsplannen Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG), de RES, en de regionale Woondeal. Daarnaast zijn er projecten die een grote ruimteclaim leggen; in het buitengebied is dit bijvoorbeeld het infraproject Delta Rhine Corridor. Met name rondom het LPLG is nog onduidelijk welke gevolgen het nieuwe coalitieakkoord ‘Hoop, Lef en Trots’ heeft voor de verplichtingen die voortvloeien uit dit programma.

Daarbij moeten we opmerken dat bij het wegvallen van bijvoorbeeld een nationaal programma de opgaven en ruimteclaims niet per se verdwijnen. Ook autonome ontwikkelingen, zoals de transitie in de landbouw, zorgen voor een ruimteclaim die afweging vraagt. Zonder dat het mogelijk is om exact in te schatten welke gevolgen dit heeft, kunnen we stellen dat de complexiteit en gevraagde capaciteit in het ruimtelijk domein, mede door de vele opgaven, ruimteclaims en combinaties hiervan, onverminderd groot blijft.

Omgevingsvisie
In 2024 zijn we gestart met het opstellen van de omgevingsvisie. In 2025 gaan we hiermee verder. In de omgevingsvisie leggen wij onze ambities en doelen voor de fysieke leefomgeving vast voor de lange termijn. In deze visie staat ook welke ontwikkelingen wel of niet gewenst zijn. Bij het opstellen van de omgevingsvisie betrekken we een breed speelveld aan stakeholders waaronder ook de gemeenteraad.

Actuele beleidsdocumenten zoals de woonzorgvisie, de economische visie en de in ontwikkeling zijnde mobiliteitsvisie gebruiken we als bouwsteen bij het opstellen van de omgevingsvisie. Door de grote reikwijdte, het aantal stakeholders en de verschillende belangen is er sprake van een complex en intensief traject.

Om overzicht aan te brengen en geleidelijk toe te werken naar keuzes, werken we met een aantal deelprocessen en deelproducten die ons helpen in het maken van uiteindelijke keuzes. Uiterlijk op 1 januari 2027 moet de omgevingsvisie zijn vastgesteld.

Omgevingsplan
Nadeel € 89.000, neutraal via Algemene Middelen
In het omgevingsplan staan de regels voor de fysieke leefomgeving. Per gemeente wordt er één omgevingsplan gemaakt. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de bestemmingsplannen van rechtswege een omgevingsplan geworden. Het opstellen van een omgevingsplan is een meerjarig proces. Dit proces loopt tot 31 december 2031 door. In dit proces wordt de raad meermaals betrokken; bij het uitzetten van de uitgangspunten en later bij de vaststelling van onderdelen van het omgevingsplan. In 2025 ontvangen we € 88.544 extra middelen binnen het gemeentefonds voor de uitvoeringskosten Omgevingswet. Deze middelen worden hiervoor ingezet.

RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) Limburg Noord
Via het landelijk Interbestuurlijk Programma Versterking VTHstelsel (IBP VTH) zijn er in 2023 robuustheidscriteria opgesteld. Deze criteria staan voor de absolute ondergrens van organisatorische randvoorwaarden waaraan omgevingsdiensten moeten voldoen om VTH-taken professioneel (deskundig, consistent en daadkrachtig) uit te kunnen blijven voeren. Alle omgevingsdiensten hebben

in 2023 een zelftoets ingevuld. Het ministerie van I&W concludeert op basis van deze zelftoetsen dat geen enkele omgevingsdienst in Nederland op dit moment robuust is. Het ministerie van I&W heeft aangegeven dat een netwerkorganisatie, zoals de RUD LN nu functioneert, niet robuust is. Vóór 1 april 2024 is door de RUD LN een plan van aanpak aan het ministerie van I&W gestuurd. Hierin staan de acties die de RUD LN gaat uitvoeren om robuust te worden. De (financiële) consequenties daarvan voor de gemeenten zijn nog niet geheel duidelijk. Naar verwachting liggen de incidentele kosten voor de uitvoering van het plan van aanpak regionaal tussen de 3,3 en de 9 miljoen euro. De structurele kosten van de bijdrage aan de RUD LN stijgen naar verwachting met 20% tot 30%. In het najaar verwachten we van de RUD LN een begrotingswijziging 2025. Hieruit blijkt wat de werkelijk kosten gaan worden. Voor de financiering van de robuustheid van de RUD LN hebben we een budget ter hoogte van € 150.000 opgenomen (zie bestemming rekeningsaldo 2023).

Samenwerking Midden-Limburg Oost
Binnen Ons WCL (Ons Waardevol Cultuurlandschap) wordt gewerkt aan opgaves rondom natuur, landschap en recreatie. In 2022 zijn we de gesprekken gestart over uittreding uit Ons WCL. In 2022 is door het Rijk het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) geïntroduceerd. De provincie heeft dit in 2023 uitgewerkt in het LPLG waarbij Beesel is ingedeeld in het gebied Midden Limburg Oost. In 2024 zijn de werkzaamheden voor het LPLG sterk afgezwakt. Daarnaast is het Nationaal Park de Meinweg in transitie. De grenzen van het Nationaal Park worden daarbij verlegd, zodat naast de huidige natuurkern, ook het omliggende (agrarisch) landschap wordt toegevoegd. De beoogde begrenzing van het Nationaal Park en het werkgebied van Ons WCL is daarmee exact hetzelfde. De gebiedsindeling binnen het NPLG is door de provincie in 2024 losgelaten. De inhoudelijke thema's overlappen grotendeels. Verschillend is het karakter van deze samenwerkingen. Zo kent het NPLG verplichtingen en harde doelen. Het Nationaal Park en Ons WCL werken vanuit ambitie en kennen geen harde verplichtingen.

Naar aanleiding van de gesprekken over uittreding uit Ons WCL heeft in 2024 een onderzoek plaatsgevonden naar de benodigde samenwerkingsvorm in Midden-Limburg Oost. Uitkomst van dit onderzoek is dat gestreefd wordt naar één regionale (werk)organisatie op het gebied van natuur en landschap. Daarmee zou de stichting Ons WCL in de huidige vorm verdwijnen. Besluitvorming hierover, en daarmee een besluit over deelname in de regionale organisatie, heeft nog niet plaatsgevonden. Uitwerking hiervan, implementatie en uiteindelijke besluitvorming hierover door de raad vragen inzet in 2025. We nemen een budget op voor de jaarlijkse bijdrage in 2025 voor Ons WCL. Daarnaast nemen we meerjarig budget op voor regionale samenwerking in Midden Limburg Oost. Door middel van een raadsinformatiebrief informeren wij u nader over deze ontwikkeling.

Subdoel 3.3.3: Groen: we richten plekken in met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren

Bestaande groenplekken kunnen vaak meerwaarde voor de buurt krijgen door meerdere functies aan de locatie te koppelen. Vaak zijn beperkte ingrepen al genoeg. We sluiten aan bij groenrenovaties, bewonerswensen of wensen vanuit recreatie en beleving. Nieuwe plekken kunnen we realiseren binnen de integrale wijkaanpakken of specifiek bij participatieverzoeken van bewoners. Bij de inrichting van deze plekken spelen we in op klimaatadaptatie.

De pareltjes van Reuver (in samenwerking met het Kernoverleg Reuver), de zitplekken bij het veer, het rustpunt bij de St. Barbarakapel (in samenwerking met WerkGroepKapel St. Barbara Óffebek) zijn voorbeelden die we de afgelopen jaren hebben gerealiseerd. In de toekomst realiseren wij rustplekken langs de Groene Loper en Drakenroute. Op deze plekken gaan beleving, natuur en ontmoeting samen komen.

Met gerichte subsidieprogramma's stimuleert ZonMw innovatie in de gezondheidszorg. ZonMw is een samenwerkingsverband van ZorgOnderzoek Nederland (ZON) en Medische Wetenschappen (Mw). Vanuit ZonMw hebben we een subsidie ontvangen voor het planten van bomen om schaduw-rustplekken in de bebouwde kom te realiseren. Hiermee gaan we hittestress tegen en verbeteren we de leefbaarheid in de buurt.

Interne doorberekening kosten vervoermiddelen
Nadeel € 85.000, neutraal via interne herverdeling kostenplaatsen programma's
De kosten voor vervoermiddelen worden centraal geboekt binnen overhead. Vervolgens worden de kosten intern verrekend vanuit diverse beleidsvelden. Deze interne verdeling is geactualiseerd op basis van de actuele kosten en het gebruik. Het voordeel dat zichtbaar is binnen het programma 'Overhead' is binnen de gehele begroting neutraal omdat deze kosten zijn verschoven naar programma 3.

Subdoel 3.3.4: Mobiliteit: Beesel is bereikbaar op een veilige en duurzame manier

In 2025 zetten we ons als gemeente in om ervoor zorg te dragen dat onze inwoners, bezoekers en goederen zich op een duurzame/schone, slimme en veilige manier kunnen verplaatsen. Dit doen we in 2025 door het vaststellen van een mobiliteitsplan waarin richting wordt gegeven aan bovenstaand doel maar ook overeenkomstig de uitgangspunten van de duurzaamheidsparagraaf (Schone en slimme mobiliteit, waarin inwoners, goederen en bezoekers van onze gemeente zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen). Daarnaast doen we mee aan regionale projecten waarbij deze doelen in acht worden genomen.

Vervolg Mobiliteitsplan
In het mobiliteitsplan koppelen we onze (beleids)doelen (uit de doelenboom) aan kaders voor mobiliteit in de toekomst in Beesel. Daarbij zetten we in op de veilige en duurzame bereikbaarheid van gemeente Beesel. Daarnaast gaan we aan de slag om inwoners, bezoekers en goederen slim, schoon, veilig en aangenaam te verplaatsen.
De voorbereidingen om te komen tot een mobiliteitsplan zijn gestart in 2024. Besluitvorming over het mobiliteitsplan en het uitvoeringsprogramma vindt plaats in 2025. Daarbij worden ook de financiële gevolgen duidelijk.

Groene Loper
Met het project De Groene Loper creëren we een recreatieve verbinding tussen het Brachterwald en het gebied tussen Maas en Peel. De Groene Loper stimuleert toeristisch en recreatief verkeer. Deze belangrijke route maken we meer beleefbaar, verkeersveiliger en toegankelijker, zodat deze optimaal uitnodigt voor toeristisch en recreatief verkeer.

In 2024 is gestart met het opnieuw inrichten van de Keulseweg (deel viaduct A73 – Witte Stein). Binnen het project werken we samen met Brüggen aan het opwaarderen van de omgeving van de grensovergang Witte Stein. In deze omgeving verandert het zwaartepunt van het project. Op de Keulseweg lag de nadruk op de verkeersinrichting. In het gebied grensovergang Witte Stein is de recreatieve beleving en omgevingskwaliteit het belangrijkst. In 2024 is de voorbereiding gestart en hebben we gewerkt aan een nieuw ontwerp. De uitvoering van deze werkzaamheden is gepland in 2025.

Trendsportal/Regionale projecten
De gemeente Beesel neemt deel aan regionale mobiliteitsprojecten voor de bevordering van duurzame en schone mobiliteit voor goederen, inwoners en bezoekers. Daarbij is aandacht voor gedragsverandering, zoals fietsstimulering en verkeersveiligheid bij verschillende projecten. Daarnaast zetten we in op het verder verduurzamen van de mobiliteitsketen.

Subdoel 3.3.5: We voeren een eenduidig grondbeleid

Het grondbeleid is een middel om onze gemeentelijke doelstellingen te verwezenlijken. In de Nota grondbeleid zijn de uitgangspunten hiervoor vastgelegd.

Nota Grondbeleid
Er is gestart met de voorbereidingen om te komen tot een nieuwe Nota grondbeleid. Besluitvorming hierover staat gepland voor 2025. Financiële gevolgen die samenhangen met het nieuwe grondbeleid nemen we mee in het voorstel dat hierover aan de Raad wordt gedaan.

Vervolgens wordt de Nota grondbeleid als ondersteuning en onderbouwing gebruikt om de ambities op de verschillende werkvelden te ondersteunen. Verdere specifieke informatie over het grondbeleid en de lopende uitvoering hiervan staat in paragraaf F Grondbeleid.

Subdoel 3.3.6: We zorgen voor veilige wegen

We zorgen voor veilige wegen en fiets- en wandelpaden en voeren onderhoudsmaatregelen uit op locaties met de meeste risico's voor de verkeersveiligheid.

Wandelpad Bussereindseweg
Wandelpad Bussereindseweg
Op basis van een door de raad ingediende motie hebben we de haalbaarheid onderzocht van een wandelpad langs de Bussereindseweg. De aanleg van een trottoir blijkt niet haalbaar. We realiseren daarom een halfverharding langs de weg. Deze biedt ruimte voor voetgangers om veilig te wandelen. In verband met de planning van werkzaamheden van WML is de uitvoering uitgesteld totdat WML de waterleiding heeft vervangen. We verwachten in 2025 te kunnen starten met de werkzaamheden. De benodigde investering is opgenomen in de Investeringentabel.

Doel 3.4: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-123

Subdoel 3.4.1: Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren

In onze duurzaamheidsvisie staat kwaliteit van leven centraal. We werken aan een samenleving waarin onze inwoners blijvend in contact staan met elkaar en met de leefomgeving, waarin zowel in fysieke als in sociale zin ruimte is voor iedereen.

Verbreding subdoel sociale duurzaamheid
Momenteel is sociale duurzaamheid vooral ingestoken vanuit de aanpak van energiearmoede. Verbreding van het subdoel sociale duurzaamheid verkennen we in de loop van 2024 en passen we in 2025 toe.

Subdoel 3.4.2: Duurzame energie: we besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op

We zitten in een transitie van fossiele naar CO2-neutrale energiebronnen. Daarom moeten we gedoseerd en doordacht met energie omgaan. We zetten in op een efficiënt energieverbruik door besparing te stimuleren en te faciliteren. We zoeken naar duurzame manieren om in onze energiebehoefte te voorzien.

Inzet CDOKE-subsidiegelden t.b.v. personeel binnen Duurzame Energie
Voordeel € 79.000
De subsidiegelden uit de CDOKE-regeling (Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) kunnen, rekening houdende met de voorwaarden, worden ingezet voor zowel extra capaciteit (zoals het energiebrigadeteam) als voor onze vaste formatie. Dit laatste leidt tot een voordeel ad € 79.000 binnen de gemeentelijke begroting.

Implementatie Warmtetransitievisie (WTV) en -strategie
De Warmtetransitievisie uit 2021 is de afgelopen jaren verder uitgewerkt in een Warmtestrategie. Duidelijk is geworden dat er in onze gemeente geen economisch haalbare warmtenetten kunnen worden ontwikkeld. We beschikken weliswaar over lage temperatuurbronnen, maar kennen in de gebouwde omgeving een te lage woningdichtheid en daarmee te lage warmtevraag. Reden om het all electric scenario te volgen. Voor verwarming van de woningen en gebouwen zetten we voorlopig vooral in op besparing en isolatie; op de langere termijn volgt de (hybride) warmtepomp.

De focus in 2025 ligt op de uitrol van het isolatieprogramma (inzet van de middelen uit de SPUK Nationaal Isolatieprogramma NIP). Dit maakt het mogelijk om eigenaren van een koopwoning met

energielabel D-E-F-G te stimuleren om te isoleren door de inzet van gemeentelijke subsidie. Hieronder vallen ook vrijwel alle woningen die we aanduiden als gespikkeld bezit (koopwoningen in wijken met vooral huurwoningen). Uitgangspunt is een subsidie van circa € 2.000; dit kan € 4.000 worden als er sprake is van een energiearmoedesituatie.

Soorten Management Plan
Nadeel € 200.000, neutraal via dekking Investeringsreserve (€ 100.000) en te verwachten subsidie Provincie (€ 100.000)
Isoleren van spouw en soms dak kan alleen als er rekening wordt gehouden met bepaalde diersoorten die niet verstoord of verdreven mogen worden (natuurinclusief isoleren). Hiervoor is een provinciale ontheffing nodig. Reden om een Soorten Management Plan (SMP) op te stellen om tot een voor de gebouwde omgeving collectieve ontheffing te komen. Dit voorkomt dat inwoners individueel voor hoge onderzoekskosten komen te staan; zonder collectieve ontheffing moet namelijk per woning een onderzoek naar bepaalde diersoorten worden uitgevoerd. Het bestek voor aanbesteding van een pré-SMP (om al te kunnen starten met een aantal woningen, gezien de lange doorlooptijd van een SMP) en vervolgens SMP is gereed. Door een tekort aan bureaus met ecologische expertise, moeten we rekening houden met lange(re) doorlooptijden en zetten we in op een lobby in RES-verband om tot constructieve oplossingen te komen waarin inwoners handelingsperspectief krijgen. De kosten voor een SMP schatten we in op € 200.000, waarvan de helft naar verwachting wordt gesubsidieerd door de provincie Limburg. We hebben € 100.000 geraamd in de begroting met een dekking uit de investeringsreserve, omdat er binnen de duurzaamheidsreserve onvoldoende ruimte is. Daarnaast zijn de nog resterende gelden binnen de duurzaamheidsreserve en de CDOKE-(subsidie)middelen in de komende jaren voor andere doeleinden beoogd.
Uitgangspunt is natuurinclusief isoleren én maatregelen aanbieden die niet gevoelig zijn voor de flora- en faunawetgeving, zoals vloerisolatie en glasisolatie.
Om woningeigenaren voor te bereiden op de collectieve inkoopacties voor isolatiemaatregelen is onder andere de Energiebrigade opgezet. Zij leggen het contact, brengen kleine energiebesparende maatregelen aan (bij de minder energetische koopwoningen) en maken inwoners wegwijs in volgende grotere isolatiemaatregelen.

Energieopwek: gebiedsontwikkeling ’t Brook en energie-infrastructuur
Verschillende mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen dienen zich aan, zoals de Delta Rhine Corridor, de transitie van het landelijk gebied en bijgestelde milieunormen rond grootschalige energie-opwekking. Ook in de opwek van duurzame energie blijven we kansen verkennen. Het buitengebied speelt daarin een belangrijke rol omdat hier opgaven op het gebied van duurzaamheid, natuur, economie, toerisme en recreatie samenkomen. De gebiedsvisie ’t Brook raakt hiermee het traject van de omgevingsvisie. We verkennen hoe we dit op een goede wijze met elkaar integreren waarbij we recht doen aan de input die reeds is opgehaald in het gebied.
Dit kan vervolgens leiden tot een herijking van de Beeselse KODE (Kader Opwekking Duurzame Energie) in 2025 of 2026.

Naast de uitdagingen rond grootschaliger opwek, vraagt ook de energie-infrastructuur om aandacht. Deze staat de komende 5 tot 10 jaar nog flink onder druk. Bedrijven en maatschappelijk vastgoed met grootaansluiting en opwekinstallaties kunnen niet worden aangesloten op het net van Enexis. In onze wijken moet het laagspanningsnet worden verzwaard om een verdere elektrificatie door onze huishoudens mogelijk te maken. We bekijken of we tot een plan (ondergrondse) infrastructuur kunnen komen waarin meerjarig duidelijkheid wordt verschaft wat we waar en wanneer oppakken. We bekijken daarbij ook in RES-verband naar inzet en expertise.

Ook bij de uitbreiding van bedrijventerrein Roversheide is de energie-infrastructuur een knelpunt. Als oplossingsrichting verkennen we of een energyhub mogelijk is. Bij een energyhub wordt bestaande energiecapaciteit vrijgespeeld ten gunste van uitbreiding van bedrijven of nieuwe bedrijven. Ook wordt bekeken welke energieinfrastructuur nodig is voor een energyhub en welke investeringen daarvoor nodig zijn.
Ook bij grootschalige bouwprojecten (denk aan Solberg, IKC) lopen we tegen de uitdaging van netcongestie aan. Met Enexis gaan we vroegtijdig in overleg om te kijken naar oplossingen en waar mogelijk versnelling.

Energieopwek: participatie RES
We blijven in regionaal verband deelnemen aan de RES (Regionale Energie Strategie) Noord- en Midden-Limburg. Kosten voor deelname basistaken ramen we op € 42.000. Als wij op grond van onze duurzaamheidsambities mee willen doen aan eventuele extra taken kan dit leiden tot extra kosten. We dekken deze kosten uit de Klimaatakkoordmiddelen.

Subdoel 3.4.3: Biodiversiteit en klimaatadaptatie: we gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer

Klimaatverandering is een gegeven. We passen ons zo goed mogelijk aan door maatregelen te nemen die de effecten van toenemende hitte, droogte en wateroverlast beperken. Ook voor wat betreft de afname in biodiversiteit dragen we ons groene steentje bij aan natuurherstel.

Afkoppelen regenwater
De subsidie voor het afkoppelen van regenwater van particuliere huishoudens (regionaal, via Waterklaar) blijft in stand.

Klimaatadaptatie
In 2025 starten we met de voorbereiding herinrichting Wittebergstraat e.o.. Naast het vervangen van het gemengd riool leggen we ook een IT-riool aan. We verwachten te starten met de herinrichting van de burgemeester Moorenstraat waar ook met de rioolvervanging een IT-riool wordt aangelegd.

Subdoel 3.4.4: Circulaire economie: We streven naar slim (her)gebruik van grondstoffen, producten en goederen in een gesloten kringloop waardoor het gebruik van grondstoffen afneemt

Om het gebruik van schaarse grondstoffen en de uitstoot van broeikasgassen bij productie te beperken, werken we steeds meer naar een circulaire economie. Dat vergt een andere manier van denken en doen voor wat betreft (her)gebruik, ontwerp, eigendom van spullen, gebouwen etc.

Afvalinzameling
Voordeel € 82.000
Op 1 maart 2025 loopt het contract af voor de huis-aan-huisinzameling van rest- en GFT-afval. Besluitvorming over een (aspirant) toetreding tot de GR RD Maasland danwel een Europese aanbesteding voor deze diensten is voorzien voor het eerste kwartaal van 2025. Om de inzameling in Beesel te borgen, sluiten we een overbruggingsovereenkomst af tot 1 januari 2026.

Grondstoffenplan
De besluitvorming met betrekking tot de systeemverandering voor de inzameling van rest-, GFT- en PMD-afval heeft medio 2024 plaatsgevonden. De implementatie van deze besluitvorming vindt plaats in 2025/2026.

Binnen afval is er sprake van vele financiële mutaties, als gevolg van diverse ontwikkelingen, zoals bovenstaand toegelicht
Er vindt een grote kostenstijging plaats vanaf 2025. Hierover is de raad geïnformeerd bij onder andere. het nieuwe grondstoffenplan alsmede het aflopen van het huidige afvalinzamelcontract in 2025. Deze stijging is het gevolg van met name hogere inzamelkosten maar ook bijvoorbeeld gestegen CO2-heffing en aanschaf nieuwe materialen in verband met het nieuwe grondstoffenplan.

Gemeente Beesel hanteert als uitgangspunt voor haar heffingen, waaronder de afvalstoffenheffing, 100% kostendekkendheid. Inkomsten en kosten met betrekking tot afval verlopen grotendeels neutraal via de Egalisatievoorziening Afval en deels via de gemeentelijke exploitatiebegroting, zijnde een gedeeltelijke dekking voor overheadkosten en een BTW-compensatie.
Om de kosten vanaf 2025 te kunnen blijven dekken vanuit de egalisatievoorziening afval is een verhoging van het vastrecht binnen de afvalstoffenheffing vanaf 2025 benodigd. Dit wordt tevens toegelicht in de paragraaf ‘Lokale heffingen’. Als gevolg van genoemde mutaties is er in 2025 eenmalig sprake van een voordeel van € 82.000 in het gemeentelijke begrotingssaldo (met name BTW-compensatie).

Circulaire inkoop
De start voor de pilot Circulaire Inkoop is voorzien voor het derde kwartaal van 2024. De pilot heeft een doorlooptijd van een jaar. Daarna bekijken we wat de vervolgstappen moeten zijn voor circulaire inkoop.

Circulair ambachtscentrum (CAC) Venlo/Beesel
We werken samen met de gemeente Venlo en onze partners vanuit het circulair collectief aan maatregelen en acties op het gebied van circulariteit. Onze implementatieperiode van de verleende subsidies (vanuit de Regiodeal/ Investeringsagenda en vanuit Rijkswaterstaat) zijn verlengd. Hiermee kunnen we verdere stappen zetten in dit samenwerkingstraject. We onderzoeken de mogelijkheden tot samenwerking op de milieuparken van beide gemeenten.
De pilot waardecreatie (verder scheiden van waardevolle grondstoffen) op ons milieupark loopt in 2025 door.
Onder waardecreatie verstaan we het volgende:

- het verlengen van de levensduur van ingeleverd afval;
- het verhogen van de kwantiteit en kwaliteit van recycling;
- het verhogen van de competenties op het gebied van circulariteit van de medewerkers van het milieupark;
- het verbeteren van de service aan de bezoekers;
- het koppelen van kansen met andere domeinen, bijvoorbeeld het creëren van leerwerktrajecten in samenwerking met het sociaal domein.

Duurzaam bouwen, slopen en inrichten
Circulair bouwen, slopen en inrichten komen steeds nadrukkelijker in beeld. Het gaat hier niet alleen om het inzetten van minder en minder belastende grondstoffen (zoals biobased materialen), maar ook om modulair en demontabel bouwen en het opnieuw gebruiken van bij sloop ‘geoogste’ materialen. Er is wet- en regelgeving op het gebied van circulair bouwen en slopen in voorbereiding waarmee we rekening moeten houden bij vergunningverlening en handhaving. Te denken valt aan het opstellen van richtlijnen waarvoor de in 2024 op te stellen inspiratiegids voor inwoners en ontwikkelaars de bouwsteen vormt.

Zwerfafval
We zetten onze aanpak zwerfafval voort. Met deze aanpak treffen we extra maatregelen (zoals participatie, voorzieningen, gedragsbeïnvloeding) om voor een schonere openbare ruimte te zorgen en te investeren in het verbeteren van zwerfafvalproblematiek.

Subdoel 3.4.5: Schone en slimme mobiliteit, waarin inwoners, goederen en bezoekers van onze gemeente zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen

Dit subdoel is geïntegreerd in subdoel 3.3.4 (Mobiliteit: Beesel is bereikbaar op een veilige en duurzame manier). We streven in Beesel schone mobiliteit na voor alle modaliteiten. In het mobiliteitsplan en regionale projecten wordt hier onder andere uitwerking aan gegeven. Daarnaast gaan we verder met de uitrol voor publieke laadinfrastructuur en het stimuleren van OV, fiets en ander langzaam verkeer.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Fijn wonen en bedrijvig	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Gemeenschap	-313	-774	-607	-595	-602	-530
Woongemeenschap	-278	-569	-758	-410	-421	-429
Fysieke Leefruimte	-4.165	-5.330	-5.848	-5.758	-5.902	-6.009
Duurzaamheid	23	-27	-123	-19	-27	-7
Totaal Baten minus lasten	**-4.733**	**-6.700**	**-7.335**	**-6.782**	**-6.952**	**-6.975**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Fijn wonen en bedrijvig	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	-6.196	-5.916	-6.034	-5.864
Mutaties begroting 2025**	-1.140	-866	-918	-1.110
Geraamd resultaat	**-7.335**	**-6.782**	**-6.952**	**-6.975**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Notitie Overhead
Nadeel € 384.000
Op basis van de notitie Overhead van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) hebben we de kosten voor informatiebeheer en het salaris voor het management opgenomen in de programma's waar ze betrekking op hebben. Er is € 384.000 van de kosten uit overhead verschoven naar programma 3. Deze verplaatsing van budgetten is budgettair neutraal.

Personeel: formatie en inhuur programma 3
Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur
3.1 Gemeenschap	390	0
3.2 Woongemeenschap	406	0
3.3 Fysieke leefruimte	4.062	347
3.4 Duurzaamheid	699	0
Totaal programma 3	5.557	347

In programma 3 zijn vacatures bij de groenvoorziening bedoeld voor kandidaten vanuit de WAA groep NV na lange tijd weer ingevuld. Dit betekent extra inhuurkosten van € 130.000 omdat het budget eerder is afgeraamd, omdat er geen kandidaten beschikbaar waren. Hier staat tegenover dat we meer werknemers met loonkostensubsidie in dienst hebben genomen. Dit is een extra opbrengst van € 60.000.

Om uitvoering te kunnen blijven geven aan onze taken en ambities op het ruimtelijk domein, zetten we het huidige traineeship voort in de vorm van een junior beleidsfunctie:

- Junior beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling
    - werkzaam binnen geheel programma 3, financieel binnen doel 3.4
    - kosten 1 FTE € 75.000

Samenvatting financiële mutaties
Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 'Fijn wonen en bedrijvig' > € 50.000, met een totaalbedrag ad **€ 1.140.000 (nadeel)**:

- Energiekosten: € 59.000 voordeel;
- Economische visie en uitvoeringsprogramma: € 50.000 nadeel, neutraal via reserve uitvoering Economische Visie;
- Towndeal: € 250.000 nadeel, neutraal via reserve;
- Activeren uren: € 76.000 voordeel;
- Omgevingsplan: € 89.000 nadeel, neutraal via Algemene Dekkingsmiddelen;
- Kosten vervoermiddelen: € 85.000 nadeel, neutraal via interne herverdeling kostenplaatsen programma's;
- Inzet CDOKE-subsidiegelden t.b.v. personeel binnen Duurzame Energie: € 79.000 voordeel;
- Afval, diverse mutaties: € 82.000 voordeel;
- Soorten Management Plan: € 200.000 nadeel, neutraal via Investeringsreserve en subsidie Provincie;
- Verschuiving in verband met notitie Overhead: € 384.000 nadeel;
- Personeel inclusief index: € 75.000 nadeel;
- Inhuur medewerkers groenvoorziening: € 70.000 nadeel;
- Het resterende bedrag betreft mutaties < € 50.000.

Investeringen programma 3
In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2025	2026	2027	2028	Dekking
Gemalen BK (cf. GRP 2023-2027)		120,9	63,4		Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Gemalen ME (cf. GRP 2023-2027)	21,5		21,5	84,2	Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
SSW Maatregelen (cf. GRP 2023-2027)		114,5	114,5		Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
KRW Dijckersingel (cf. GRP 2023-2027)		114,5			Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Randvoorzieningen ME 2027 (cf. GRP 2023-2027)			174,4		Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Wijkaanpak Wildenkamp / Burgemeester Moorenstraat	1.048,8				Kaplst. in exploitatie
Riolering Burg. Moorenstraat	488				Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Wijkaanpak Wittebergstraat/Henssenbosstraat	100	1047			Kaplst. in exploitatie
Riolering Wittebergstraat/Henssenbosstraat	845				Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Wijkaanpak Paulus Potterstraat				247,3	Kaplst. in exploitatie
Riolering Paulus Potterstraat				167,9	Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Groene Loper	178,2				Kaplst. deels in exploitatie en deels uit ambitiebudget
Herinrichting Centrum Offenbeek	378				Kaplst. deels in exploitatie en deels uit ambitiebudget
Riolering Centrum Offenbeek	114,5				Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering

Wandelpad Bussereindseweg	150				Kaplst. in exploitatie
Woningen voor urgent woningzoekenden	438				Kaplst. in exploitatie
Aanpassen openbare ruimte Rustoord	900				Kaplst. uit ambitiebudget
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.					

Gemalen BK (bouwkundig)

(Totaal geraamde investeringen bedragen in 2026 € 120.890 en in 2027 € 63.383)
Het betreft de investeringen conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027. In het GRP was voor 2026 een bedrag ad € 105.600 geraamd en voor 2027 € 55.366. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de indexaties sindsdien (6% en 8%) zijn deze bedragen verhoogd naar respectievelijk € 120.890 en € 63.383.

Gemalen ME

(Totaal geraamde investering 2025 bedraagt € 21.473)
Dit wordt in 2025 opgestart op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan. In verband met de nog steeds stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%.
Het krediet voor 2025 wordt hiermee verhoogd van € 19.882 naar € 21.473.

SSW Maatregelen

(Geraamde investeringen bedragen in 2026 en in 2027 € 114.480)
Binnen het GRP 2023-2027 was jaarlijks een krediet voor SSW-maatregelen geraamd.
Omdat de maatregelen van 2023 en 2024 een langere doorlooptijd hebben, en deze nog deels in 2025 zullen doorlopen, is het nieuwe krediet voor 2025 komen te vervallen.
In verband met de nog steeds stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8% voor de kredieten 2026 en 2027. Deze worden hiermee verhoogd van € 106.000 naar € 114.480.

KRW Dijckersingel

(Totaal geraamde investering 2026 bedraagt € 114.480)
Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027. In verband met de nog steeds stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%. Het krediet voor 2026 wordt hiermee verhoogd van € 106.000 naar € 114.480.

Randvoorzieningen ME

(Totaal geraamde investering bedraagt in 2027 € 174.371)
Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027. In het GRP was voor 2027 een bedrag ad € 152.316 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de indexaties sindsdien (6% en 8%) is het bedrag verhoogd naar € 174.371.

Wijkaanpak Wildenkamp / Burgemeester Moorenstraat

(Van de totale investering ad € 1.154.812 + activering uren € 76.975 = € 1.231.787, is in 2025 begroot: € 1.048.838 + activering uren € 70.540 = € 1.119.378)
De voorbereiding van het combi-project “brede wijkaanpak Wildenkamp en Burgemeester Moorenstraat” is in 2024 gestart. De uitvoering is gepland van Q4 2024 t/m Q3 2025

Voor Wildenkamp en Burgemeester Moorenstraat is in de begroting van 2024 een bedrag opgenomen van € 1.077.120 (excl. uren) voor vervanging van bestrating en groenvoorzieningen, inclusief meerjarig onderhoud aan groenvoorzieningen. In verband met de doorlooptijd van de werkzaamheden schuiven we hiervan een bedrag door naar 2025 ad € 971.146.
In verband met de nog steeds stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8% over het kredietdeel in 2025. Het krediet voor 2025 wordt hiermee € 1.048.838 (excl. uren).
In dit bedrag zijn geen maatregelen aan riolering voorzien.

Voor de riolering in de Burgemeester Moorenstraat is een separaat krediet begroot. Hiervoor treft u een separate toelichting.
Naast vernieuwing van de bestrating en riolering zijn in de geraamde investering o.a. maatregelen opgenomen voor klimaatadaptatie, infiltratie en (duurzaam groen). Dit is exclusief aanleg van speelvoorzieningen. De openbare verlichting is in 2023 vervangen door LED.

Riolering Burgemeester Moorenstraat

(Van de totale investering ad € 587.961, is in 2025 begroot: € 487.961)
Voor vervanging van de riolering in de Burgemeester Moorenstraat was in 2024 een bedrag van € 551.816 opgenomen. Hiervan schuift € 451.816 door naar 2025. In verband met de stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%.
Hierdoor wordt in de begroting 2025 een bijgesteld bedrag opgenomen van € 487.961.

Wijkaanpak Wittebergstraat / Henssenbosstraat

(Van de totale investering ad € 1.146.966 + activering uren € 99.990 = € 1.246.956, is in 2025 begroot: € 100.000)
In de Wittebergstraat en de Henssenbosstraat gaan we de riolering, verharding en groenvoorzieningen vervangen. Zoals bij Wildenkamp en Burgemeester Moorenstraat gaan we beide straten samenvoegen tot een project. De afzonderlijke kredieten voegen we samen. De planvoorbereiding start in 2025 en we willen de werkzaamheden eind 2026 gereed hebben. De uitvoering wordt afgestemd met de bouwactiviteiten op de Heijackerstraat.

- Voor de Wittebergstraat is in de begroting van 2024 een bedrag voor 2026 vastgesteld van € 392.200 voor vervanging van bestrating en groenvoorzieningen, inclusief meerjarig onderhoud aan groenvoorzieningen. In verband met de stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%. Hiermee komen we tot een bedrag van € 423.576. Na toevoeging van deze indexering wordt het krediet voor 2026 € 423.576 (excl. uren).
- In verband met de koppeling van de vervanging van de riolering wordt in een aansluitend gedeelte van de Wittebergstraat de bestrating en de groenvoorzieningen ook vervangen. Daarvoor voegen we € 325.000 toe aan dit bedrag.
- Voor de Henssenbosstraat is in de begroting van 2024 een bedrag voor 2026 vastgesteld van € 368.880 voor vervanging van bestrating en groenvoorzieningen, inclusief meerjarig onderhoud aan groenvoorzieningen. In verband met de stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%. Hiermee komen we tot een bedrag van € 398.390 (excl. uren).

Door samenvoeging wordt voor de wijkaanpak Wittenbergstraat - Henssenbosstraat een totaalbedrag van € 1.146.966 vastgesteld (excl. uren).
Van dit totaalbedrag wordt € 100.000 opgenomen in de begroting van 2025 voor de totale planvoorbereiding van dit project en € 1.046.966 in de begroting van 2026 voor de uitvoering.
Naast vernieuwing van de bestrating zijn hierin o.a. maatregelen voor klimaatadaptatie, infiltratie en (duurzaam groen) opgenomen. Dit bedrag is exclusief aanleg van speelvoorzieningen. De openbare verlichting is in voorgaande jaren vervangen door LED.

Riolering Wittebergstraat / Henssenbosstraat

(Totaal geraamde investering 2025 bedraagt € 844.978)
De Wittebergstraat en de Henssenbosstraat worden zoals bovenstaand weergegeven samengevoegd tot een project. De afzonderlijke kredieten voor riolering voegen we samen. Voor vervanging van de riolering in de Wittebergstraat is in de begroting van 2024 een bedrag voor 2025 vastgesteld van € 494.821.
Voor vervanging van de riolering in de Henssenbosstraat is in de begroting van 2024 een bedrag voor 2026 vastgesteld van € 287.566.
In verband met de stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%. Door samenvoeging wordt voor de riolering Wittebergstraat – Henssenbosstraat voor 2025 een totaalbedrag van € 844.978 vastgesteld (excl. uren).

Wijkaanpak Paulus Potterstraat

(Totaal geraamde investering 2028 bedraagt € 247.277 + activering uren € 49.995 = € 297.272)
Voor 2028 staat de wijkaanpak Paulus Potterstraat gepland waarbij we de riolering, verharding en groenvoorzieningen gaan vervangen. Voor de riolering is een separaat krediet geraamd.

Riolering Paulus Potterstraat

(Totaal geraamde investering 2028 bedraagt € 167.876)
Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027. In het GRP was een bedrag ad € 146.642 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de indexaties sindsdien (6% en 8%) is het bedrag verhoogd naar € 167.876.

Groene Loper

(Van de totale investering ad € 1.294.674 + activering uren € 119.700 = € 1.414.374, is in 2025 begroot: € 178.200 + activering uren € 10.395 = € 188.595)
Voor de toelichting met betrekking tot deze investering verwijzen we u naar subdoel 3.3.4.

De uitvoering van deel 4 van project de Groene Loper, de opwaardering van het gebied rondom de Witte Stein bij de grens, zal plaatsvinden in 2025. De voorbereiding pakken we in Q3-Q4 van 2024 op. Voor dat gedeelte is, naast middelen uit de Voorziening Wegen, een bedrag van € 165.000 binnen het krediet 'Groene Loper' geoormerkt dat in de begroting van 2025 wordt opgenomen. In verband met de stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%. Na toevoeging van deze indexering wordt de reservering uit het totaalkrediet voor 2025 € 178.200 (excl. uren).

Herinrichting Centrum Offenbeek

(Van de totale investering ad € 773.975 + activering uren € 33.775 = € 807.750, is in 2025 begroot: € 378.000 + activering uren € 8.415 = € 386.415)
Oorspronkelijk zouden we medio 2024 starten met de uitvoering van de civieltechnische werkzaamheden. Door de uitvoering van aanvullende onderzoeken en afstemming heeft de voorbereiding enige vertraging opgelopen waardoor het werk later dan gepland is aanbesteed. De uitvoering van de civieltechnische werkzaamheden start nu in oktober 2024 en loopt door tot medio 2025. We hebben als gevolg hiervan € 350.000 doorgeschoven van 2024 naar 2025. We hebben op dit bedrag een indexatie van 8% toegepast. Dit betekent een verhoging van het investeringsbedrag met € 28.000.

Riolering Centrum Offenbeek

(Totaal geraamde investering 2025 bedraagt € 114.480)
Voor toelichting verwijzen we u naar de investering ‘Herinrichting Centrum Offenbeek’. De riolering maakt integraal onderdeel uit van dit plan.
Voor de riolering in Centrum Offenbeek is in de begroting van 2024 een bedrag vastgesteld van € 106.000. Dit bedrag schuift nu door naar 2025. In verband met de nog steeds stijgende prijzen voeren we een indexering door van 8%. Het krediet voor 2025 wordt hiermee € 106.000 + 8% = € 114.480.

Wandelpad Bussereindseweg

(Totaal geraamde investering 2025 bedraagt € 150.000 + activering uren € 9.900 = € 159.900)
In de voorbereidingsfase zijn de nutsbedrijven gevraagd of zij op korte termijn werkzaamheden verwachten aan hun leidingnet. WML heeft aangegeven dat zij in de 2e helft van 2025 hun leiding gaan saneren op het tracé waar het toekomstige wandelpad is gesitueerd. Naar aanleiding hiervan wordt de aanleg van het wandelpad uitgesteld tot WML haar leiding heeft vervangen. We verwachten in 2025 te kunnen starten met de aanleg van het pad.

Woningen voor urgent woningzoekenden

(Totaal geraamde investering in 2025 bedraagt € 438.000)
Gezien het vergroten van het plangebied is de inschatting dat het gereserveerde investeringskrediet verhoogd dient te worden.
Op basis van de ramingen voor realisatie van het openbaar gebied is de inschatting dat € 513.000 noodzakelijk is, financiering middels:

- € 200.000 Bestaand krediet, welke vanuit 2024 wordt doorgeschoven naar 2025
- € 126.500 Ontvangen subsidiemiddelen
- € 186.500 Extra benodigde middelen, deels gedekt uit:
    - de Voorziening wegen (€ 75.000)
    - kredietverhoging (€ 111.500)

Het totale krediet wordt hiermee: € 200.000 + € 126.500 + € 111.500 = € 438.000
Op basis van de reeds overeengekomen grondverkoop in de komende jaren zal, rekening houdende met bijbehorende opbrengst én bovengenoemde ontvangen subsidiemiddelen, afschrijving plaatsvinden over € 111.500.

Aanpassen openbare ruimte Rustoord

(Van de totale investering ad € 900.000 + activering uren € 43.075 = € 943.075, is in 2025 begroot: € 900.000 + activering uren € 23.275 = € 923.275)
Voor verdere toelichting met betrekking tot Rustoord verwijzen we nu naar subdoel 3.2.2.

Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

Doel 4.1: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

We willen een veilige gemeente zijn; voor jong en oud, voor inwoner, ondernemer en bezoeker. Iedereen moet zich bewust zijn van verdachte situaties en bereid zijn om dit te melden. Mensen zijn weerbaar en het is helder waar ze signalen van verdachte situaties kunnen melden. Ook weet iedereen wat zij zelf kunnen bijdragen aan een veilige gemeente.
We stellen thema's vast. We pakken samen met onze ketenpartners casussen op. Per casus wordt middels maatwerk gekeken op welke wijze wij en onze ketenpartners het gewenste resultaat kunnen bereiken.

Doel 4.2: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken. We zorgen ervoor dat we online, telefonisch en fysiek goed bereikbaar zijn voor onze gemeenschap. We zorgen voor tijdige en inhoudelijke opvolging op vragen en behoeften van inwoners, bedrijven en stichtingen en verenigingen. Onze werkwijze met betrekking tot onze producten en diensten is klantgericht en juridisch correct.

Doel 4.3: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkstelligt

De gemeente Beesel belichaamt de kracht van klein. Samen met onze inwoners en partners pakken we maatschappelijke uitdagingen op en werken we #gewoonsamen aan een gemeente van vandaag én morgen. Dit gedachtegoed en deze werkwijze kenmerkt de gemeente Beesel en andere kleinere gemeenten. We zetten dit landelijk en (eu-)regionaal in.

Binnen het netwerk K80 zetten we ons in om het perspectief van onze inwoners en werkwijze landelijk te agenderen. Het partnerschap met Beesel-Brüggen belichaamt het Europa van dichtbij en dat dragen we samen uit.
Daarnaast blijft Beesel meewerken aan de regionale visie en ambitie ‘Gezondste Regio’ en zijn we een belangrijke partner in de regio Noord-Limburg. Gezamenlijk met de 8 regiogemeenten en partners in de Quattro Helix versterken we door deze samenwerking de brede welvaart voor onze inwoners.

Gemeente in gemeenschap
Gemeente in gemeenschap gaat over hoe we ons verhouden tot onze omgeving. Wat we bieden als gemeente, al dan niet ingegeven door landelijke wetgeving, sluit niet altijd aan bij de behoeften van onze gemeenschap. We blijven aandacht geven aan de samenwerking tussen omgeving en gemeente in (gezamenlijke) trajecten. Ieders rollen en verantwoordelijkheden in trajecten worden helder geformuleerd in procesafspraken. We werken aan een juiste attitude in onze samenwerking met de omgeving. Steeds gaan we daarbij uit van de waarden mens centraal, gesprek, maatwerk, iedereen doet mee, verwachtingenmanagement en inleven.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 4.1: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-1.937

Subdoel 4.1.1: We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid

Veilig zijn en veiligheid voelen kan niet door enkel repressief als overheid op te treden bij misstanden. Het is van belang om aan de voorkant onveiligheid te voorkomen. Daarvoor moet de gemeenschap bewust zijn van gevaren die er bestaan en weten hoe ze daar zelf, samen weerbaar tegen kan/kunnen zijn. Als gemeente kunnen we hier voornamelijk een faciliterende rol in pakken door de gemeenschap te informeren en te ondersteunen waar nodig. Vanuit de focus op leefbaarheid maken we werk van zichtbaarheid en benaderbaarheid buiten op straat door de inzet van Boa's.

Programma leefbaarheid
Binnen het programma leefbaarheid (Programmabureau) ontwikkelen we een aanpak op het gebied van leefbaarheid (sociale en fysieke leefomgeving). Daar maakt veilig zijn en veilig voelen onderdeel van uit. Zie hiervoor onder programma 2, subdoel 2.6.4.

Subdoel 4.1.2: We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners

Sommige doelgroepen binnen onze gemeenschap zijn kwetsbaarder in relatie tot criminaliteit en onveiligheid dan anderen. Zij verdienen dan ook (extra) aandacht, zodat eenieder veilig is binnen onze gemeente. We gaan we aan de slag met jeugd op het gebied van jonge aanwas ondermijning, complexe casuïstiek en personen met onbegrepen bedrag. Door onze informatiepositie te verbeteren, kunnen we ook onze aanpak doorontwikkelen. Verder gaan we aan de slag met aandacht voor en bewustwording van mensenhandel, internationale werknemers, radicalisering/extremisme. We blijven trends en ontwikkeling volgen waarin we de impact van cybercrime voor onze inwoners monitoren.

Lokale veiligheid
Nadeel € 70.000, neutraal via reserve
De aanpak van de overlastgevende jongeren zetten we voort. Straatcoaches zijn een cruciaal onderdeel geworden van de integrale aanpak zoals in de kadernota 2025 reeds aangegeven. Met behulp van de straatcoaches krijgen we een goed beeld van de verschillende uitdagingen waarmee de jongeren te maken hebben. Ze maken verbinding met de jongeren, inwoners en ondernemers en dragen preventief bij aan het voorkomen van overlast. Om deze integrale aanpak voor te zetten is in 2025 € 70.000 begroot en in 2026 € 50.000 begroot. Deze kosten worden gedekt uit de investeringsreserve.

Energiekosten
Voordeel € 64.000
De afgelopen jaren hebben de energieprijzen flinke fluctuaties laten zien. In verband hiermede worden jaarlijks, op basis van verbruik en actuele kosten, de ramingen van de budgetten voor elektriciteit en gas over de verschillende beleidsvelden geactualiseerd (zowel verhogingen als verlagingen). Over de gehele begroting leidt dit tot een totaal voordeel van € 139.000.
Voor subdoelen 4.1.2 en 4.1.4 tezamen, betreft het een voordeel van € 64.000.

Subdoel 4.1.3: We pakken ondermijning effectief aan

Ondermijning is één van onze topprioriteiten in het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. Een effectieve aanpak behelst zowel preventie als repressie en vereist samenwerking en integraliteit. De regionale samenwerking in de aanpak van ondermijning wordt voortgezet. Zo voorkomen we een waterbedeffect en profiteren we optimaal van kennis en kunde in Noord-Limburg. Verder verbeteren we, door onder andere de komst van de boa's, onze informatiepositie zodat we nog effectiever kunnen zijn in onze ondermijningsaanpak. Op basis van de beste informatie actualiseren we ons beleid en volgen we nieuwe ontwikkelingen. Om de lokale gegevensstromen conform wet- en regelgeving te kunnen verwerken, is een eigen zaaksysteem (Atlas) vereist voor ondermijningscasuïstiek.

Subdoel 4.1.4: We zijn voorbereid en repressief voor rampen en crisissen

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Dit hebben we binnen de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) goed georganiseerd. We houden de organisatie vakbekwaam door het opleiden, trainen en oefenen op het gebied van rampen en crisissen. Verder implementeren we ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)

Veiligheidsregio Limburg-Noord
Nadeel € 55.000
De bijdrage aan de VRNL stijgt in 2025 door inflatie en het versterken van de informatieveiligheid. De stijging van deze bijdrage is verdeeld over twee doelen binnen onze begroting, namelijk doel Veiligheid (programma 4) en doel Zorggebruik (programma 2). Het budget voor 2025 is verhoogd met € 101.000 (Veiligheid € 55.000 en Publieke gezondheid € 46.000).

De Veiligheidsregio hanteert in haar eigen begroting een index voor 2025, maar niet voor de daaropvolgende jaren. Om een realistischer beeld te krijgen van de gevolgen van inflatie voor de jaren 2026 t/m 2028 hebben we zelf een index toegepast in onze begroting. De index is geschat op 2% per jaar.

Doel 4.2: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-462

Subdoel 4.2.1: Klantgerichte dienstverlening op hoge kwaliteit

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor het verstrekken van informatie en het leveren van alle producten en diensten die van belang zijn voor onze inwoners (wettelijk verplicht en vanuit onze eigen ambities en doelen). We streven hier naar een klantgerichte aanpak en dienstverlening van hoge kwaliteit zodat onze inwoners en bedrijven kunnen vertrouwen op de gemeente Beesel.

Klachtafhandeling
De klachtenverordening wordt in december 2024 geactualiseerd. Medio 2024 is de digitale weg geopend. Klachten kunnen nu ook met een digitaal of via een webformulier worden ingediend. We verwachten dat we met de openstelling van de digitale weg in 2025 meer klachten krijgen omdat we de toegankelijkheid om klachten in te dienen vergroot hebben.

Burgerdiensten
Rijbewijzen
Omdat vanaf 1 oktober 1986 de geldigheid van het rijbewijs van 5 jaar naar 10 jaar is gegaan, krijgen we steeds te maken met twee verschillende periodes van 5 jaar. In de eerste periode van 5 jaar worden er minder rijbewijzen afgegeven. In de tweede periode van 5 jaar worden er veel meer rijbewijzen afgegeven. De eerste periode gaat in vanaf 1 oktober 2021. De tweede periode gaat in vanaf 1 oktober 2026. Deze verhoging nemen we mee in de begroting van de komende jaren.

Doorontwikkelen Dienstverlening en klantervaring
In 2024 starten we met een proef op het verbeteren van ons klantcontact door onder andere het invoeren van een softwaremodule in ons zaaksysteem
Dit stelt ons in staat om meer informatie bij het eerste klantcontact te verstrekken en om feedback op te vragen bij onze inwoner na contact met onze gemeente. Doordat we aan de voorkant informatie verstrekken, verwachten we dat doorlooptijden verkorten en terugbelverzoeken afnemen.

Digitaliseren burgerdiensten
In 2024 zijn wij gestart met het invoeren van digitale burgerdiensten. In 2025 bouwen wij deze diensten verder uit zodat wij daar waar dat mogelijk is producten digitaal kunnen laten afnemen. Hiermee is het minder vaak nodig om – indien dit gewenst is – het gemeentehuis te bezoeken.

Programma maatschappelijk vastgoed
In 2025 vindt planvorming plaats voor het gemeentehuis, onder andere voor de klantenbalie. Dit om het gemeentehuis aan te laten sluiten aan de wensen en behoeftes vanuit onze inwoners en onze organisatie. Zie hiervoor programma 2, subdoel 2.7.2.

Wet open overheid (Woo)
Nadeel € 35.000
Per 1 november 2024 zijn de eerste 5 verplichte categorieën in werking getreden waaraan we moeten voldoen binnen de Wet open overheid (hierna: Woo). Omdat een van de categorieën betrekking heeft op de vergaderstukken van het parlement, zijn het er voor ons 4:
- Wetten en algemeen verbindende voorschriften;
- Overige besluiten van algemene strekking;
- Organisatie en werkwijze;
- Bereikbaarheidsgegevens.

We voldoen op dit moment al aan deze verplichtingen.

We verwachten dat de toekomstige Woo verzoeken zowel in aantallen als in moeilijkheid groeien. Dit is een trend die we overigens landelijk zien. Om onze inwoners tot dienst te blijven en onze medewerkers te faciliteren in het beantwoorden van de Woo verzoeken wordt er incidenteel voor 2025 € 35.000 gevraagd.

Subdoel 4.2.2: Juridische kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg gaat over de manier waarop we de juridische kwaliteit van het handelen van de organisatie kunnen verbeteren. Kwaliteitszorg richt zich daarmee op iedereen die in onze organisatie werkt.
De adviezen en bevindingen van de commissie bezwaarschriften zijn een belangrijke toets voor de juridische kwaliteit van de organisatie.

Omdat kwaliteitszorg een zaak is van iedereen en alle juridische beleidsterreinen raakt, ligt het aan het onderwerp welk team het voortouw neemt.

Ook dit jaar concentreren we ons, net als de afgelopen jaren, op organisatiebreed toezicht en advies op het gebied van de Algemene wet bestuursrecht en contractvorming, maar ook inkoop, de AVG en de Wet open overheid. In introductiebijeenkomsten met nieuwe medewerkers besteden we aandacht aan de belangrijkste onderwerpen en middels gevraagde en ongevraagde advisering stimuleren we juridisch bewustzijn.

Doel 4.3: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkstelligt

x € 1.000 **Saldo Baten minus Lasten**

Saldo begroting 2025	-1.789

Subdoel 4.3.1: We werken regionaal samen (ecosysteem Noord-Limburg)

De gemeente Beesel is een actieve partner in Noord-Limburg de Gezondste Regio. Gemeenten staan voor grote opgaven, onder andere op het gebied van duurzaamheid, mobiliteit, economische ontwikkeling en veiligheid. Opgaven die alleen gezamenlijk succesvol kunnen worden opgepakt. We bouwen hiermee voort op een gelijkwaardige en succesvolle samenwerking met als doel de brede welvaart voor heel Noord-Limburg te verbeteren.

Governance
In 2024 is een onderzoek uitgevoerd naar een toekomstbestendige samenwerking in de regio Noord-Limburg. Het belang van regionale samenwerking is hierin opnieuw onderstreept. Ook is geconstateerd dat wijze waarop de samenwerking is georganiseerd een aantal nadelen kent (in relatie tot financiële afwikkeling, verantwoording en sturing). De regiogemeenten hebben afgesproken in 2025 te werken aan een verbeterde governance voor de regionale samenwerking die dan per 1 januari 2026 van kracht moet worden. Het samenwerkingsconvenant tussen de regiogemeenten blijft voor 2025 de basis voor de wijze van samenwerking.

Regiovisie Noord-Limburg 'De Gezondste Regio'
De gemeente Beesel is actief onderdeel van de Regio Noord-Limburg "de Gezondste Regio". De acht Noord-Limburgse gemeenten hebben samen de visie 2040 vastgesteld en krachten en middelen gebundeld. Dit om samen te werken op majeure thema's die bijdragen aan de brede welvaart van onze (grens)regio. Om concreet uitvoering te geven aan de regionale visie werken we binnen 7 programma's nauw samen: ambtelijk, bestuurlijk én met partners uit de Quattro Helix. De Quattro Helix bestaat uit maatschappelijke partners, ondernemers, inwoners en onderwijs. De basis voor de uitvoering is een uitvoeringsplan, dat elke vier jaar wordt geactualiseerd. Op dit moment geven we uitvoering aan de activiteiten zoals opgenomen in het uitvoeringsplan 2024-2027. De gemeente Beesel levert aan alle programma´s een actieve, inhoudelijke en personele inbreng.

Inzet programma Vitaal en Gezond
Het programma Vitaal & Gezond is één van de programma's van dit uitvoeringsplan. De personele inbreng van Beesel voor dit programma is vanwege een capaciteitsvraagstuk zeer beperkt. Door onze inzet binnen dit programma te vergroten, leveren we een bijdrage aan de doelstellingen binnen onze regio. Zo haken we ook lokaal aan op regionale ontwikkelingen. Om dit uit te voeren, is het wenselijk om de formatie uit te breiden met een beleidsmedewerker sociaal domein breed / Vitaal & Gezond. Deze beleidsmedewerker werkt zowel regionaal als lokaal aan opgaven die aansluiten bij de doelstellingen uit de Regiovisie en lokaal beleid.

Investeringsagenda en Regiodeal
Om de brede welvaart in onze regio de versterken, is in de afgelopen periode met de Provincie Limburg en het Rijk een Regionale Investeringsagenda (RIA) en Regiodeal afgesloten. De RIA wordt met de 6e projectenvelop, die eind 2024 ter besluitvorming voor heeft gelegen, afgesloten. De uitvoering en financiering van deze projecten vindt vanaf 2025 plaats. De Regiodeal uit de vorige periode wordt momenteel uitgevoerd en moet eind 2025 worden verantwoord bij het Rijk. In februari 2024 is een nieuwe Regiodeal aan de regio Noord-Limburg toegekend. Middels een convenant met het Rijk en een tweetal projecttranches geven we invulling aan deze Regiodeal. Voor de financiering van regionale projecten heeft de gemeente Beesel een reserve ter hoogte van €500.000,- opgenomen.

Subdoel 4.3.2: We werken grensoverschrijdend samen (Euregio)

De gemeente Beesel is een grensgemeente en daarom zijn we onderdeel van de Euregio Rijn-Maas-Noord. Het strategisch partnerschap met buurgemeente Brüggen belichaamt het Europa van dichtbij.

Samen met Brüggen, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners willen we de grens tussen beide gemeenten letterlijke en figuurlijk beslechten. In het partnerschap met Brüggen gaan we al weer het zesde jaar in. In 2024 hebben we geïnvesteerd in een hernieuwde kennismaking tussen collega's van een aantal beleidsterreinen. We hebben daarmee voor 2025 de basis gelegd voor een aantal potentiële samenwerkingen en projecten. In het algemeen hebben we de focus op een paar projecten, waarvan de Groene Loper de belangrijkste is.

Subdoel 4.3.3: We werken landelijk samen (perspectief kleine gemeente)

De gemeente Beesel belichaamt de kracht van klein. Samen met onze inwoners en partners pakken we maatschappelijke uitdagingen op en werken we #gewoonsamen aan een gemeente van vandaag én morgen. Dit gedachtegoed en deze werkwijze kenmerkt de gemeente Beesel en andere kleinere gemeenten. We zetten dit perspectief landelijk op de agenda met het netwerk K80, komen op voor de belangen van kleinere gemeenten en werken aan het bevorderen van kennisdeling. We zijn als Beesel actief lid van de K80 en bouwen daarmee ook aan onze eigen positie als kleine gemeente.

Subdoel 4.3.4: Lokale samenwerking

#Gewoonsamen betekent ook dat we onze gemeentelijke ambities en maatschappelijke opgaven samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners oppakken. Daarbij hebben we oog voor rollen en (wettelijke)verantwoordelijkheden.

Ambitiebudget
Voordeel € 171.000
In de begroting 2023 hebben we een jaarlijks budget van € 350.000 geraamd om nieuwe ambities, investeringen en beleidsinitiatieven te realiseren. In de begrotingen 2023 en 2024 is een deel van dit budget in de jaarschijven 2025 en verder ingezet. In de begroting 2025 zetten we voor de jaarschijf 2025 het restant € 171.000 in.
Bijlage 6 geeft een overzicht van de inzet van het ambitiebudget voor 2025 en opvolgende jaren.

Budget Regiodeals
Voordeel € 150.000
Zoals in de eerste bestuursrapportage 2024 opgenomen, laten we de jaarlijkse budgetten Regiodeal € 150.000 vrijvallen in verband met de aanmaak van de reserve Regiodeal.

Toekomstvisie
In 2024 stellen we een plan van aanpak op om te komen tot een nieuwe toekomstvisie van de gemeente Beesel (strategische visie voor de lange termijn). De visie van onze gemeenschap is hier een van de bouwstenen van. Het (participatieve) proces loopt door in 2025. Vaststelling van de visie vindt in 2025 plaats.

Rol kernoverleggen en andere partners en partijen
Daar waar dit mogelijk en wenselijk is, werken we graag mét de gemeenschap samen vóór de gemeenschap. Hierin leren en ontwikkelen we samen en zoeken we met partners (waaronder de Kernoverleggen) naar de juiste aanpak en rolverdeling. We formuleren ieders rol en verantwoordelijkheden in trajecten vooraf in procesontwerpen en in adviezen over participatieve aanpakken.

Subdoel 4.3.5: Sterk bestuur

In het samenspel tussen gemeenteraad, college, organisatie en gemeenschap is het van belang dat het bestuur haar werk goed kan doen. We werken conform onze hiervoor vastgestelde afspraken en onder andere via het Presidium doen we verbetervoorstellen naar behoefte.
De gemeenteraad wordt ondersteund door de griffie en de rekenkamer. We nemen deel aan diverse samenwerkingsverbanden, in de (eu)regio en landelijk, om onze positie te versterken en samen te werken op thema’s die onze gemeentegrens overschrijden.
Daarnaast zijn er budgetten beschikbaar voor representatie en opleiding om zichtbaar te zijn in onze gemeenschap en het kennisniveau op niveau te houden. In het kader van de uitvoering van de controlerende taak van de gemeenteraad vindt de externe controle ieder jaar door onze accountant plaats.

Midterm Heidagen
In maart 2024 zijn, in lijn met de heidagen die raad en college direct na de collegevorming in 2022 hebben gehad, de 'midterm' heidagen' voor raad en college georganiseerd. Tijdens deze dagen stonden de werkwijze en onderlinge verhoudingen centraal. De 'opbrengst' uit deze dagen wordt meegenomen in de tweede helft van deze bestuursperiode. Het betreft de verankering van de tijdens de tweedaagse opgestelde gezamenlijke ambitie en het maken en inbedden van een aantal werkafspraken op basis van wat is opgehaald en besproken.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Veilige en dienstverlenende gemeente	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Veiligheid	-1.783	-1.825	-1.937	-1.926	-1.908	-1.938
Burgerzaken	-151	-295	-462	-459	-457	-476
Gemeente	-1.019	-1.660	-1.789	-1.787	-1.816	-1.834
Totaal Baten minus lasten	**-2.954**	**-3.780**	**-4.188**	**-4.172**	**-4.181**	**-4.248**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Veilige en dienstverlenende gemeente	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	-4.087	-3.958	-4.179	-4.220
Mutaties begroting 2025**	-101	-214	-2	-27
Geraamd resultaat	**-4.188**	**-4.172**	**-4.181**	**-4.248**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Notitie Overhead
Nadeel € 233.000
Op basis van de notitie Overhead van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) hebben we de kosten voor informatiebeheer en het salaris voor het management opgenomen in de programma's waar ze betrekking op hebben. Er is € 233.000 van de kosten uit overhead verschoven naar programma 4. Deze verplaatsing van budgetten is budgettair neutraal.

Personeel: formatie en inhuur programma 4
Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur
4.1 Veiligheid	366	0
4.2 Burgerzaken	331	0
4.3 Gemeente	1.366	0
Totaal programma 4	2.063	0

Samenvatting financiële mutaties
Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 4 'Veilige en dienstverlenende gemeente' > € 50.000, met een totaalbedrag ad **€ 101.000 (nadeel)**:

- Straatcoaches: € 70.000 nadeel, neutraal via reserve;
- Energiekosten: € 64.000 voordeel;
- Bijdrage Veiligheidsregio Limburg Noord: € 55.000 nadeel;
- Expertise afhandeling WOO: € 35.000 nadeel;

- Inzet Ambitiebudget: € 171.000 voordeel;
- Budget regiodeals: € 150.000 voordeel;
- Verschuiving in verband met notitie Overhead: € 233.000 nadeel;
- Het resterende bedrag betreft mutaties < € 50.000.

Investeringen programma 4

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2024	2025	2026	2027	Dekking
Er is geen sprake van investeringen binnen dit programma					

Algemene Dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	4.465	4.827	4.956	5.332	5.471	5.619
Algemene uitkering	28.191	29.473	31.174	29.927	30.741	31.610
Dividend	399	282	238	238	238	238
Saldo van de financieringsfunctie	292	269	132	37	37	37
Totaal Baten minus lasten	**33.348**	**34.851**	**36.499**	**35.535**	**36.488**	**37.504**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	36.082	34.681	35.654	34.580
Mutaties begroting 2025**	417	855	834	2.924
Geraamd resultaat	**36.499**	**35.535**	**36.488**	**37.504**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Toelichting Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentefonds
Voordeel € 504.000
Het Rijk heeft de financiële gevolgen van de voorjaarsnota verwerkt in de meicirculaire 2024 van het Gemeentefonds. Het 'ravijn' in de jaarschijf 2026 blijft aanwezig. Voor Beesel betekent dit in 2026 € 1,1 mln minder baten uit het Gemeentefonds dan in 2025.

Het Rijk en de VNG hebben in de aanloop naar de voorjaarsnota overeenstemming bereikt over een aantal belangrijke items aangaande het Gemeentefonds.

Financieringsmethodiek
Het belangrijkste item is de wijziging van de financieringsmethodiek van de gemeenten door het Rijk. De methodiek van 'samen de trap op, samen de trap af' is komen te vervallen. Bij deze methodiek kregen gemeenten extra middelen als het Rijk extra uitgaven deed. Op die manier liepen Rijk en gemeenten gelijk op.
Bij de nieuwe methodiek wordt de groei van het Gemeentefonds gekoppeld aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Het bbp is een maat voor de omvang van de economie.
De referentieperiode van de ontwikkeling bbp is een 8-jaar historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2).
Bij een groei van de economie tijdens de referentieperiode groeit het Gemeentefonds in gelijke mate mee. De 8-jaars termijn beperkt grote schommelingen van het Gemeentefonds.
Naast de bbp-methodiek blijft er een jaarlijkse compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling.

Eenmalige nadeel 2025
Door de invoering van de nieuwe financieringsmethodiek ontvangen we in 2025 eenmalig € 475.000 minder uit het Gemeentefonds. Onze toezichthouder (Provincie Limburg) beschouwt dit als een eenmalig nadeel. Het is ons toegestaan om dit nadeel te dekken uit de reserve. We hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Opschalingskorting
Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met deze oplopende korting op het Gemeentefonds. In 2019 is het oplopen van de korting tijdelijk bevroren tot 2026.
Het Rijk en de VNG hebben nu afgesproken om het verder oplopen van de opschalingskorting definitief te schrappen. Voor Beesel geeft dit vanaf 2026 een voordeel oplopen naar € 472.000 structureel.

Lastenverlichting
Nadeel € 200.000
Analoog aan 2023 en 2024 geven we in 2025 een lastenverlichting van € 36 per gemiddeld gezin. De totale lasten hiervoor zijn € 200.000. We dekken dit bedrag uit de begroting 2025.

Toeristenbelasting
Voordeel € 55.000
Op basis van het verwachte (hogere) aantal overnachtingen is het totaalbedrag aan toeristenbelasting bijgesteld, welke leidt tot een voordeel in 2025 van € 55.000 en € 95.000 in de daaropvolgende jaren.

Onroerendezaakbelasting
Voordeel € 50.000
We voeren in 2025 geen aanvullende ozb-verhoging door. We handhaven de jaarlijkse verhoging van 3% uit de meerjarenbegroting (€ 30.000).
Vanwege een areaaluitbreiding verwachten we meer inkomsten te ontvangen (€ 20.000)

Samenvatting financiële mutaties
Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties 'Algemene dekkingsmiddelen' > € 50.000, met een totaalbedrag ad **€ 417.000 (voordeel)**:

- Gemeentefonds: € 504.000 voordeel;
- Korting gemeentelijke belastingen: € 200.000 nadeel;
- Toeristenbelasting: € 55.000 voordeel;
- Onroerendezaakbelasting: € 50.000 voordeel;
- Het resterende bedrag betreft mutaties < € 50.000.

Overhead

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

Doel 6.1: De organisatie heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft

We zijn een gemeente in gemeenschap. We zetten de mens centraal, gaan in gesprek, leveren maatwerk, leven ons in, managen verwachtingen, en we zorgen dat iedereen naar behoefte mee kan doen. Hiervoor is een klantgerichte dienstverlening en communicatie van hoge kwaliteit nodig. Dit vereist een bedrijfsvoering die op orde is en blijft aansluiten bij de veranderende maatschappij. Dit betekent ook dat we moeten blijven zorgen dat de juiste mensen op de juiste plek zitten.

Doel is dan ook dat onze organisatie duurzaam inzetbare medewerkers heeft die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft:
• Blijven aansluiten bij de (snel) veranderende maatschappij en (landelijke) opgaven
• De juiste mensen zitten op de juiste plek met aandacht voor mobiliteit intern en in de regio
• Zorgen voor voldoende medewerkers, mensen maken het verschil in onze organisatie
• Zorgen voor de juiste medewerkers, waarbij we ook inzetten op trainees en (bij- en om)scholing
• Aantrekkelijk blijven als werkgever, zorgen voor duurzame (ver)binding

Doel 6.2: We zijn in control, adviseren, coachen en ondersteunen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren

Als organisatie willen we In control zijn. Dit betekent dat we grip hebben en houden op de organisatie; op het beleid, de financiën, de rechtmatigheid en de risico's. We creëren een zo hoog mogelijke mate van voorspelbaarheid, waardoor we in staat zijn om, indien nodig, tijdig bij te sturen.
Doel is dan ook dat we:
· Onze medewerkers in hun werkzaamheden ondersteunen en sturen op rechtmatigheid en doelmatigheid;
· Adviseren op vakinhoud;
· Een evenwicht hebben tussen zelf doen en uitbesteden en daar waar nodig regie voeren.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 6.1: De organisatie heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft

x € 1.000	**Saldo Baten minus Lasten**
Saldo begroting 2025	-1.399

Subdoel 6.1.1: Blijven aansluiten bij veranderende maatschappij (bestaand personeel)

De werknemer van de toekomst vraagt van de werkgever om vertrouwen, ruimte en verantwoordelijkheid. Medewerkers komen (samen) tot de beste resultaten voor inwoners als zij eigenaarschap ervaren en binnen heldere kaders autonoom kunnen handelen. Dat betekent ook dat we deze uitgangspunten meenemen in de visie en beleidskeuzes.

Ongerwaeg
De onderdelen van P&O in Ongerwaeg krijgen zijn uitwerking in 2025.
De ongerwaegvisie die we ophaalden geeft richting aan de uitvoering van de HR-instrumenten. De onboarding/offboarding, werving en selectie en het goede gesprek implementeren we hernieuwd.

Subdoel 6.1.2: De juiste mensen zitten op de juiste plek

Onze ambities en ook onze wettelijke taken bepalen waar we mee bezig moeten zijn. We blijven investeren in onze medewerkers om dit waar te blijven maken. Niet altijd hebben we de juiste medewerkers hiervoor en zullen we investeren in nieuwe deskundigheid. Vaker zorgen we ervoor dat onze huidige medewerkers meebewegen. Onze HR-instrumenten worden daarop aangepast.
Om ervoor te zorgen dat we toekomstbestendig gaan zijn zullen we een invulling geven aan strategische personeelsontwikkeling.

Strategische personeelsontwikkeling
Toekomstgericht willen we de juiste mensen op de juiste plek krijgen en behouden. Hiervoor is het belangrijk om verder in de toekomst te kijken en daarop in ruimte en tijd te anticiperen. Hiermee gaan we op basis van strategische personeelsplanning en -ontwikkeling (SPO) in 2025 aan de slag. Het SPO-proces bepaalt de basis van de behoefte aan medewerkers die we in de aankomende jaren nodig hebben: onze basisformatie. Binnen het kader van SPO duiden we welke ontwikkelingen in de aankomende jaren invloed hebben op de benodigde formatie op de verschillende beleidsvelden. In dit proces blijven we kritisch op de personeelskosten en streven we ernaar om vanuit de basis van 2025 de personeelskosten niet automatisch mee te laten stijgen met de CAO-indexatie en zelfs te streven naar een verdere afvlakking in 4 jaar. Belangrijke vragen om te beantwoorden hierbij zijn: Hebben we onze werkprocessen optimaal ingericht, wat kunnen we automatiseren, waar is uitbesteden een betere optie, stellen we de juiste prioriteiten en durven we keuzes te maken in wat we wel en wat we niet (meer) doen? Daarnaast is het zaak dat we meer voorzienbaarheid creëren met betrekking tot de benodigde capaciteit voor (nieuwe) ambities en projecten en deze qua prioriteit en snelheid beter af te stemmen op de beschikbare capaciteit.
In 2025 staat het proces op de agenda. Dit doen we met de leidinggevenden en P&O. De uitwerking in tactische en operationele plannen is daarmee duidelijk voor de daaropvolgende jaren. Hierbij gaan we uit van natuurlijk verloop in combinatie met een duurzame basis op orde om de voorgestelde afvlakking van de stijging te bewerkstelligen.

Aanpassing personeelsbudgetten
De personeelsbudgetten herrekenen we elk jaar opnieuw aan de hand van de medewerkersaantallen, de benchmarkgetallen en indexatie indien deze van toepassing is. Bij de benchmark kijken we naar de gemiddelden van andere gemeentes in Nederland (gegevens personeelsmonitor 2023).
Voor 2025 passen we het opleidingsbudget aan met € 20.000 en het budget voor de personeelsinformatieapplicatie Motion met € 10.000.

Subdoel 6.1.3: Zorgen voor voldoende medewerkers (kwantitatief)

Om onze ambities waar te maken is het van belang dat we voldoende capaciteit in huis hebben. Onze arbeidsmarkt blijft op een aantal domeinen kritiek en dit zal voorlopig niet minder worden. Dat vergt niet alleen een strategische blik zoals al is beschreven, maar betekent dat de inspanningen in het nu die we leveren onverminderd hoog blijven.

Arbeidsmarktinspanning
Onze actieve benadering van de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat we vacatures blijven invullen. Maar we kunnen niet achterover leunen. Samen met de expertise van onze samenwerkingspartner op op het

gebied van arbeidsmarktcommunicatie blijven we vernieuwen en verbeteren. De nieuwe jonge generatie op de arbeidsmarkt vergt een andere aanpak dan we tot nu toe gewend zijn. Hiervoor gaan we met onze eigen jonge generatie aan de slag in een imagocampagne. We blijven op deze manier gebruiken wat onze eigen medewerkers typisch Beesels vinden en dat is ons onderscheidend vermogen.
Investeren in de arbeidsmarkt blijft in 2025 noodzakelijk om onze vacatures in te vullen.

Subdoel 6.1.4: Aantrekkelijk blijven als werkgever

Gemeente Beesel blijft alert op gezonde arbeidsvoorwaarden en omstandigheden . Niet alleen belangrijk is dat we ervoor zorgen dat we duurzaam inzetbaar blijven, maar ook dat we aansluiten bij de diversiteit van onze medewerkers. Onze organisatieontwikkeling ongerwaeg geeft ons telkens de handvaten wat dit voor gemeente Beesel betekent en ook de arbeidsmarkt vraagt om scherper te kijken naar wat de medewerker belangrijk vindt. Van belang hierbij is niet alleen dat we nieuwe medewerkers aantrekken, maar dat we een aantrekkelijke werkgever blijven voor onze huidige medewerkers.

CAO-gemeenten
Onze huidige Cao heeft een looptijd tot 31-3-2025. De eerste onderhandelingsronde start in november 2024. In de loonontwikkeling houden we rekening met 3%. Verder is op dit moment nog onduidelijk of er nieuwe elementen in de Cao worden opgenomen die (financiële) consequenties hebben voor de begroting.

Vitaliteit
Het vitaliteitsbeleid dat in 2024 is uitgewerkt, implementeren we - inclusief een programma en activiteiten - in 2025. Aandacht gaat voornamelijk uit naar het bevorderen van de fysieke gezondheid van medewerkers, ondersteuning bij de mentale gezondheid en welzijn, een optimale werk-privé balans en het creëren van een positief werkklimaat. Het doel is dat iedereen kan meedoen op de verschillende activiteiten.

Werkgeluk
Aantrekkelijk blijven als werkgever is ook weten wat er leeft.
In 2021 hebben we het laatste Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) ingezet. De resultaten daarvan hebben een plek gekregen in de organisatieontwikkeling ongerwaeg.
Het is belangrijk om periodiek te checken hoe onze medewerkers hun werkgeluk ervaren bij onze gemeente. We hebben in 2022 en 2023 bij onze medewerkers opgehaald wat werkgeluk voor hen betekent.
Met het in te zetten MTO gaan we in 2025 meten waar we staan en verbeteren we waar nodig en gewenst is. De kosten voor de inzet van het MTO zijn € 40.000.

Doel 6.2: We zijn in control, adviseren, coachen en ondersteunen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren

x € 1.000	**Saldo Baten minus Lasten**
Saldo begroting 2025	-5.134

Subdoel 6.2.1: We coachen en ondersteunen medewerkers in hun werk

De faciliteiten voor medewerkers om hun werk goed te kunnen verrichten, worden beschikbaar gesteld vanuit de organisatie. Dit doen we in de vorm van zowel hardware en software, opleiding en training en door verbeterplannen in te zetten op basis van bevindingen uit interne controles.
Bij hardware en software kan gedacht worden aan laptops, telefoons en diensten zoals veilig e-mailen, anonimiseringstool, digitale werkplek, ons centrale zaaksysteem en ons archief.

Informatiebeheer
Nadeel € 225.000
Telecommunicatie
Om de dienstverlening naar een hoger niveau te tillen, gaan we inzetten op een vernieuwing van de telefooncentrale. Denk hierbij aan een integratie / koppeling met de agenda van collega's zodat de beschikbaar / bereikbaarheid zichtbaar is voor de klantenbalie. Hierdoor kunnen we de inwoner

sneller helpen. We verwachten deze investering van ongeveer € 20.000 te kunnen bekostigen uit besparingen, die voortvloeien uit de andere manier van werken.

Kapitaallasten Accesspoints
Afschrijving € 13.000 (investering € 65.000 met afschrijvingstermijn 5 jaar)
De huidige Wifi oplossing in het gemeentehuis is verouderd en dient vervangen te worden. Vanzelfsprekend houden we hier rekening met de laatste standaarden en volledige dekking in onze panden. Dit ook met het oog op de ontwikkelingen op het gebied van telefonie, waarbij we naar verwachting gebruik gaan maken van wifi bellen.

Open Formulieren
Om inwoners en ondernemers een veilige en gebruiksvriendelijke dienstverlening aan te bieden stappen we over op een nieuwe formulieren applicatie (kosten € 12.000). Deze stelt ons in staat om gemakkelijk zelf formulieren te bouwen, te onderhouden en te koppelen met onze vakapplicaties.

Transitie naar de cloud
Afgelopen jaar hebben we de verhuizing van de Centric applicaties en onze werkplekomgeving naar de cloud ingezet. We verwachten deze overstap medio 2025 af te ronden (kosten tijdelijke ondersteuning server € 30.000). Dit maakt dat we in dit overgangsjaar een stijging van de kosten zien op de bijbehorende posten. We maken/dragen voor de nieuwe situatie al kosten terwijl we ook (aflopende) onderhoudskosten hebben aan de oude omgeving. Wanneer we over zijn naar de cloud richten wij ons op de efficiënte inzet van de cloud omgeving en het slim inkopen van capaciteit. Hiermee krijgen we meer grip op de kosten. Denk hierbij aan collectieve aanbestedingen vanuit de VNG.
Tevens gaan we meer gebruik maken van SAAS diensten op het moment dat leveranciers dit ondersteunen.

Datagedreven werken / Stuur informatie
Als organisatie beschikken we over veel informatie die opgesloten zit in vak applicaties. Door het op een overzichtelijke manier gericht samenbrengen van deze (domein overstijgende) informatie kunnen we ons werk beter doen. Dit leidt tot beter onderbouwde keuzes, beleid en voorspellingen.
We zijn in 2023 het project datagedreven werken begonnen met een data specialist op inhuurbasis. De eerste dashboards zijn goed ontvangen en vorig jaar hebben we een specialist datagedreven werken in dienst genomen. Dit om onze dienstverlening op dit vlak verder uit te breiden.

Gemeentearchivaris
Bij de inwerkingtreding van de nieuwe archiefwet in 2026 wordt het verplicht om een archivaris aan te stellen. Desondanks zetten wij vroegtijdig in op deze ontwikkeling. Wij zijn van mening dat deze functie ook zonder de wettelijke verplichting ten goede bijdraagt aan de kwaliteit en ontwikkeling van ons informatiebeheer.
De invulling van de functie gebeurd daarmee vóór de inwerkingtreding van de nieuwe archiefwet.

Archiefbeheer en ontwikkeling
We verleggen focus van generieke taken richting kwaliteit en innovatie.
We starten met het gebruiken van kunstmatige intelligentie binnen de documentaire informatie voorziening

Indexering leveranciers
Onze leveranciers hebben de sterke inflatie van de laatste jaren doorberekend. Hierdoor zijn de kosten in 2024 5% tot 8% gestegen. Voor 2025 houden we rekening met een stijging van 3%. Op basis van deze inflatie is het totale budget met € 170.000 verhoogd.

K80
De K80, het netwerk voor kleine en krachtige gemeenten, is een begrip in Nederland en heeft zich in zijn 2-jarig bestaan ontwikkeld tot vaste (gespreks-)partner van Rijk en VNG. De K80 is nog steeds volop in ontwikkeling, zowel op inhoud (wat kenmerkt kleinere gemeenten), in omvang (we gaan richting de 70 leden) als op positionering (nieuwe vragen leiden tot de vraag: waar zijn we van?). Daarom is een verdere professionalisering nodig. Deze gaat in 2025 vorm krijgen. Daarnaast verandert de rol van de gemeente Beesel: van voorzitter naar actief lid van de K80. Door het vertrek

van de burgemeester vindt op 6 december 2024 een verkiezing plaats voor een nieuwe voorzitter van de K80.

De K80 ontwikkelt zich ook steeds meer als kennisnetwerk, waarbij de kracht van kennisdeling met andere kleine gemeenten steeds groter wordt. De voorbeelden uit 2024 (aantrekkelijk werkgeverschap, wonen etc.) hebben de potentie en direct resultaat voor Beesel al laten zien. Het is daarom belangrijk dat we steeds breder vanuit de gemeente Beesel, zowel bestuurlijk als ambtelijk, maar ook vanuit de gemeenteraad aansluiten bij de K80. We verkennen daarom een K80 bijeenkomst voor raadsleden voor 2025.

Facilitair
Verzekeringen
In 2024 heeft er een taxatie plaatsgevonden op de gemeentelijke gebouwen ten aanzien van de verzekeringen. Deze taxatie en een hogere schadelast leiden tot hogere kosten op onder andere de opstal- en aansprakelijkheidsverzekering. In totaal stijgt de premie met € 33.000.

Onderhoud
Voor onderhoud is een nieuw contract afgesloten. Hierin wordt voor de komende jaren in het onderhoud aan de installaties in en aan het gemeentehuis voorzien. Dit contract is geïndexeerd en omvat een groter aantal installaties, wat leidt tot een kostenstijging van € 13.000.

Overige budgetten
Door de groei van het aantal personeelsleden nemen de kosten voor de facilitaire zaken toe. Ook de mogelijkheid om dagelijks effectief te kunnen werken en overleggen wordt door de groei een uitdaging. Om medewerkers te voorzien van voldoende en verschillende vormen van werkplekken binnen het gemeentehuis, breiden wij deze in 2024 en 2025 tijdelijk uit in een proeftuin. De huur van de concentratiewerkplekken kost in 2025 € 30.000.

Verrekening kosten vervoermiddelen
Voordeel € 85.000, neutraal via interne herverdeling kostenplaatsen programma's
De kosten voor vervoermiddelen boeken we centraal binnen overhead en verrekenen we vervolgens intern vanuit diverse beleidsvelden. Deze interne verdeling is geactualiseerd op basis van de actuele kosten en het gebruik. Het voordeel dat zichtbaar is binnen het programma 'Overhead' is binnen de gehele begroting neutraal omdat deze kosten zijn verschoven naar andere programma's.

Subdoel 6.2.2: We adviseren op vakinhoud

We werken integraal en nemen besluiten waarbij we rekening houden met verschillende, mogelijk conflicterende belangen. Om te komen tot integrale besluiten adviseren we medewerkers en bestuur vanuit verschillende teams zoals documentaire informatievoorziening, Automatisering en Informatievoorziening, Algemeen Juridische zaken, Financiën, Personeel & Organisatie, Communicatie en Strategie en Control. Dit draagt bij aan technisch en juridisch kloppende besluiten die uitvoerbaar, financieel haalbaar en conform wetgeving en onze wettelijke taken zijn. Daarnaast wordt geadviseerd en getoetst of deze aansluiten bij onze visie en ambities en of het in begrijpelijke taal / vorm gecommuniceerd wordt.

Startnotitie
Als gemeente kennen we grote trajecten, beleidsontwikkelingen en projecten die meerdere thema's en beleidsdomeinen raken. Dit geldt tevens voor de implementatie van sommige nieuwe wetgeving. Om integraliteit te bevorderen en een goed startmoment te creëren, werken we met een zogenaamde startnotitie. Dit "bewuste" begin van een traject of ontwikkeling moet enerzijds meer inzicht geven in de interne vraag/behoefte. Anderzijds geeft het duidelijkheid in de behoefte die we hebben in de inzet van specialisme als ook de externe partners en belanghebbenden. Daarnaast beschrijft de startnotitie de doorlooptijd, relatie met ambities, randvoorwaarden en doelstellingen. We dragen zo bij om ook meer in (beleids-)control te komen.

Communicatie
De maatschappij ontwikkelt zich en de behoeften van inwoners veranderen continu. Team Communicatie vertaalt deze steeds veranderende behoeften en ontwikkelingen naar praktische communicatieplannen voor alle projecten en beleidsvelden binnen de gemeente. Verder zorgt communicatie voor verbinding tussen inwoners en de gemeente. Met de polarisatie in de samenleving

blijft dit een continu aandachtspunt. In 2025 ligt de focus van team Communicatie dan ook op deze verbinding. Met transparante en begrijpelijke communicatie worden alle relevante doelgroepen betrokken bij de projecten van de gemeente. Verder wordt de imagocampagne in 2025 doorgezet. Hiermee blijven we werken aan de identiteit en het imago van de gemeente Beesel als organisatie. Dit om aantrekkelijk te blijven voor huidige en nieuwe medewerkers.

Door middel van online en offline monitoring blijft team Communicatie alert op kansen en risico's voor de communicatie van de gemeente in de breedste zin van het woord. Zo blijft team Communicatie op de hoogte van wat er speelt binnen en buiten de gemeente. Dit wordt gebruikt voor een gebalanceerde contentplanning van alle communicatiekanalen van de gemeente. Alle communicatieboodschappen worden zorgvuldig afgestemd op de doelgroepen. Per doelgroep wordt kritisch gekeken naar de inhoud van de boodschap, het geschikte communicatiemiddel en wanneer de boodschap wordt ingepland. We zetten steeds meer in op het gebruik van video en beeld om boodschappen begrijpelijker, aantrekkelijker en persoonlijker te maken. Een crossmediale inzet zorgt voor een zo groot mogelijk bereik van de boodschap. Communicatieboodschappen worden vervolgens geëvalueerd om toekomstige communicatie eventueel bij te schaven.

Medewerker Communicatie
We zien een groeiende behoefte aan ondersteuning op het brede taakveld van communicatie. Naast de bestuurlijke en interne advisering wordt er ook vanuit onze diverse projecten steeds meer een beroep gedaan op specialistische ondersteuning vanuit communicatie, alsook het beheer van onze website en het bijhouden van onze social mediakanalen. Om in deze ondersteunde taak te voorzien, wordt uitbreiding van team communicatie voorgesteld waarvan de kosten structureel € 50.000 zijn.

Lokale media
November 2025 loopt de zendmachtiging van onze huidige lokale mediapartner Omroep P&M af. Dit betekent volgens de mediawet dat we een nieuwe zendmachtiging en het daarbij horende adviestraject in gaan. Dit traject doorlopen we in 2024 en 2025. Landelijk zijn er tegelijkertijd ontwikkelingen voor het ontwikkelen van streekomroepen passende bij de nieuw vast te stellen mediawet 2026.

Communicatieonderzoek
In 2024 is er een dienstverlening-communicatieonderzoek gestart. Dit onderzoek loopt in ieder geval in 2024 en 2025, waarbij de resultaten met u gedeeld worden. De resultaten van dit onderzoek kunnen leiden tot nieuw onderzoek. Dit kan binnen communicatie maar ook binnen onze brede dienstverlening leiden tot nieuwe werkafspraken tot beleid.

Subdoel 6.2.3: We hebben evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden, voeren regie daar waar nodig

Met alle (toenemende) taken die bij gemeenten liggen, blijft het van belang dat we evenwicht bewaren tussen wat we zelf doen, wat we uitbesteden en welke samenwerkingsvormen we kiezen. De complexiteit van vraagstukken neemt steeds verder toe. De opgaven vanuit het Rijk zijn steeds vaker naast lokaal ook gericht op de regio. We kennen al diverse gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Zowel voor bestaande als voor nieuwe opgaven moet bewust afweging plaats blijven vinden op welke wijze we uitvoering geven aan taken. Naast de eigen regio is ook de samenwerking vanuit de K80 kansrijk om op onderdelen samen te werken.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Overhead	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Organisatie	-1.536	-1.028	-1.399	-1.115	-896	-740
In control	-5.646	-6.495	-5.134	-4.852	-4.917	-5.164
Totaal Baten minus lasten	**-7.182**	**-7.523**	**-6.533**	**-5.967**	**-5.813**	**-5.904**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Overhead	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	-6.898	-6.776	-6.867	-7.059
Mutaties begroting 2025**	366	809	1.053	1.155
Geraamd resultaat	**-6.533**	**-5.967**	**-5.813**	**-5.904**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Notitie Overhead
Voordeel € 891.000
Op basis van de notitie Overhead van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) hebben we de kosten voor informatiebeheer en het salaris voor het management opgenomen in de programma's waar ze betrekking op hebben. Er is € 891.000 van de kosten uit overhead verschoven naar de andere programma's. Deze verplaatsing van budgetten is budgettair neutraal.

Personeel: formatie en inhuur programma overhead
Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur
6.1 Organisatie	528	11
6.2 In control	2.896	107
Totaal overhead	3.424	118

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren en de span of control van het GMT en de basis op orde te houden, stellen we voor om de formatie uit te breiden binnen overhead.
Dit is, gelet op het groeiende takenpakket van gemeenten, de in de afgelopen jaren meegegroeide organisatie en het groeiend aantal samenwerkingen, nodig op management, financiën, communicatie en P&O.

Gemeentelijk management team (structureel 1 fte)
In het platte organisatiemodel van de ambtelijke organisatie is in de afgelopen periode op basis van de groeiende span of control gewerkt met een tijdelijke fte ‘teammanager dienstverlening’. Vanwege de ervaren toegevoegde waarde van deze extra teammanager en een betere spreiding van managementtaken wordt voorgesteld deze managementfunctie structureel in te vullen. Dekking wordt gevonden binnen de bestaande formatie.

Beleidsondersteuner team financiën (structureel 1 fte)
Het betreft hier een formatie uitbreiding die in eerste instantie tijdelijk is ingezet op de coördinatie op de diverse samenwerkingsverbanden ten aanzien van de financiële component en op het verankeren en verder vormgeven van het binnenhalen van en verantwoorden over subsidies. Gelet op de ervaringen is het voor de organisatie van meerwaarde dat beide rollen worden gecontinueerd. Zo houden we enerzijds voldoende zicht op de diverse samenwerkingsverbanden en anderzijds kunnen we de subsidietrajecten goed faciliteren. Het binnenhalen van subsidies verloopt vaak met positieve

successen voor projecten en initiatieven in onze gemeente, maar daarbij hoort natuurlijk ook de verplichte verantwoording en afhandeling. Dekking kan worden gevonden binnen de bestaande formatie.

Beleidsondersteuner communicatie (structureel 0,67 fte)
We zien een groeiende behoefte aan ondersteuning op het brede taakveld van communicatie. Naast de bestuurlijke en interne advisering wordt er ook vanuit onze diverse projecten steeds meer een beroep gedaan op specialistische ondersteuning vanuit communicatie, alsook het beheer van onze website en het bijhouden van onze social media kanalen. Om in deze ondersteunde taak te kunnen voorzien wordt uitbreiding van team communicatie voorgesteld.

Personeel & Organisatie (tijdelijk 2 jaar 0,67 fte)
In verband met de volop in beweging zijnde krappe arbeidsmarkt (voor specialistische functies) vergt werving & selectie al een langere tijd meer inspanning dan voorheen. Om te voorkomen dat de doorontwikkeling op onze organisatie en ons goed werkgeverschap stagneren, dan wel achterblijven op het gewenste beeld, vanwege de prioritering van de extra inzet op werving en selectie stellen we voor de tijdelijke extra capaciteit op werving en selectie met 2 jaar te verlengen. Zo kunnen we het proces van werving en selectie nog verder verbeteren en kunnen we snel en zorgvuldig handelen als dat nodig is.

Medewerker personeelsadministratie (structureel 1 fte)
Op de personeelsadministratie nemen de taken toe door de gegroeide organisatie en door toename wettelijke verplichtingen (van bijhouden van administraties) toe. In verband met de groei van taken en om meerjarig voor continuïteit te kunnen blijven zorgen wordt voorgesteld om de tijdelijke formatieplaats structureel te maken als ‘dakpanconstructie’ binnen team P&O.

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren is het wenselijk om de formatie aan te passen met:

- Manager dienstverlening
    - werkzaam voor doel 6.2
    - kosten 1 FTE € 125.000, gedekt uit bestaande formatie
    - kosten niet apart opgenomen wegens inschatting van interne invulling (vervallen formatieplaats)

- Beleidsondersteuner financiën
    - werkzaam voor doel 6.2
    - kosten 1 FTE € 90.000, gedekt uit bestaande formatie
    - kosten niet apart opgenomen wegens inschatting van interne invulling (vervallen formatieplaats)

- Medewerker Werving & Selectie
    - tijdelijke functie voor 2 jaar
    - werkzaam voor doel 6.1
    - kosten 0,67 FTE € 66.000, gedekt uit reserve

- Beleidsondersteuning communicatie
    - werkzaam in doel 4.3 en doel 6.2
    - kosten 0,67 FTE € 55.000 verdeeld over de twee doelen

- Medewerker personeelsadministratie
    - tijdelijke functie omzetten in vaste formatie
    - werkzaam voor doel 6.1
    - kosten 1 FTE € 62.000

De p-budgetten zijn in deze begroting geïndexeerd met:

Bedragen x € 1.000

Jaar	Index	Bedrag cumulatief verwerkt in de P-budgetten
2025	3%	454
2026	2%	753
2027	2%	1.039
2028	2%	1.325

Samenvatting financiële mutaties
Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 'Overhead' > € 50.000, met een totaalbedrag ad **€ 366.000 (voordeel)**:

- Informatiebeheer overhead: € 225.000 nadeel;
- Verrekening kosten vervoermiddelen: € 85.000 voordeel, neutraal via interne herverdeling kostenplaatsen programma's;
- Verschuiving in verband met notitie Overhead: € 891.000 voordeel;
- Personeel inclusief index: € 156.000 nadeel, waarvan € 66.000 neutraal via reserve;
- Het resterende bedrag betreft mutaties < € 50.000.

Investeringen overhead
In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2025	2026	2027	2028	Dekking
Materieel onderhoudsdienst	584,3	140	0	146,5	Kaplst. In exploitatie
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.					

Materieel onderhoudsdienst 2025

(Totaal geraamde investering 2025 bedraagt € 584.304 + activering uren € 13.950 = € 598.254)
Voor de aanschaf en vervanging van materieel voor de onderhoudsdienst nemen we jaarlijks een investeringsbedrag op. Voor iedere aanschaf van nieuw materieel maken we een beoordeling of we kopen of leasen. Op basis van actuele herzieningen hebben er verschuivingen in tijd plaatsgevonden. Daarnaast hebben we te maken met forse prijsstijgingen en langere levertijden. Zo geldt er vanaf 2025 een toeslag van 25% BPM voor bedrijfsvoertuigen <3.500kg, was vervanging nog niet nodig en/of zijn bepaalde vervangingen nog niet uitgevoerd omdat er nog geen duidelijkheid was over de wijzigingen van de afvalinzameling. Dit heeft gevolgen voor de vervangingsinvesteringen bij de onderhoudsdienst met als gevolg dat er bedragen zijn doorgeschoven naar 2025 en verder. De kapitaallasten zijn opgenomen in de meerjarenbegroting. In bovengenoemde tabel is de toerekening van eigen uren niet meegenomen. Het bedrag voor de activering uren bedraagt € 13.950.

Vennootschapsbelasting

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Vennootschapsbelasting	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten minus lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Vennootschapsbelasting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	0	0	0	0
Mutaties begroting 2025**	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Bedrag voor onvoorzien

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Bedrag voor onvoorzien	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Onvoorzien	0	-81	-100	-100	-100	-100
Totaal Baten minus lasten	**0**	**-81**	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Bedrag voor onvoorzien	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	-100	-100	-100	-100
Mutaties begroting 2025**	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Mutaties Reserves

Bedragen x €1.000

Mutaties reserves	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo: Baten minus lasten						
Beleven	159	239	106	93	0	0
Samenkracht	-419	-689	-746	-242	-138	-260
Fijn wonen en bedrijvig	472	1.149	688	54	54	4
Veilige en dienstverlenende gemeente	91	-383	117	97	47	47
Overhead	523	2.257	1.194	677	506	506
Totaal Baten minus lasten	**826**	**2.573**	**1.359**	**679**	**469**	**296**

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Mutaties reserves	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo t/m 1e berap 2024*	613	375	229	229
Mutaties begroting 2025**	746	304	239	67
Geraamd resultaat	**1.359**	**679**	**469**	**296**

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties > € 50.000, met een totaalbedrag ad **€ 746.000 (voordeel)**:

Programma 1 Beleven (voordeel € 13.000):
- Geen mutatie > € 50.000

Programma 2 Samenkracht (nadeel € 871.000):
- Extra groenten en fruit op school (voordeel € 54.000);
- SPUK opvang ontheemde Oekraïners (nadeel € 1.000.000);
- Personeel (voordeel € 55.000)

Programma 3 Fijn wonen en bedrijvig (voordeel € 467.000):
- Economische visie en uitvoeringsprogramma (voordeel € 50.000);
- Towndeal (voordeel € 250.000);
- Soorten Management Plan (voordeel € 100.000)

Programma 4 Veilige en dienstverlenende gemeente (voordeel € 70.000):
- Inzet straatcoaches (voordeel € 70.000)

Overhead (voordeel € 1.066.000)
- Eenmalige korting gemeentefonds 2025 (voordeel € 475.000);
- Inzet reserve 10% regeling (voordeel € 275.000);
- Digitaliseren bouwvergunningen uit archief (voordeel € 250.000);
- Personeel uitbreiding (voordeel € 66.000)

Financiële positie

Begrotingsuitkomsten
De begrotingssaldo's per jaarschijf in deze voorliggende begroting zijn als volgt:

2025		€ 334.000
2026	-/-	€ 283.000
2027		€ 14.000
2028		€ 363.000

Uitgangspunten begroting
De (meerjaren)begroting is tot stand gekomen, rekening houdend met de volgende uitgangspunten:

- Voor de salarissen hebben we voor 2025 rekening gehouden met een salarisstijging van 3%. Meerjarig houden we rekening met een jaarlijkse stijging van 2%
- De meerjarenraming Gemeentefonds baseren we op de meicirculaire 2024;
- Uitvoering van de meerjarige onderhouds- en investeringsplannen (o.a. wegen, verlichting, riolering, automatisering, gemeentelijke gebouwen, gemeentewerken, etc.);
- De (meerjaren)begroting van alle gemeenschappelijke regelingen, waaronder de Veiligheidsregio Limburg-Noord, de Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid, Omnibuzz, RUD en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling;
- 100% kostendekking afval en riolering.

Onvoorzien
In de begroting hebben we een structurele post onvoorzien van jaarlijks € 100.000 opgenomen. Daarnaast hebben we jaarlijks nog een bedrag van € 275.000 opgenomen voor personele knelpunten.

Mutaties reserves
In de onderstaande tabelen geven we per programma de mutaties in de reserves. Het betreft zowel de nieuwe mutaties in de begroting 2025, als de mutaties uit begroting 2024 die betrekking hebben op de jaarschijven 2025 t/m 2028.
Bijlage 7 geeft inzicht in het structurele begrotingssaldo.

Lasten gedekt uit reserves (bedragen x € 1.000)

Progr.	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Dekking
1	Cultuurmakelaar	93	93	0	0	Investeringsres
1	Overige kleine posten	13	0	0	0	div
1	Dekking kapitaallasten	0	0	0	0	
	Totaal programma 1	**106**	**93**	**0**	**0**	
2	Project kansrijke start	31	33	0	0	Res transfortie SD
2	Extra groenten en fruit op school	54	54	33	0	Investeringsres
2	Leerplichtambtenaar	56	37	0	0	Res Organisatie
2	Welzijnswerk	19	47	89	0	Res ontheemden
2	Medewerker Oekraine	72	72	72	72	Res ontheemden
2	Dekking kapitaallasten	22	15	68	68	
	Totaal programma 2	**254**	**258**	**262**	**140**	
3	Opstellen omgevingsvisie	150	0	0	0	Investeringsres
3	SoortenManagementPlan	100	0	0	0	Investeringsres
3	Storting in res econ visie	150	0	0	0	Investeringsres
3	Uitvoering economische visie	50	50	50	0	Res. Uitv. Econ. visie
3	Towndeal	250	0	0	0	Investeringsres
3	Trainees RO en ABORG	45	0	0	0	Res Organisatie
3	Projecten duurzaamheid	60	0			Res. Duurzaamheid
3	Overige kleine posten	22	2	2	2	div
3	Dekking kapitaallasten	11	2	2	2	
	Totaal programma 3	**838**	**54**	**54**	**4**	
4	Straatcoaches	70	50	0	0	Investeringsres
4	Dekking kapitaallasten	47	47	47	47	
	Totaal programma 4	**117**	**97**	**47**	**47**	
5	Eenmalig nadeel Gemeentefonds 2025	475	0	0	0	Investeringsres
	Totaal algemene dekkingsmiddelen	**475**	**0**	**0**	**0**	
6	Medewerker W&S	66	66	0	0	Investeringsres
6	Digitaliseren bouwvergunningen	250	0	0	0	Investeringsres
6	Inzet 10%-regeling vrije reserves	275	500	400	400	
6	Dekking kapitaallasten	128	111	106	106	
	Totaal programma Overhead	**719**	**677**	**506**	**506**	
	Totaal lasten	**2.509**	**1.179**	**869**	**697**	

Baten gestort in reserves (bedragen x € 1.000)

Progr.	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Storting
2	Opvang ontheemde Oekraïners	1.000	500	400	400	Res ontheemden
	Totaal programma 2	**1.000**	**500**	**400**	**400**	
3	Storting in res econ visie (vanuit I-res)	150	0	0	0	Res. Uitv. Econ. visie
	Totaal programma 3	**150**	**0**	**0**	**0**	
	Totaal baten	**1.150**	**500**	**400**	**400**	

Totaal baten minus lasten (bedragen x € 1.000)

Progr.	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Storting
	Totaal baten (storting in reserve)	1.150	500	400	400	
	Totaal lasten (dekking uit reserve)	2.509	1.179	869	697	
	Totaal baten minus lasten	**-1.359**	**-679**	**-469**	**-297**	

Conclusie financiële positie
De belangrijkste aspecten voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente zijn reservepositie, ruimte belastingpakket, belastingdruk en meerjarenperspectief. Daarnaast spelen een aantal specifieke, gemeentegebonden kenmerken een rol, zoals fysieke en sociale structuur, afschrijvingsbeleid en grondexploitatie.
We beoordelen de gemeente Beesel op de diverse aspecten als volgt:

Reservepositie
Jaarlijks evalueren we de gemeentelijke reserves en voorzieningen. We kijken of de bestaande reserves en voorzieningen nog voldoen aan het BBV, of we ze kunnen samenvoegen of opheffen en of we nieuwe reserves of voorzieningen moeten vormen. Ook bekijken we of de hoogte van de reserves en voorzieningen toereikend is voor het doel waarvoor de reserve c.q. voorziening is gevormd.

We dekken incidentele lasten met incidentele middelen. Hierdoor ontlasten we onze meerjarenbegroting.

Stand reserves en voorzieningen
De (meerjaren-)stand van de reserves en voorzieningen is opgenomen in paragraaf A, Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Ruimte belastingpakket
Uit de paragraaf Lokale heffingen blijkt dat er ruimte zit bij de belastingdruk als geheel, zeker als we als bovengrens het Limburgse gemiddelde nemen.
Het rioolrecht en de reinigingsrechten zijn 100% kostendekkend.
Voor de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Belastingdruk
De belastingdruk voor een gemiddeld gezin stijgt in 2025 met 5,34% ten opzichte van 2024. We houden de voorzieningen voor de burger zoveel mogelijk op peil.
De belastingdruk in de gemeente Beesel ligt onder het gemiddelde van de Limburgse gemeenten.
Voor de toelichting op de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Paragrafen

A Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze wettelijk verplichte paragraaf bestaat uit de relatie tussen:
- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf is opgebouwd uit:
1. kaders
2. inventarisatie risico's
3. inventarisatie weerstandscapaciteit
4. berekening weerstandsvermogen
5. kengetallen (wettelijk)

1. Kaders

Als aanvulling op de wettelijke bepaling (art. 11 BBV) stelt de Raad de volgende kaders voor het weerstandsvermogen en de risicobeheersing:

- Het college informeert de Raad over een risico van de categorie 15 of hoger op het moment dat zich een dergelijk risico voordoet. Het college geeft aan welk beleid we gaan voeren om deze risico's te beheersen in overeenstemming met de strategie van onze gemeente.
  In de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting en jaarrekening nemen we voor deze risico's het gekozen beleid op.
- De raad stelt de minimale norm voor het weerstandsvermogen op 1.

2. Risico's

Voor 2025 e.v. voorzien we een aantal (mogelijk) risicovolle ontwikkelingen. In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderwerpen:

- 2.1 Sociaal domein
- 2.2 Claims / Verzekeringen
- 2.3 Drakenrijk
- 2.4 APPA-fonds
- 2.5 ICT
- 2.6 Grondexploitatie
- 2.7 Dreigend faillissement van verbonden partijen
- 2.8 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan
- 2.9 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen.
- 2.10 Verplichting WW-uitkering voormalig personeel
- 2.11 Inflatie
- 2.12 Afval (Veolia)

2.1 Sociaal domein (programma 2)

<u>Algemeen</u>
De uitvoering van Jeugdzorg, Wmo en de Participatiewet brengt risico's met zich mee omdat het hier vanuit de landelijke systematiek om open-eind-regelingen gaat.
Beesel heeft het uitgangspunt dat we mensen niet uitsluiten van zorg als ze daar wettelijk recht op hebben. De wettelijke taak en opdracht behorende bij deze wetten nemen we serieus en iedere vraag om hulp die past binnen de kaders van het beleid en de wet- en regelgeving kennen we toe. Dit kan betekenen dat kosten boven het geraamde budget kunnen groeien.

Wmo (programma 2)
We hebben in 2023 voor de hulpvragen Wmo huishoudelijke hulp gewerkt met een inkomenstoets. Na uitspraken door de Centrale raad van Beroep is begin 2024 besloten binnen gemeente Beesel de inkomenstoets niet meer toe te passen bij aanvragen huishoudelijke hulp. We hebben in 2024 een stijging van het aantal voorzieningen huishoudelijke hulp gezien. De meest waarschijnlijke oorzaak hiervan is de dubbele vergrijzing, het is echter niet uit te sluiten dat het afschaffen van de inkomenstoets ook op deze stijging van invloed is.

Landelijk loopt nog altijd het vraagstuk omtrent het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken. Dit is de werkwijze waarmee in Noord Limburg, net als in 30% van de gemeenten in Nederland, wordt gewerkt. Het is onduidelijk of de wet er komt, waarin het resultaat gericht beschikken is vastgelegd. Als de wet er niet komt, kan dit gevolgen hebben voor de nieuwe inkoop, contractering en verlenging van de maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo. In verband met de einddatum van onze huidige contracten (31 december 2025), is het niet mogelijk om af te wachten tot er duidelijk is over het wetsvoorstel en starten we regionaal met de voorbereidingen voor de nieuwe aanbestedingen.

We hebben de effecten die we zien meegenomen in de ramingen zoals die zijn opgenomen in de begroting 2025-2028. De maximale financiële gevolgen schatten we in op € 75.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 35.000.

Participatiewet (programma 2)
Voor de prognose van het aantal uitkeringsgerechtigden gaan wij uit van de cijfers van het CBS in combinatie met de ontwikkeling van ons eigen klantenbestand. Ons klantenbestand is de afgelopen jaren gestabiliseerd, ondanks een jaarlijks groeiende taakstelling wat betreft statushouders.

Tevens zien we een sterkere stijging van het minimumloon. Dit heeft directe consequenties voor de bijstandsnormen. We hebben een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden en het hogere minimumloon, waar mogelijk, financieel ingecalculeerd. Vanuit het Rijk ontvangen we in hetzelfde kalenderjaar een compensatie voor de stijging van het minimumloon. Voor de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden worden we later gecompenseerd. Deze compensatie is gebaseerd op een t-2 methodiek. Dat wil zeggen dat we in jaar t een vergoeding ontvangen op basis van de aantallen uit jaar t-2. Bij een stijgend aantal uitkeringsgerechtigden lopen we daarom een tijdelijk financieel risico. De maximale financiële gevolgen schatten we in op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 75.000.

Jeugdzorg (programma 2)
Vanaf 2015 zijn we financieel verantwoordelijk voor vrijwel alle taken die met Jeugdzorg te maken hebben. Eén van de grootste risico’s is het feit dat wij niet de enige verwijzers zijn. Huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en gecertificeerde instellingen mogen ook doorverwijzen naar jeugdzorg. We hebben geen invloed op bepaalde vormen van specialistische hulp die erg duur zijn maar die we wel moeten uitvoeren (bijvoorbeeld gesloten jeugdzorg met verblijf-behandeling in residentiële instellingen, segment 1 verwijzingen).

Op basis van het principeakkoord over de hervormingsagenda is er een taakstelling in de begroting opgenomen. Beesel heeft volgens afspraken uit deze hervormingsagenda lokaal de benodigde maatregelen ingezet om de taakstelling te realiseren. Het perspectief is dat de taakstelling (meerjarig) zeer uitdagend is om te realiseren. We vertrouwen erop dat het Rijk herstelmaatregelen gaat treffen. De financiële risico's zijn voor de gemeente Beesel afgedekt uit de reserves.

In de begroting 2025-2028 hebben we de kosten voor jeugdzorg zo reëel mogelijk geraamd. Met name het aantal jeugdigen in dure trajecten blijft echter lastig te voorspellen.
De maximale financiële gevolgen schatten we op basis van de meest actuele cijfers in op € 200.000
We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

Herstelplan zorgaanbieder Jeugdzorg
De afgelopen periode is gestart met de uitvoering van het herstelplan/continuïteitsplan van de Mutsaersstichting, één van de grote jeugdzorgaanbieders in de regio. Dit plan is gericht op het borgen van de continuïteit van zorg aan jeugdigen en gezinnen en een gezonde bedrijfsvoering. Gemeente Beesel heeft ingestemd met de financiële steunvraag. De verdere uitvoering van het herstelplan/continuïteitsplan en het vervolgproces zal gemonitord worden.

Leerlingenvervoer (programma 2)
De verordening leerlingenvervoer regelt het vervoer van leerlingen tussen hun woonadres in de gemeente Beesel en een (speciale) school buiten de gemeente. Deze verordening regelt ook het vervoer van leerlingen met een (fysieke) handicap die het reguliere onderwijs bezoeken. Als gevolg van deze verordening regelt en betaalt de gemeente het vervoer van deze leerlingen. Leerlingenvervoer is een open eindregeling met een wettelijke verplichting.

Op basis van huidige leerlingenprognoses en beschikbare gegevens over leerlingen die gebruik maken van deze voorziening verwachten we dat het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer stabiel blijft. Een risico is de huidige forse stijging van de brandstofprijzen en het tekort aan taxichauffeurs.

We hebben de effecten die we zien meegenomen in de ramingen zoals die zijn opgenomen in de begroting 2025-2028. De maximale financiële gevolgen schatten wij in op € 50.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen in 2025 op € 30.000.

2.2 Claims/ Verzekeringen (overhead)

Onderverzekering
Het voornaamste risico bij verzekeringen is het risico op onderverzekering. Voor de brandverzekering voorkomen we dit door elke drie jaar de inventaris te laten taxeren en de gebouwen elke zes jaar. In de tussenliggende jaren indexeren we de waarde van inventaris en gebouwen. De meeste verzekeringen betalen niet de werkelijke schade uit, maar een vooraf bepaald maximum. We lopen daardoor een risico op onderverzekering.

Natuurrampen
We kunnen ons niet verzekeren voor natuurrampen zoals een overstroming van de Maas. Als er een natuurramp plaats vindt dan draagt de gemeente in principe alle kosten tenzij het Rijk middelen ter beschikking stelt.

We schatten het maximum risico voor claims / verzekeringen op € 1.000.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

2.3 Drakenrijk (programma 3)

We hebben met de ontgronder van Drakenrijk afgesproken dat wij vanaf 2011 gedurende 14 jaar, jaarlijks € 139.000 van de ontgronder ontvangen. In 2024 ontvangen we de laatste termijn.
Voor 2025 e.v. vervalt het risico t.a.v. de termijnen.

2.4 APPA-fonds (programma 4)

We hebben voor 2023 een rekenrente van 3,16% gebruikt voor de berekening van de pensioenvoorziening voor wethouders. Bij een verplichte overdracht van de wethouderspensioenen aan een pensioenfonds tegen een lagere rekenrente dan 3,16% hebben we niet voldoende middelen in onze voorziening. We schatten het maximale risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 50.000.

2.5 ICT (Overhead)

We onderkennen de volgende risico's:
- Projecten van hogere overheden zorgen voor overbelasting en kennen een gebrekkige samenhang.
- Steeds meer systemen verschuiven van beheer in ons eigen datacenter naar beheer in de cloud. De samenhang van systemen, de koppelingen tussen die systemen en de afhankelijkheid van leveranciers zijn voor ons een punt van zorg.
- Hackers kunnen een risico vormen voor onze systemen. We hebben passende maatregelen genomen om de veiligheid te borgen. Echter risico's kunnen we niet uitsluiten.

- Niet voldoen aan wetgeving op nationaal en/of Europees niveau (waaronder de AVG) waarbij bestuurlijke boetes in rekening worden gebracht indien de gemeente verwijtbaar handelt bijvoorbeeld in het geval van een datalek.

We schatten het maximum risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

2.6 Grondexploitaties (programma 3)

We hebben in 2025 nog één exploitatie: Heijackerstraat.
Grondexploitaties worden gelijktijdig met de jaarrekening herzien.
Voor meer informatie met betrekking tot de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf F Grondbeleid.

Binnen deze paragraaf 'Weerstandsvermogen' geven we voor grondexploitaties de risico's weer welke op dit moment niet concreet zijn en derhalve ook niet financieel vertaald in de grondexploitaties.

Heijackerstraat:
Deze grondexploitatie is in 2022 geopend.
De grondexploitatie bevat de budgetten op basis van inschattingen. Het voeren van een grondexploitatie brengt onzekerheden met zich mee. Daarom voeren we een gevoeligheids- en risicoanalyse uit. Inmiddels is het bouw- en woonrijp maken aanbesteed en zijn alle bouwkavels toegewezen. De risico’s zoals eerder opgenomen, zijn hierdoor grotendeels komen te vervallen. Het resultaat van de grondexploitatie is voldoende om overige onverwachte risico's op te vangen. Het risico voor het weerstandsvermogen bedraagt daarmee € 0,00.

2.7 Dreigend faillissement van verbonden partijen

Is niet aan de orde.

2.8 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan

Is niet aan de orde.

2.9 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen

Is niet aan de orde.

2.10 Verplichting WW-uitkering (voormalig) personeel

We nemen jaarlijks afscheid van medewerkers om diverse redenen. Wetgeving bepaalt dat sommige medewerkers aanspraak kunnen maken op een ww-uitkering. De gemeente is eigen risico drager voor deze ww-uitkering. We schatten het maximale risico op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 25.000.

2.11 Inflatie

In 2022 en 2023 hebben we te maken gehad met sterk stijgende lonen en prijzen. In de loop van 2023 en ook in 2024 is deze stijging afgevlakt. In deze begroting hebben we de loon- en prijsstijgingen zo realistisch mogelijk ingeschat. De werkelijkheid stijging kan afwijken van de raming. Deze afwijking kunnen we vooraf niet inschatten.
We stellen daarom het risico op een tekort in verband met inflatie op P.M..

2.12 Afval

Alle Limburgse gemeenten hadden t/m 31 december 2021 een overeenkomst met Veolia voor de overslag, sortering en vermarkting van huishoudelijk PMD (Plastic/Metaal/Drankpakken). Er zijn enkele juridische/financiële conflicten ontstaan tussen partijen, o.a. over de eindafrekening van 2018, extra vermarktingskosten voor PMD die Veolia in rekening wil brengen en wie de financiële gevolgen draagt van de brand in de sorteerinstallatie in Marl in 2019.

In 2024 zijn Veolia en de limburgse gemeente tot een schikking gekomen.Daarmee is het risico op extra lasten voor de gemeente komen te vervallen.

Waarschijnlijkheid	
1	Zeer klein (1-20%)
2	Klein (21-40%)
3	Gemiddeld (41-60%)
4	Groot (61-80%)
5	Zeer groot (81-100%)

Financiële gevolgen (impact)	
1	€ 10.000 < x > € 50.000
2	€ 50.000 < x > € 100.000
3	€ 100.000 < x > € 500.000
4	€ 500.000 < x > € 1.000.000
5	> € 1.000.000

Risicoscore = inschaling waarschijnlijkheid x inschaling impact gevolg

Bedragen x € 1.000

Risico's		**Maximaal risico €**	**Klasse**		**Risico score**	**Risico €**
			Waarschijn-lijkheid	**Impact**		
a	2.1 Wmo	75	2	1	2	35
b	2.1 Participatiewet	100	2	1	2	75
c	2.1 Jeugdzorg	200	4	2	8	100
d	2.1 Leerlingenvervoer	50	2	1	2	30
e	2.2 Claims / verzekeringen	1.000	1	4	4	100
f	2.4 APPA-fonds	300	1	2	2	50
g	2.5 ICT	300	2	2	4	100
h	2.10 Verplichting WW-uitkering	100	2	1	2	25
i	2.11 Inflatie	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Totaal	**2.125**				**515**

We schatten het financiële risico's in op € 515.000. Dit is € 85.000 lager dan de jaarrekening 2023. Dit komt door het wegvallen van het risico van de grondexploitaties en Veolia.
Op basis van het indelen van de risico’s in bovenvermelde klassen stellen we een risicomatrix op. De risicomatrix geeft een indicatie van de potentiële impact van het risico. Hieronder geven we een risicomatrix weer die we baseren op bovenvermelde risicoklassen. Hierbij geldt bij het intekenen van een risicoscore dat hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor aanpak van het risico is.

3. Weerstandscapaciteit

Post voor onvoorziene uitgaven
In de begroting 2025 hebben we een post onvoorzien opgenomen van € 100.000.
We bepalen bij elke begroting opnieuw of we een post onvoorzien ramen.

Stille reserves
In 2024 zijn er geen wijzigingen in de stille reserves. We stellen de stille reserves op p.m.

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit stellen we op p.m.

Stand van reserves en voorzieningen
In de onderstaande tabel geven we de begin- en eindstand van de reserves en voorzieningen voor de jaarschijven 2024 en 2025. In de bijlagen geven we het verloop per reserve en voorziening voor de begrotingsperiode 2025 t/m 2028.

Bedragen x € 1.000

Stand 31-december	2024	2025
Algemene reserve	4.756	4.006
Bestemmingsreserve	14.509	13.900
Voorzieningen	7.970	6.844
Totaal	**27.235**	**24.750**

Overige elementen weerstandscapaciteit
Uiteraard kunnen ook andere elementen in de weerstandscapaciteit een rol spelen: de aanwezige nog niet bestemde budgettaire ruimte, de flexibiliteit van het uitgavenpatroon en het niveau van de

gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen. De flexibiliteit van het uitgavenpatroon is beperkt. Een groot gedeelte van de uitgaven ligt vast als gevolg van investeringsbesluiten in het verleden, contracten en wettelijke verplichtingen (salariskosten, kosten overhead zoals huisvesting e.d.). Het niveau van de gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen is moeilijk te kwalificeren, maar heel behoorlijk voor een gemeente van deze omvang.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de weerstandscapaciteit waarbij een onderscheid is gemaakt naar incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit 01-01-2025			
Incidentele weerstandscapaciteit			
	Algemene reserve	€ 4.756	
	Stille reserves	PM	
	Subtotaal incidentele weerstandscapaciteit		€ 4.756
Structurele weerstandscapaciteit			
	Onvoorzien	€ 100	
	Onbenutte belastingcapaciteit	PM	
	Subtotaal structurele weerstandscapaciteit		€ 100
Totaal weerstandscapaciteit			**€ 4.856**

De weerstandscapaciteit is hoger omdat de reserve Onzekerheden Rijk (saldo 1-1-2025 € 3.067.000) niet langer een bestemmingsreserve is. Deze reserve valt daardoor onder de algemene reserve (vrije reserve).

4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is opgebouwd uit de relatie tussen risicoscore en weerstandscapaciteit. Deze relatie drukken we uit in een verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risicoscore}}$$

Wanneer we het weerstandsvermogen van de gemeente Beesel aan de hand van bovenstaande formule berekenen, komt deze uit op 9,43 (€ 4.856.000 / € 515.000). Dit is ruim boven de door de raad gestelde minimumnorm van 1.

5. Kengetallen

Begroting 2025	**Verloop van de kengetallen**					
Kengetallen:	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
netto schuldquote	-19%	-5%	12%	24%	28%	33%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-17%	-4%	13%	25%	30%	34%
solvabiliteitsrisico	51%	47%	47%	41%	38%	35%
grondexploitatie	-1%	0%	-1%	0%	0%	0%
structurele exploitatieruimte	4%	-2%	0%	-1%	0%	1%
belastingcapaciteit	82%	83%	88%	94%	96%	99%

B Kapitaalgoederen

Algemeen
Kapitaalgoederen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke begroting. Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente ligt in de grond of op het openbaar gebied. Het betreft wegen, openbare verlichting, riolering, groenvoorzieningen, begraafplaatsen, speeltoestellen, buitensport-accommodaties en gemeentelijke gebouwen. Zorgvuldig beheer hiervan is van groot belang.

Uitgangspunten
De raad bepaalt het kwaliteitsniveau voor het onderhoud van de kapitaalgoederen. In de onderhoudsplannen, dan wel in deze paragraaf leggen we het kwaliteitsniveau vast. Bij de uitvoering van de onderhoudsplannen combineren wij zoveel mogelijk de werkzaamheden ("werk met werk maken") en verbinden dit daar waar mogelijk met ambities binnen het sociaal domein.

Overzicht plannen
In onderstaande tabel vindt u de onderhoudsplannen, hun jaar van vaststelling, of er sprake is van achterstallig onderhoud en of het plan is doorvertaald in de begroting.

Onderhoudsplannen	Jaar vaststelling	Vastgesteld door:	Achterstallig onderhoud	Financiële doorvertaling in begroting	Jaar actualisatie
Openbare Verlichting	2025	Raad	Nee	Ja	2025
Riolering en pompgemalen (GRP)	2022	Raad	Ja	Ja	2025
Wegen	2025	Raad	Nee	Ja	2025
Groenvoorzieningen	2025	Raad	Nee	Ja	2030
Begraafplaatsen	2025	Raad	Nee	Ja	2025
Buitensportaccommodaties	2024	College	Nee	Ja	2024
Gebouwen en binnensportaccommodaties	2024	Raad	Nee	Ja	2024

Openbare Verlichting
In 2023 is het huidige Beleidsplan Openbare Verlichting (OVL) 2016-2023 afgerond. Hierdoor zijn nagenoeg alle armaturen van de openbare verlichting vervangen door energiezuinige LED-verlichting. In 2025 wordt een nieuw Beleidsplan OVL opgesteld. Om in dit overgangsjaar budget te hebben voor (kleinere) ad hoc vervangingen, aanrijdingen, aanpassingen enz. verhogen we het budget ‘Openbare straatverlichting’ voor 2025 met ca. € 10.000 naar € 60.000. In het nieuw op te stellen beleidsplan wordt een beheerprogramma opgenomen en de daaruit voortkomende bedragen nemen we op in de meerjarenbegrotingen voor 2026 en volgend.

Riolering en pompgemalen (GRP)
Dit is een bedrag van minder dan € 20.000.
Zal opgebruikt worden in de grote bulk van maatregelen voorkomend uit inspectieronde 2024.

Wegen
In juni 2016 stelde de gemeenteraad het nieuwe “Wegenbeheerplan Beesel 2017-2021” vast. In 2023/2024 zijn de voorbereidingen gestart voor een nieuw wegenbeheerplan. Er wordt in 2025 een nieuw algemeen Beheerplan Openbare Ruimte opgesteld. Hierin zal naast het Groenbeheerplan ook een Wegenbeheerplan worden opgenomen.

Eens per twee jaar voeren we op het wegenareaal een zogenaamde “Globale visuele inspectie” uit. Zo krijgen we een goed globaal beeld van de onderhoudstoestand van onze wegen. Medio 2023 is de laatste inspectie gehouden. De inspectieresultaten gebruiken we als leidraad bij de beoordeling van de uit te voeren onderhoudsmaatregelen, aangevuld met onder andere eigen waarnemingen, afwegingen in de gebruiksfrequentie, lokale klachten enz. Deze totale informatie gebruiken we bij het

opstellen van onderhoudsmaatregelen met bijbehorende ramingen die we verwerken in onze meerjaren onderhoudsplanning. Deze meerjaren onderhoudsplanning is onderdeel van het nieuwe Wegenbeheerplan. Middels deze systematiek houden we de kwaliteit van ons wegenareaal in stand. De kosten voor het onderhoud worden gedekt uit de voorziening onderhoud wegen.

De kwaliteit van de wegen toetsen we aan de landelijke, door de CROW (centrum regelgeving en onderzoek in grond-, water- en wegenbouw) vastgestelde kwaliteitsniveaus, zoals hieronder aangegeven.
Op dit moment gaan we uit van onderhoudsniveau B (voldoende). Dit betekent dat onze wegen functioneel moeten zijn. Als uit de inspectie resultaten blijkt dat op een wegvak dit niveau niet wordt gehaald (bijvoorbeeld score C of D), dan is volgens de CROW-systematiek binnen twee jaar groot onderhoud nodig.

De tabel met de kwaliteitsniveaus CROW treft u onderaan deze paragraaf aan.

Onderhoudsmaatregelen
Om ons wegareaal in goede conditie te houden, voeren we verschillende onderhoudsmaatregelen uit. We maken onderscheid in:
- Klein onderhoud; uitvoering van dagelijks kleinschalig onderhoud om kleine schades aan de verharding te herstellen;
- Groot onderhoud; uitvoering van grootschalige onderhoudsmaatregelen waarmee de kwalitatieve achteruitgang van de weg(constructie) wordt vertraagd en de levensduur wordt verlengd (bijvoorbeeld scheuren vullen, oppervlaktebehandeling, vervangen deklaag, herstraten van elementenverharding e.d.;
- Rehabilitatie; uitvoering van grootschalige vervanging van complete wegen of (onder)delen daarvan. Hierdoor brengen we de verharding weer op het oorspronkelijke functionele niveau.

Zowel klein als groot onderhoud is correctief-onderhoud waardoor de levensduur wordt verlengd. Rehabilitatie-onderhoud is grootschaliger en ingrijpender, daar vervangen we meestal de volledige wegconstructie.
Beide onderhoudsmaatregelen voeren we planmatig uit.

Voor de komende jaren plannen we de volgende onderhoudsmaatregelen:
2025 uitvoering vervanging asfaltverharding St. Antoniusstraat van Rijkel tot sportpark 'de Solberg' (voorbereiding eind 2024)
2025 onderhoud aan asfaltverharding Dubbelweg
2026 onderhoud aan asfaltverharding Muiterdijk
2026 vervanging asfaltverharding St. Lambertusdijk (gedeelte tussen Muiterdijk en Bergerhofweg)
2027 conservering toplaag Rijksweg vanaf rotonde Noord tot grens Roermond
2027 onderhoud Beeselseweg (buiten bebouwde kom)
2028 vervanging asfaltverharding Hoogstraat en mogelijk vervanging riolering
2029 vervanging asfaltverharding Prins Hendriklaan in combinatie met rioleringswerk
2029 onderhoud aan asfaltverharding Klaashofweg

Energietransitie
Enexis heeft in april 2024 aangegeven voornemens te zijn om in 2026 en 2027 hun netten te gaan verzwaren in verband met de energietransitie en energiecongestie.
Op basis van deze informatie is de planning van de gemeentelijke projecten herzien en waar nodig in tijd aangepast. Meer informatie over de energietransitie vindt u onder subdoel 3.4.2: Duurzame energie

De uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden combineren we zoveel mogelijk met andere projecten.

Groenvoorzieningen

Zoals bij ‘Wegen’ reeds toegelicht wordt in 2025 een Beheerplan Openbare Ruimte opgesteld, waarin mede het Groenbeheerplan wordt opgenomen. Deze zal richting geven aan het onderhoud en beheer van alle groene objecten in de gemeente Beesel. Dit zijn de plantsoenen, hagen, bomen, grasvelden, bossen, parken en begraafplaatsen.

Begraafplaatsen

Net als bij het openbaar groen, baseren we het onderhoud op onze begraafplaatsen op de kwaliteitscatalogus openbare ruimte van CROW. We gaan bij onze begraafplaatsen uit van een A+ (zeer hoog) onderhoudsniveau. We willen de aspecten ten aanzien van het groenbeheer van de begraafplaatsen opnemen in het nieuw op te stellen groen- en wegenbeheerplan. In het kader van het opstellen van dit plan zal ook de het beheerniveau kunnen worden bijgesteld. Voor het jaarlijkse onderhoud van onze begraafplaatsen ramen we in 2025 € 32.000. Dit bedrag is inclusief kapitaallasten, uren eigen personeel en andere bijkomende kosten.

Buitensportaccommodaties

We hebben voor de twee buitensportaccommodaties 'Dijckerhof' in Reuver en 'de Solberg' in Beesel onderhoudsplannen opgesteld en hanteren daarbij een functioneel kwaliteitsniveau. Dit betekent dat het kwaliteitsniveau moet voldoen aan de (minimale) eisen die voor de betreffende sporten gelden. Voor het groot onderhoud werken we met een onderhoudsvoorziening. Het budget in deze onderhoudsvoorziening is per 1 januari 2025 naar verwachting € 19.000. Dit is toereikend voor het geplande groot onderhoud in 2025. Jaarlijks storten we een bedrag van € 12.500 in deze onderhoudsvoorziening. Daarmee kunnen we ook na 2025 de onderhoudskosten voor groot onderhoud dekken. Naast het groot onderhoud ramen we voor het reguliere onderhoud van de buitensportaccommodaties € 59.000 per jaar. Dit bedrag is exclusief salariskosten eigen personeel.

Gebouwen en binnensportaccommodaties

De onderhoudsplanningen voor onze gebouwen en binnensportaccommodaties zijn gericht op het voorkomen van technische mankementen en storingen in en aan de (installaties van de) gebouwen. Gedurende het jaar toetsen wij de voor dat jaar opgenomen maatregelen op noodzakelijkheid. Indien het verantwoord is, stellen we de maatregel uit.

De onderhoudsplannen voor onze gemeentelijke gebouwen zijn onlangs geactualiseerd. Op basis van deze onderhoudsplanning is de bijbehorende storting in de onderhoudsvoorziening vastgesteld. In deze begroting hebben we rekening gehouden met de cijfers uit deze vastgestelde onderhoudsplannen. Onze onderhoudsplannen actualiseren we overigens iedere 3 jaar evenals het Gebouwenbeheerplan. In verband met afstemming op het proces met betrekking tot maatschappelijk vastgoed binnen onze gemeente, is actualisatie en vaststelling van het Gebouwenbeheerplan door de gemeenteraad gepland voor eind 2024.

Op basis van de laatst geactualiseerde onderhoudsplannen staan voor 2025 de volgende bedragen voor groot onderhoud geraamd:

Naam Gebouw	Bedrag (x € 1.000)
• Gemeentehuis	63
• Gemeenteloods	2
• Gebouw milieupark	0
• Brandweerkazerne	3
• Berging begraafplaatsen	1
• De Schakel	129
• Gymzaal Beesel	0
• Gymzaal Offenbeek	5
• Sporthal De Schans	23
• Molen De Grauwe Beer	14
• Vleermuistoren	0

Deze kosten dekken we uit de betreffende onderhoudsvoorzieningen.
De totale stand van de voorzieningen voor het onderhoud van de gebouwen en binnensportaccommodaties is per 1 januari 2025 € 1.188.000.

Met betrekking tot De Schakel is vooruitlopende op de plannen die volgen uit het project Maatschappelijk Vastgoed, wel reeds rekening gehouden met onderhoud aan de dakbedekking. Dit is mede noodzakelijk om te voldoen aan de uitvoeringsverplichting volgens toegekende DUMAVA subsidie. Voor gymzaal Beesel geldt dat we alleen rekening houden met zogenaamd curatief onderhoud. Gezien de plannen voor verplaatsing van deze gymzaal zullen we daarom geen preventief onderhoud meer uitvoeren.

Tot slot merken we op met betrekking tot onderhoud aan de brandweerkazerne dat we op de lange termijn hoge onderhoudskosten verwachten (vooralsnog in 2039, € 72.000). Met deze kosten hebben we vooralsnog geen rekening gehouden in ons lange termijn overzicht voor stortingen in de onderhoudsvoorziening. Dit mede gelet op de mogelijke behoefte om op termijn de brandweerkazerne binnen onze gemeente te verplaatsen.

Kwaliteitsniveaus CROW			
Landelijke norm	**Kwaliteitsniveau**	**Rapportcijfer**	**Omschrijving**
A+	Zeer hoog	9 - 10	Vrijwel perfect, kwaliteit direct na aanleg
A	Hoog	7 - 8	Nauwelijks iets op aan te merken, mooi en comfortabel
B	Basis	6 - 7	Voldoende, kan er mee door, enige schade, lichte verontreiniging, functioneel
C	Laag	4 - 5	Zichtbare schade of vervuiling, enige kans op schadeclaims, onrustig, discomfort, hinder
D	Zeer laag	1 - 3	Ernstige schade, sterke vervuiling, gegronde kans op schadeclaims, kapitaalvernietiging

C Financiering

Algemeen
De financieringsparagraaf is een verplicht voorgeschreven paragraaf in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en is bedoeld om de uitvoering van de financieringsfunctie te volgen. De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende liquide middelen aanwezig zijn zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor zetten we eigen middelen in, maar worden ook kort- en langlopende leningen aangetrokken. De rente die we hierover betalen, brengen we zowel intern als extern in rekening. Per saldo leidt dit tot een financieringsresultaat. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van kredietrisico's.
Het wettelijk kader ligt vast in nationale maar ook in de internationale wetgeving. Op nationaal niveau liggen de kaders vast in:

- De wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) en de regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Deze wet en regeling bieden een kader voor de beheersing van de risico's die uit deze functie voortvloeien. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente prudent moet omgaan met publieke middelen.
- De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) / EMU saldo. In deze wet- en regelgeving worden de Europese afspraken over de beheersing van de schuldenlast en het begrotingstekort vertaald naar nationale wetgeving om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft.
- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de notitie rente.
- De Gemeentewet.
- De regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Hierdoor mogen we overtollige liquide middelen die niet onmiddellijk nodig zijn voor het uitoefenen van de publieke taak alleen in rekening courant en/of deposito's bij de Schatkist aanhouden.

De wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in de financiële verordening en het Treasurystatuut. Het beleid over verstrekken van garanties door de gemeente aan derden is opgenomen in de nota treasury.
De wet Fido en het BBV bepalen de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel. Hiervoor zijn verplichte tabellen/overzichten opgenomen in de paragraaf. Deze verhogen de transparantie en de vergelijkbaarheid tussen de gemeenten.
In deze paragraaf komen tevens de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Afhankelijk van de hoogte en de verwachte duur van een liquiditeitstekort of -overschot wordt vermogen tijdelijk of langdurig aangetrokken.
Daarnaast wordt in deze paragraaf aandacht besteed aan risicobeheersing (met name rente- en kredietrisico) en het kasbeheer. De berekeningen van de leenbehoefte en rentekosten kunnen in de praktijk afwijken. Zo is het werkelijke investeringstempo van belang. Nieuwe beleidskeuzes (met name bij investeringen) gedurende het jaar hebben effect op de berekeningen. Ook verschillen in de begrote inkomsten (bijvoorbeeld grondverkoop, bijdragen van Provincie of het Rijk) hebben effect.
Voor informatie over garanties en het EMU-saldo verwijzen we naar de bijlagen.

Risicobeheer
Voor het risicobeheer zijn wettelijke normen ontwikkeld die zijn vastgelegd in de wet Fido (Financiering decentrale overheden). Het betreft: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden hebben als doel om de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan financiering.

Kasgeldlimiet (voor kort geld met looptijd korter dan 1 jaar)
De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. Dit komt neer op afgerond € 3,8 mln. (primaire begroting 2024). Voor dit bedrag mogen we met kort geld financieren.
*Bedragen * € 1.000*

Stappen (1-4)		3de kwartaal 2023	4de kwartaal 2023	1ste kwartaal 2024	2de kwartaal 2024
(1) Vlottende schuld	ultimo maand 1	-	10	-	-
	ultimo maand 2	3	2	-	-
	ultimo maand 3	-	-	1	-
(2) Vlottende middelen	ultimo maand 1	7.976	9.022	6.941	9.348
	ultimo maand 2	871	10.587	5.784	10.073
	ultimo maand 3	8.891	10.567	6.532	11.893
(3) netto vlottend (+) of overschot middelen(-)					
	ultimo maand 1	-7.976	-9.012	-6.941	-9.348
	ultimo maand 2	-868	-10.585	-5.784	-10.073
	ultimo maand 3	-8.891	-10.567	-6.531	-11.893
(4) gemiddelde van (3)		-5.912	-10.055	-6.419	-10.438
Stappen (5-8)					
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)	3.492	3.492	3.764	3.764
(6a) = (5 > 4)	Ruimte onder KGL	9.404	13.547	10.182	14.202
(6b) = (4 > 5)	Overschrijding van de KGL				
Berekening kasgeldlimiet (5)					
(7)	Begrotingstotaal	41.087	41.087	44.278	44.278
(8)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(5) = (7) x (8)/100	Kasgeldlimiet	3.492	3.492	3.764	3.764

Renterisiconorm
In de onderstaande tabel rapporteren we over het renterisico voor de komende vier jaren. Het renterisico op de vaste schuld mag de rente risiconorm niet overschrijden. Naast renteherzieningen zijn hiervoor ook aflossingen van belang. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De rente risiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend 2025.

*Bedragen * € 1.000*

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Jaar T 2025	Jaar T+1 2026	Jaar T+2 2027	Jaar T+3 2028
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	0	4.000	0	0
(3)	Renterisico (1 + 2)	0	4.000	0	0
(4)	Renterisiconorm	9.782	9.782	9.782	9.782
(5a) = (4 > 3)	Ruimte onder renterisiconorm	9.782	5.782	9.782	9.782
(5b) = (3 > 4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	**Renterisiconorm**				
(4a)	Begrotingstotaal jaar T	48.908			
(4b)	Percentage regeling	20%			
(4) = (4a x 4b)	Renterisiconorm (alleen van jaar T	9.782			

Voor de komende 4 jaren overschrijden we de renterisiconorm niet. Dit betekent, dat we uit financieringsoogpunt geen renterisico lopen.

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar.
Eind juni 2024 bedroegen de tegoeden bij de banken ca. € 12,3 mln.
• € 10,9 mln. op de rekening courant bij het Agentschap (schatkist)
• € 1,4 mln. op lopende rekeningen bij BNG en Rabobank.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar.
• € 1,6 mln. in het APPA-fonds bij ASR.

Leningen

Kasgeldleningen
We hebben geen kasgeldleningen.

Langlopende leningen (ontvangen)
Momenteel hebben we nog 1 gemeentelijke lening (€ 4 mln.). Deze wordt volledig afgelost in 2025. Voor deze lening ontvangen we een rentevergoeding van € 0,25%.

Langlopende leningen (uitgegeven)
Eind juni 2024 hadden we € 1,8 mln. aan uitgegeven leningen. De specificatie hiervan is opgenomen in onderstaande tabel. De aanvraag van Billy Bird voor een leningen (€ 2 mln.) is nog niet verwerkt omdat het bestuurlijk traject nog niet is afgerond.

Leningen uitgegeven	Bedrag	
aandeelhouderslening Enexis		€ 604.000
SVN-startersleningen	€ 711.000	
SVN- duurzaamheidsleningen	€ 300.000	
Totaal SVN-fondsen		€ 1.011.000
HSV de Paardenvriend	€ 20.000	
TC Ruiver	€ 32.900	
The Rockstation	€ 5.500	
Stichting Primula	€ 24.533	
Stichting het Anker	€ 143.034	
totaal overige leningen		€ 225.967
Totaal		€ 1.840.967

Naar huidig inzicht hebben we voor de komende periode van de meerjarenbegroting onvoldoende eigen middelen om aan de financieringsbehoefte te voldoen.
We bekijken op het moment dat aanvullende financiering nodig is hoe we deze invullen (kasgeldleningen of langlopende leningen).

Rente
Conform artikel 13 BBV geven we in het onderstaande schema inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop we rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden toerekenen.

Renteschema:			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	0	
b.	De externe rentebaten (-/-)	-32	
Totaal door te rekenen externe rente			-32
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend (-/-)	0	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (-/-)	0	
			0
Saldo door te rekenen externe rente			-32
d1.	Rente over eigen vermogen	0	
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		0
e.	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente ,renteomslag (-/-)		0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		-32

D Bedrijfsvoering

Inleiding
Bedrijfsvoering omvat het geheel van de interne functies, waaronder Personeel, Team informatiebeheer (voorheen I&A en documentaire informatievoorziening), Financiën, Communicatie, AJZ, etc. Kortom alle rand voorwaardelijke zaken die geregeld moeten zijn in de organisatie om op het gebied van de primaire processen goed te kunnen functioneren. Bedrijfsvoering betekent echter ook: Sturing en beheersing van primaire en ondersteunende processen in een organisatie om zo de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. De gemeente Beesel zal haar beleid op rechtmatige en doelmatige wijze realiseren en het college legt hierover verantwoording af. Het basisuitgangspunt is dat de organisatie in control is. Dit betreft een doorlopend proces om de werkwijze hierop te verbeteren waar dat kan en nodig is: intern en extern en verdere professionalisering van de organisatie. Vanuit de bevindingen uit de interne controles stellen we waar nodig verbeterplannen op en gaan daarmee aan de slag. Ook het werken met de doelenboom is hier ondersteunend aan.

Organisatieontwikkeling.
Bij al ons werk is vanuit de ingezette koers het uitgangspunt dat we werken aan een toekomstbestendig en robuust Beesel, een gemeente waar je blij bent om er te wonen, werken of recreëren en die zich kenmerkt door een goede dienstverlening. We zetten de mens centraal, gaan in gesprek, leveren maatwerk, leven ons in, managen verwachtingen en we zorgen dat iedereen naar behoefte mee kan doen. We kijken vanuit het perspectief van de inwoner, ondernemer of vereniging, we sluiten aan bij de vraag, schakelen snel en houden de lijnen kort. We stimuleren en faciliteren initiatieven vanuit onze gemeenschap.

We streven onverminderd naar kwaliteit. We zien echter ook dat wisselingen, hoge werkdruk en extra taken ervoor zorgen dat de nagestreefde dienstverlening onder druk staat. We blijven echter vasthouden aan het belang van zichtbaarheid en spelen in op actualiteit en ontwikkelingen in de gemeenschap. Om hier binnen de gegeven omstandigheden invulling aan te geven, zorgen we ervoor dat de (werk)omstandigheden passend zijn bij de taken, hebben we op onderdelen extra formatie opgenomen en hebben we extra aandacht voor het welbevinden van onze medewerkers. Het eerder aangekondigde medewerkers-tevredenheidsonderzoek zal in 2025 weer worden gehouden.

Opgave gericht werken is verankerd in onze werkwijze bij het realiseren van bestaande en nieuwe ambities. We werken hierbij op basis van heldere visies en inspelend op de actualiteit. Het blijft een intensieve stijl, die tijd en inzet vraagt van organisatie en het speelveld maar zorgt er ook voor dat we de processen zorgvuldig doorlopen met alle belanghebbenden. Steeds meer programma’s pakken we op deze manier op. Hier staan we vanaf de start van een opgave nadrukkelijk stil bij onze kernwaarden en de manier waarop we invulling geven aan Gemeente in Gemeenschap (GIG).

Bedrijfsvoering op orde
Werkprocessen zijn verbeterd en beschreven, steeds meer producten worden gedigitaliseerd en ook op het gebied van automatisering komen we na een periode van 'ombouwen' steeds dichter bij de gewenste nieuwe toekomstbestendige situatie. Naast de vaste inbedding van dashboards op het sociaal domein en bedrijfsvoering breiden we dit verder uit naar andere onderdelen van de organisatie.

Rechtmatigheidsverantwoording
De rechtmatigheidsverantwoording door het college wordt verplicht. Dit betekent dat het college zelf verantwoording aflegt over het rechtmatig handelen van de organisatie. Voorheen werd deze verantwoording door de accountant afgegeven. Dit maken we onderdeel van de jaarrekening. Ten aanzien van de interne controle (die aan de basis ligt van deze verantwoording) hebben we onze interne controle verder uitgebouwd en ingebed in onze organisatie.

Doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken
In onze verordening Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (kort 213a onderzoeken) hebben we opgenomen om eens per twee jaar een onderzoek 213a te laten uitvoeren, waarbij de onderzoeken telkens in het tweede en vierde jaar van een raadsperiode plaats dienen te vinden. Deze onderzoeken worden vooraf afgestemd met de rekenkamer. In 2025 zullen we een onderzoek uitvoeren naar de Werkkostenregeling.

E Verbonden partijen

Algemeen
Per 1 juli 2022 is de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) gewijzigd. Het doel van deze wijziging is vooral het versterken van de invloed van de gemeenteraden op de GR-en. Een aantal van deze wijzigingen trad op 1 juli 2022 direct in werking, een ander deel moet binnen twee jaar geïmplementeerd zijn in alle gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent dat deze regelingen op punten gewijzigd worden. Hiervoor is er in oktober 2023 al een eerste ronde zienswijzen verstuurd richting de GR-en. Begin 2024 worden de conceptovereenkomsten gemeenschappelijke regelingen verstuurd naar de gemeente. De gemeenteraad kan dan het college van de gemeente Beesel toestemming verlenen om de gewijzigde overeenkomsten te ondertekenen. Op 1 juli 2024 zijn de wijzigingen in de overeenkomsten in werking getreden.

Naam verbonden partij	Progr.	Belang begin jaar/ bijdrage 2023	Wijziging Belang in verslagjaar	Eigen Vermogen begin jaar 2023	Eigen Vermogen einde jaar 2023	Vreemd Vermogen begin jaar 2023	Vreemd Vermogen einde jaar 2023	Resultaat
Gemeenschappelijke regelingen								
BsGW	AD	€ 264.000		€ 2 mln	€ 1,1 mln	- € 2,3 mln	€ 3,6 mln	- € 1,3 mln
Veiligheidsregio Limburg Noord	div.	€ 1.475.000		€ 6,5 mln	€ 8 mln	€ 3,7	€ 4,4 mln	€ 1,9 mln
WAA	2	€ 25.100		€ 12,5 mln	€ 2,4 mln	€ 450.000	€ 300.000	€ 406.000
MGR Sociaal Domein Limburg Noord	2	€ 77.000		€ 60.000	€ 275.000	€ 11 mln	€ 14 mln	€ 443.000
Omnibuzz	2	€ 222.200		€ 4,4 mln	€ 3 mln	€ 4,5 mln	€ 7,5 mln	€ 2 mln
GR Grenspark Maas-Swalm-Nette	1	€ 1.500		€ 37.000	- € 37.000	€ 113.000	€ 102.000	- € 74.000
GR Maasveren	1	€ 0		€ 2 mln	€ 2 mln	€ 0	€ 0	€ 50.000
Regionale uitvoeringsdienst	3	40.000		€ 346.000	€ 721.000	€ 1 mln	€ 1,6 mln	€ 382.000
Vennootschappen en Coöperaties								
BNG Bank	AD	66.300 aandelen		€ 4.800 mln	€ 4.700 mln	€ 107.500 mln	€ 111.000 mln	€ 254 mln
Enexis Holding N.V.	AD	180.900 aandelen		€ 5.441 mln	€ 5.320 mln	€ 4.900 mln	€ 5.140 mln	€ 72 mln
CSV Amsterdam B.V.	AD	2.417 aandelen		€ 210.000	€ 84.000	€ 13.000	€ 64.000	- € 126.000
Publiek belang elektriciteitsproductie B.V.	AD	2.417 aandelen		€ 1,5 mln	€ 1,4 mln	€ 10.000	€ 32.000	- € 36.000
NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	AD	5 aandelen		€ 201 mln	€ 206 mln	€ 390 mln	€ 394 mln	4,6 mln
Overige verbonden partijen								
Ons WCL	3	€ 40.000		€ 382.000	€ 271.000	€ 227.000	€ 32.000	€ 110.000
Bodemzorg Limburg	3	€ 0		€ 8,7 mln	€ 6,4 mln	€ 28,1 mln	€ 28,8 mln	€ 2,6 mln
Euregio Rijn Maas Noord	1	€ 8.000		€ 380.000	€ 385.000	€ 570.000	€ 545.000	€ 13.000

In deze tabel hebben we de bedragen uit de jaarrekening 2023 opgenomen.
Voor Euregio Rijn Maas Noord zijn de bedragen uit de jaarrekening 2022 opgenomen i.v.m. het ontbreken van de cijfers 2023

Gemeenschappelijke regelingen

Belastingsamenwerking gemeenten en waterschappen (BsGW)

Visie

BSGW dient op adequate en doelmatige wijze de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB, honden- en toeristenbelasting) te verzorgen namens de gemeente Beesel.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

BSGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschappen de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BSGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.
Uit efficiencyoogpunt is het heffen en innen van lokale belastingen via BSGW voordeliger dan het zelf uitvoeren van die taken.

Risico's

Voor informatie over de risico’s verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vul hier je tekst in

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Visie

Samenwerken waar dit meerwaarde heeft waarbij wordt deelgenomen aan gemeenschappelijke regelingen. Strategisch wordt dit niet alleen bekeken vanuit de voordelen die het oplevert voor de eigen inwoners, maar ook vanuit de bijdrage die de gemeente kan leveren voor de burgers in de regio.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Veiligheidsregio Limburg-Noord geeft vorm en inhoud aan intergemeentelijke samenwerking op de schaal van Noord- en Midden-Limburg en heeft tot doel:
I. De behartiging van de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen op het gebied van:
a) de brandweerzorg;
b) de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
c) de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
d) het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen;
e) het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio.

II. De behartiging van die taken die door de wet- en regelgeving aan gemeenten zijn toegekend op het gebied van collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke zorg en waarvoor samenwerking tussen gemeenten op de schaal van de regio uit het oogpunt van verhoging van efficiency en effectiviteit wordt vereist.

Risico's

Voor informatie over de risico’s verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid (WAA)

Visie

WAA heeft als beleidsvisie dat zij voor alle personen in de regio die zijn aangewezen op de WSW, passende arbeid wil realiseren in een zoveel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De doelstelling van het WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten- als gemeenschappelijke regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet sociale werkvoorziening (WSW) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.
Het WAA voert de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) uit in opdracht van de gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. De organisatie WAA en RSW zijn met ingang van 2004 in twee delen geknipt en ondergebracht in een publiekrechtelijke organisatie (WAA Gemeenschappelijke regeling) en een private uitvoeringsorganisatie (WAA groep NV). Het WAA is 100% aandeelhouder van de WAA groep

NV. De gemeente wordt in het bestuur van het werkvoorzieningschap vertegenwoordigd door een lid van ons college.

Risico's
De financiële resultaten van het werkvoorzieningschap zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (MGR)
Visie
De MGR verbindt kennis binnen het sociaal domein Limburg-Noord. Dit doen ze door transparant en integer samen te werken met deelnemende gemeenten. Iedere gemeente profiteert van de overkoepelende MGR expertise. We bieden door gezamenlijke inkoop, leveranciersmanagement en informatiemanagement voor de deelnemende gemeenten schaalvoordelen. Tevens is de MGR in staat om optimalisatie van bedrijfsprocessen te realiseren. Hiermee benutten gemeenten structureel de voordelen van samenwerking in het sociaal domein. De MGR werkt samen met alle ketenpartners om praktijk en kennis met elkaar te verbinden.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
De MGR SDLN is per 1 november 2014 opgericht door de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray. De MGR is een samenwerkingsverband dat uitsluitend gericht is op uitvoerende taken, taken die onder de zeggenschap van colleges vallen. De gemeenteraad heeft geen besluitvormingsbevoegdheid. Hij mag deelname alleen weigeren als de regeling in strijd is met de wetgeving of het algemeen belang. De MGR SDLN kent op dit moment twee modules.
Module 1 is het Regionaal Bureau Opdrachtgeven (RBO). Deze werkorganisatie is gericht op het gezamenlijk aanbesteden en inkopen van diensten met betrekking tot de gedecentraliseerde taken in het sociale domein. Aan deze module nemen de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray deel.
Per 1 januari 2022 is er een tweede module bijgekomen. Module 2 richt zich op de regionale taken Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Bemoeizorg & Preventie (BW, MO, B&P). Aan module 2 nemen behalve Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray
ook de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert deel.

Risico's
De MGR SDLN brengt de totale kosten in rekening bij de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke bijdrage wordt hierbij verdeeld op basis van inwoneraantallen per 1-1 van het jaar t-1. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Omnibuzz
Visie
Doelgroepenvervoer zorgt dat klanten (ook degene die daarbij ondersteuning nodig hebben) optimaal vervoerd worden en daardoor deel kunnen blijven nemen aan maatschappelijke activiteiten. Het efficiënter organiseren van vervoer zorgt verder ervoor dat het vervoer binnen de gemeentelijke begroting mogelijk blijft.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het brede doelgroepenvervoer waaronder WMO vervoer, leerlingenvervoer en vervoer in het kader van dagbesteding en –opvang en jeugdwet). Per 1 april 2016 zijn we toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Hieraan nemen 32 Limburgse gemeenten deel.
De GR Omnibuzz voert het doelgroepenvervoer voor de gemeente Beesel uit.

Risico's
De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De regiekosten, de indirecte kosten (personeel en beheer), worden voor de helft verdeeld over het aantal inwoners per gemeente en voor de helft naar rato van

het aantal pashouders per gemeente. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Regionale Uitvoerings Dienst
Visie
De gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (GR RUD LN) is een innovatieve, slagvaardige en efficiënte organisatie, die bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit, gezondheid en veiligheid van de leefomgeving en aan de verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De dienstverlening wordt o.a. verbeterd door:
1. Een ‘level playing field’ (gelijke benadering en behandeling onder de GR RUD LN);
2. Minder toezichtlasten door efficiënte en innovatieve toezichtmethoden.

De GR RUD LN is een flexibele organisatie die zich verhoudt tot de ontwikkelingen in de omgeving.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Volgens de verplichtingen van de Rijksoverheid moeten we minimaal de basistaken (complexe milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) via de GR RUD LN uitvoeren. Wij voeren alle VTH taken uit via de GR RUD LN. Het doel van samenwerking via de GR RUD LN is om enerzijds te kunnen voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria en anderzijds om efficiënter en goedkoper onze taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te kunnen uitvoeren. Wij blijven zelf bevoegd gezag. De zorg voor de uitvoering gebeurt door de GR RUD LN. De bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft bij ons.

Risico's
Voor informatie over de risico’s verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette
Visie
Het openbaar lichaam heeft tot doel de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin te behartigen, waarbij de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking gericht is op het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk landschap, de schoonheid, de wezenskenmerken en de verzorging en ordening daarvan, met inachtneming van belangen van economische, culturele en sociale aard.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme.

Risico's
Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico’s bekend.

GR Maasveren
Visie
Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.
De veerdiensten zijn van oudsher onderdeel van het Noord-Limburgse wegennet.
De Maasveren kennen een tweeledig gebruik:
- het regionale verkeer door de bewoners van de regio zelf, woon-werkverkeer, woon-schoolverkeer, sociaal maatschappelijk verkeer en overig economisch verkeer met in het bijzonder landbouwverkeer;
- toeristisch-recreatief verkeer, zowel een belangrijk als attractief onderdeel van fietsroutes (alle veerdiensten zijn onderdeel van het regionaal fietsroutenetwerk), als ook voor het autoverkeer, wandelaars en motoren.

Risico's
Voor informatie over de risico’s verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vennootschappen en Coöperaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Visie

De BNG is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. Het dividend zetten we in de begroting als structureel dekkingsmiddel in. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De NV Bank Nederlands Gemeenten (BNG) is de bank van en voor de overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die de gemeente bezit.

Risico's

Er zijn geen verdere risico’s bekend.

Enexis Holding NV

Visie

Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 mln. klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 mln. klanten voor elektriciteit. De taak van netbeheerder is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De gemeente heeft een financieel belang als aandeelhouder. Het dividend hebben we in de begroting opgenomen als structureel dekkingsmiddel. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De vennootschap heeft ten doel:
1. Het sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes.
Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.

2. Iedereen altijd toegang bieden tot energie.
Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten.

3. Klanten weten wat ze aan ons hebben.
Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.

Risico's

De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Gezien de huidige economische situatie zijn de winstverwachtingen en dividenden onzeker. Er zijn geen verdere risico's bekend.

CSV Amsterdam BV (voorheen: Claim Staat Vennootschap BV)

Visie

CSV Amsterdam B.V.is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

a) namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON);

b) namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. (“Waterland”);

c) het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

Risico's
CSV Amsterdam zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid BV (vennootschap onder Attero Holding BV), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met de aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.
Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele vroegtijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door ene mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterende werkkapitaal van de vennootschap.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE)
Visie:
Ondanks dat het General Escrowfonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (“PBE”)

PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid

Risico's
Het risico is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)
Visie
De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
WML voorziet in de behoefte aan drinkwater in Limburg door winning, zuivering en distributie. De N.V. WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de gehele Provincie Limburg.

Risico's
Er zijn geen risico’s bekend.

Overige Verbonden Partijen

Stichting Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL)

Visie
De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.
De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel:
- het adviseren en ondersteunen bij- en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten;
- het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afronden van lopende WCL-projecten;
- het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Instandhouding waardevolle landschapselementen.

Risico's
Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico’s bekend.

Nazorg Limburg / Bodemzorg Limburg

Visie
Nazorg Limburg B.V. / Bodemzorg Limburg (verder Nazorg Limburg B.V.) is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Alle gemeenten in Limburg zijn aandeelhouder van Nazorg Limburg B.V.. De activiteiten van Nazorg Limburg B.V. bestaan uit het verzorgen van de nazorgactiviteiten van een aantal gesloten voormalige stortplaatsen in de Provincie Limburg. De aandeelhouders betalen 10 jaar lang in de periode 2012–2022 jaarlijks een vrijwillige solidariteitsheffing van € 0,25 per inwoner. De vrijwillige solidariteitsheffing van de gemeenten wordt door Nazorg Limburg B.V. belegd. Op deze wijze wordt door Nazorg Limburg B.V. een doelvermogen opgebouwd. Dit doelvermogen wordt vervolgens door Nazorg Limburg B.V. ingezet om de nazorgactiviteiten van gesloten voormalige stortplaatsen, die in beheer zijn bij Nazorg Limburg B.V., te kunnen verzorgen.

Risico's
Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse solidariteitsheffing. Er zijn verder geen risico’s bekend.

Euregio Rijn Maas Noord

Visie
De Euregio Rijn Maas Noord beoogt de grensoverschrijdende samenwerking op diverse terreinen aan te jagen door het verbinden van partijen, het voeren van een gemeenschappelijke lobby, de loketfunctie en programmamanagement voor INTERREG A, en het eventueel zelf uitvoeren van eigen INTERREG projecten.
De euregiovisie vormt de inhoudelijke basis, met als hoofddoel het 'verminderen van grensbarrières voor leven, werken, ondernemen en studeren en de identiteit van het gebied als samenhangende regio te versterken'.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Vergroten van het ambitieniveau – bundelen van krachten, faciliteren en stimuleren van maatschappelijk initiatief.

Risico's
Er zijn geen risico's bekend.

F Grondbeleid

Algemeen
Deze paragraaf gaat in op het te voeren grondbeleid en de te verwachten resultaten. De inhoud van deze paragraaf is in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en bevat:
A. De visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
B. De manier waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
C. Een prognose van de resultaten van de totale grondexploitaties;
D. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
E. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Het grondbeleid wordt vastgelegd in de nota grondbeleid, welke in 2024 wordt opgesteld en begin 2025 aan de Raad ter vaststelling wordt voorgelegd. Daarnaast wordt bekeken op welke wijze het kostenverhaal en de bovenwijkse voorzieningen hierin worden verwerkt, ook in relatie tot de nieuwe Omgevingswet.

A. Visie grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de jaarrekening

Het grondbeleid is een middel om onze gemeentelijke doelstellingen te verwezenlijken.

We onderscheiden twee vormen van grondbeleid:
- Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijzen, mits de marktprijs niet wordt overschreden.
- Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie kan zij op de particuliere exploitant verhalen. De gemeente koopt dus zelf geen grond aan. De gemeente beperkt zich tot de wettelijke publiek taak. Deze taak bestaat vooral uit inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan.

We voeren een selectief grondbeleid. Voornamelijk faciliterend en passief. Echter bij plannen en projecten met een groot gemeentelijk belang komt het voor dat de gemeente actief en/of in samenwerking met ontwikkelende partijen acteert.
Zoals bovenstaand weergegeven, wordt de Nota Grondbeleid in 2024 herzien.

B. Uitvoering Grondbedrijf gemeente Beesel
Momenteel heeft de gemeente Beesel nog drie lopende grondexploitaties:
- Grondexploitatie "Oppe Brik" - looptijd tot 31-12-2024
- Grondexploitatie "Parklaan" - looptijd tot 31-12-2024
- Grondexploitatie "Heijackerstraat" - looptijd tot 31-12-2026

Jaarlijks worden gelijktijdig met de jaarrekening de grondexploitaties herzien en ter besluitvorming aangeboden. Hierin wordt tevens het afsluiten van grondexploitaties, indien van toepassing, meegenomen.
In deze paragraaf geven we u derhalve enkel een samenvattend overzicht weer waarin we vooruitkijken naar 2025.
Grondexploitaties "Oppe Brik" en "Parklaan" worden naar verwachting eind 2024 afgerond.
Onderstaand volgt derhalve alleen het overzicht en de vooruitblik voor grondexploitatie Heijackerstraat.

Grondexploitatie "Heijackerstraat"
Een deel van het huidige openbare groen aan de Heijackerstraat wordt herontwikkeld met nieuwbouw voor grondgebonden woningen in diverse prijsklassen. De locatie is nu in gebruik als speelplek. Bij de herontwikkeling wordt de plek voor een deel ingericht met woningen waarbij voldoende ruimte beschikbaar blijft voor de inpassing van de speelvoorzieningen. Looptijd grondexploitatie tot 31-12-2026.

Onderstaand geven we u de projectvoortgang ten opzichte van de jaarrekening 2023 op hoofdlijnen weer:

Wat is inmiddels afgerond:
- In de jaarrekening 2023 is de grondexploitatie financieel herzien en geactualiseerd t/m 31 december 2023;
- Het plangebied is bouwrijp opgeleverd;
- Er is opdracht verleend voor het ontwikkelen van 4 levensloopbestendige woningen en 5 starterswoningen;
- Na loting zijn alle zelfbouwkavels t.b.v. vrijstaande woning toegewezen;
- 5 van de 6 zelfbouwkavels t.b.v. 2^1 kap woning zijn toegewezen.

Verwachting voor 2025:
- Aanleg elektra en overige kabels en leidingen in het gebied;
- Levering van de zelfbouwkavels (na onherroepelijke bouwvergunning);
- Projectmatige woningen worden te koop aangeboden door ontwikkelaar;
- Start met de realisatie van de eerste woningen;
- Opstarten participatie ten aanzien van inrichting speelplek.

C. Actuele prognose van het resultaat van de grondexploitatie

Het grondbeleid kan grote financiële gevolgen hebben. Eventuele baten, maar vooral de mogelijke financiële risico's zijn van belang voor de algehele financiële positie van de gemeente.
Als voor een grondexploitatie, op basis van de jaarlijks actualisatie een verlies op eindwaarde optreedt, dan wordt hiervoor een verliesvoorziening getroffen.

Onderstaand geven we u de actuele prognose van het resultaat van de grondexploitatie weer.

Grondexploitatie	Verwachte eindwaarde	Verwachte einddatum
Heijackerstraat	€ 175.000 positief	31-12-2026

D. Onderbouwing van de geraamde winstneming

Voor de geraamde winst vanuit de grondexploitatie Heijackerstraat is in de structuurvisie (20 juli 2011) bepaald dat opbrengsten uit deze ontwikkeling een financiële bijdrage levert aan de uitvoering van de in de structuurvisie genoemde ruimtelijke ontwikkelingen, te weten -Ontwikkeling Leeuwen /de Weerd, -landschapsontwikkelingsplan en -aansluiten fietspad langs de Maas.

E. Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Gemeente Beesel kent geen reserves vanuit beleidsveld grondzaken.
- We storten een bedrag in verliesvoorzieningen voor de separate grondexploitaties als uit een exploitatieberekening blijkt dat er verliezen te verwachten zijn;
- In de paragraaf Weerstandsvermogen benoemen we enkel de risico's met betrekking tot de grondexploitaties welke niet in de grondexploitaties zijn opgenomen en hiermee niet zijn afgedekt in de getroffen verliesvoorzieningen;
- Voor de dekking van eventuele onvoorzienbare risico's zetten we de Algemene reserve in.

G Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over de kaders en de tarieven van de lokale heffingen voor de begrotingsperiode.

Hoogte van onze gemeentelijke belastingen
In onze begroting hebben we per programma onze doelen opgenomen. Vanuit deze doelen bekijken we welke voorzieningen en ontwikkelingen nodig zijn en hoe we deze op het gewenste niveau kunnen houden. Een verhoging van de gemeentelijke belastingen kan daarbij een optie zijn, maar is nooit een doel op zich.
We streven ernaar om qua belastingdruk onder het Limburgse gemiddelde te blijven. Een streven dat we in 2025 wederom realiseren.

Kwijtschelding
Inwoners van de gemeente kunnen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aanvragen als ze onvoldoende inkomsten of vermogen hebben. Deze kwijtschelding verlenen we alleen voor de onroerende zaakbelasting, het vastrecht van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De regels met betrekking tot kwijtschelding hebben we opgenomen in ons invorderingsbeleid en bijbehorende kwijtscheldingsregeling.

BsGW
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) verzorgt de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW is daarmee een uitvoeringsorgaan. De gemeente is en blijft zelf verantwoordelijk voor het beleid ten aanzien van gemeentelijke belastingen. Ingeval van wijzigingen verwerken we deze in de desbetreffende verordening die vervolgens in december voorafgaand aan het begrotingsjaar wordt vastgesteld.

Gemeentelijke belastingen en heffingen
Onze gemeente kent een aantal lokale belastingen en heffingen, te weten:
• Onroerende Zaak Belasting;
• Reinigingsheffing;
• Rioolheffing;
• Hondenbelasting;
• Toeristenbelasting;

Daarnaast heffen we leges voor een aantal van onze producten en diensten zoals paspoorten, bouwleges en lijkbezorgingsrechten.

Onroerende Zaak Belasting (OZB)
We voeren in 2025 geen aanvullende ozb-verhoging door. We handhaven de jaarlijkse verhoging van 3% uit de meerjarenbegroting 2024.

Tabel ontwikkeling OZB

	Verhoging
2024	3%
2025	3%
2026	3%
2027	3%
2028	3%

In de onderstaande tabel geven we de OZB-tarieven in % van de WOZ-waarde aan. De definitieve OZB-tarieven worden in december tijdens de raadsvergadering vastgesteld op basis van de meest actuele WOZ-waarden.

Tabel tarieven OZB

	2024 na vaststelling WOZ-waarden	2025 voor vaststelling WOZ-waarden*
Gebruikers niet-woningen	0,3470%	0,3574%
Zakelijke gerechtigden woningen	0,1532%	0,1605%
Zakelijke gerechtigden niet-woningen	0,4359%	0,4491%

* obv begroting 2025 en prognose WOZ-waarden 31-01-2024 van BsGW

Reinigingsheffing / Afvalstoffenheffing
In 2024 bedroeg het tarief € 151 voor het vastrecht. Als gevolg van diverse ontwikkelingen en bijbehorende prijsstijgingen (mede toegelicht binnen programma 3) is een verhoging van het tarief benodigd naar € 171 om op die manier kostendekkend te zijn. Hiermee houden we de Egalisatievoorziening Afval op peil.

Tabel variabele tarieven afvalstoffen
bedragen x € 1

	Tarief 2025
Tarieven reguliere containers	
Restafval	
25 liter container	1,55
60 liter container	3,75
80 liter container	5,00
140 liter container	8,75
240 liter container	15,00
GFT-afval	
25 liter container	0,15
60 liter container	0,40
140 liter container	1,00
240 liter container	1,70
Tarieven ondergrondse voorziening	
GFT-afval 20 liter	0,10
Restafval 40 liter	2,50

Rioolheffing
Er is een nieuw Gemeentelijke Rioleringsplan vastgesteld met een geldigheidsduur van 5 jaar van 2023 tot en met 2027. Om alle uitgaven die met de rioleringszorg gepaard gaan te kunnen dekken, heft de gemeente rioolheffing. De rioolheffing is een vast bedrag per perceel. Om de kostendekkendheid te behouden, zal jaarlijks het tarief worden bijgesteld conform het GRP.
Tabel ontwikkeling rioolheffing
bedragen x € 1

Jaar	Tarief
2024	171
2025	180
2026	188
2027	197
2028	207

Hondenbelasting
Het tarief blijft ongewijzigd ten opzichte van 2024

tarief hondenbelasting

bedragen x € 1	**Tarief 2025**
Eerste hond	40
Tweede hond	55
Iedere hond boven het aantal van twee	60
Kennel	95

Toeristenbelasting
In 2025 wordt hetzelfde tarief voor de toeristenbelasting gehanteerd als in begrotingsjaar 2024.
bedragen x € 1

	2024	**2025**
Campings	1,25	1,25
Overige R&T-ondernemers	2,00	2,00

Belastingdruk
De belastingdruk voor een gemiddeld gezin met eigen woning ziet er als volgt uit:
bedragen x € 1

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
OZB	445	458	472	486	501
Rioolheffing	171	180	188	197	207
Afvalstoffenheffing (vastrecht)	151	171	171	171	171
Ledigingen	55	55	55	55	55
Lastenverlichting	-36	-36	0	0	0
Totaal	**786**	**828**	**886**	**909**	**934**
Stijging absoluut		42	58	23	25
Stijging procentueel		5,34%	7,00%	2,60%	2,75%

In 2025 zal de belastingdruk stijgen met 5,34% ten opzichte van 2024. Dit komt door de stijging van de heffing voor:
-OZB, reguliere stijging van 3% jaarlijks;
-Riolering, conform Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP);
-Vastrecht afval, i.v.m. diverse ontwikkelingen inclusief bijbehorende kostenstijgingen (toegelicht in programma 3).

De gemiddelde belastingdruk in de provincie Limburg in 2024 is € 915. Beesel blijft ondanks de stijging in 2025 onder de gemiddelde provinciale belastingdruk van 2024. Hiermee verwachten wij ook in 2025 een van de gemeenten te zijn met de laagste belastingdruk in Limburg.

Toelichting kostendekkendheid leges en lokale heffingen
Op grond van het BBV moeten we in de paragraaf lokale heffingen een overzicht opnemen, waarin we de kostendekkendheid van leges en lokale heffingen inzichtelijk maken. Dit doen wij voor de volgende onderdelen:
1. Leges
2. Lijkbezorgingsrechten
3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
4. Rioolheffing

Bij deze berekening hebben we onderscheid gemaakt in directe en indirecte kosten. De manier waarop we deze indirecte kosten toerekenen, hebben we opgenomen in de financiële verordening. Hieronder geven we de kostendekkendheid per onderdeel weer.

1. Leges

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Omschrijving	Bedrag begroting 2025 (in euro's)
Kosten taakvelden	300.830
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	**300.830**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	135.101
Compensabele BTW	
Totale kosten	**435.931**
Totaal opbrengst heffingen	**161.261**
Dekkingspercentage	**37%**

Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet

Omschrijving	Bedrag begroting 2025 (in euro's)
Kosten taakvelden	458.005
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	**458.005**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	174.700
Compensabele BTW	
Totale kosten	**632.705**
Totaal opbrengst heffingen	**131.451**
Dekkingspercentage	**21%**

Hoofdstuk3 Dienstverlening vallen onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2

Omschrijving	Bedrag begroting 2025 (in euro's)
Kosten taakvelden	164.146
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	**164.146**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	78.615
Compensabele BTW	
Totale kosten	**242.761**
Totaal opbrengst heffingen	**1.313**
Dekkingspercentage	**1%**

2. Lijkbezorgingsrechten

Omschrijving	Bedrag begroting 2025 (in euro's)
Kosten taakvelden	124.610
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	**124.610**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	45.755
Compensabele BTW	1.491
Totale kosten	**171.856**
Totaal opbrengst heffingen	**54.900**
Dekkingspercentage	**32%**

3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Omschrijving	Bedrag begroting 2025 (in euro's)
Kosten taakvelden	1.230.128
Inkomsten taakvelden	247.300
Netto kosten taakvelden	**982.828**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	144.146
Compensabele BTW	223.618
Totale kosten	**1.350.592**
Totaal opbrengst heffingen	**1.350.592**
Dekkingspercentage	**100%**

4. Rioolheffing

Omschrijving	Bedrag begroting 2025 (in euro's)
Kosten taakvelden	959.135
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	**959.135**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	96.335
Compensabele BTW	193.734
Totale kosten	**1.249.205**
Totaal opbrengst heffingen	**1.249.205**
Dekkingspercentage	**100%**

H Woo

Op 1 mei 2022 is de Woo van kracht gegaan. Deze wet heeft als doel om de overheid transparanter te maken. De verplichtingen uit de wet worden stapsgewijs doorgevoerd, waarbij we steeds verdere verplichtingen krijgen in het actief openbaar maken van verschillende categorieën van informatie.

Per 1 november 2024 zijn de eerste 5 verplichte categorieën in werking getreden waaraan we moeten voldoen. Omdat één van de categorieën betrekking heeft op de vergaderstukken van het parlement, zijn het er voor ons 4 categorieën geldend namelijk:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften
- Overige besluiten van algemene strekking
- Organisatie en werkwijze
- Bereikbaarheidsgegevens

Aan deze verplichten voldoen we, hieronder staat geschreven hoe we de categorieën oppakken.

Op onze website maken we de agenda en vergaderstukken van openbare raadsvergaderingen bekend, net zoals toegekende Woo-verzoeken inclusief de bijlagen die met het verzoek openbaar worden gemaakt. Beschikkingen in het kader van omgevingsrecht worden hier eveneens tijdelijk bekend gemaakt naast dat deze ook gepubliceerd worden in het Gemeenteblad. We maken de agenda van de openbare collegevergadering bekend, en de besluiten. Daarnaast richten we de werkomgeving in zodat we besluiten waarvan de openbaarmaking tijdelijk is uitgesteld, alsnog openbaar gaan maken. Om onze besluiten goed te kunnen publiceren waarbij privacy gewaarborgd is, hebben we de beschikking tot een anominiseringstool die beschikbaar is voor alle medewerkers.

Vooruitlopend op de plicht om andere categorieën actief openbaar te maken, bereiden we de actieve openbaarmaking van de overzichten voor klachten en voor subsidiebeschikkingen voor.

Bijlagen

Bijlage 1: Brondocumenten

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
1	Algemeen Belang Besluit sportaccommodaties	als er aanleiding voor is
1	Algemene subsidieverordening Gemeente Beesel (ASV)	2024
1	Archeologiebeleid gemeente Beesel 2010 (en archeologische verwachtings- en beleidskaart)	als er aanleiding voor is (obv Landschappelijke Waardenkaart)
1	Beleidskader verblijfsrecreatie	wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
1	Beschermd dorpsgezicht Beesel	wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
1	Cultuurnota 2023 - 2026	2026
1	Cultuurregio Noord Limburg Meerjarenbeleid 2021 - 2024	2024
1	Erfgoedverordening gemeente Beesel 2024	als er aanleiding voor is
1	Gemeenschappelijke regeling Grenspark Maas-Swalm-Nette (wijziging)	als er aanleiding voor is
1	Gemeenschappelijke Regeling Maasveren Limburg-Noord	als er aanleiding voor is
1	Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Euregio Rijn Maas Noord	als er aanleiding voor is
1	Kaders subsidiering muziekonderwijs	2024
1	Kerkenvisie gemeente Beesel	nvt (eenmalige visie)
1	Meerjaren onderhoudsprogramma buitensportaccommodaties 2014-2034	als er aanleiding voor is
1	Regionale visie recreatie en toerisme Midden-Limburg	als er aanleiding voor is
1	Sportbeleid Samen Fit Sportakkoord 2023 - 2026	2026
1	Subsidieregeling cultuur 2019-2022	2024
1	Subsidieregeling cultuurverenigingen	2024
1	Subsidieregeling investeringssubsidies voor verenigingen wijziging artikel 6	als er aanleiding voor is
1	Subsidies sport 2020-2023	2024
1	Uitwerking vrijetijdseconomie 'Actieprogramma vrijetijdseconomie N-Limburg" (POL)	2025
1	Visie recreatie en toerisme 2019-2023 (Focus, Lef en Draakkracht)	2024- verdieping visie
2	Afstemmingsverordening Participatiewet IOAW IOAZ Beesel 2022	als er aanleiding voor is
2	Afwegingskader Beschermd Wonen 2024	als er aanleiding voor is
2	Afwegingskader regionaal budget jeugd tbv transformatie, preventie, vroegsignalering en versterken omgeving regio Noord-Limburg	als er aanleiding voor is
2	Armoedebeleid Meedoen naar vermogen	2024
2	Beleidsnota Gezondheid/WMO 2023 - 2026	2026
2	Beleidsnota kinderopvang o.g.v. een sociaal medische indicatie	als er aanleiding voor is
2	Beleidsplan Participatiewet "Iedereen doet mee"	als er aanleiding voor is
2	Beleidsplan Schulddienstverlening gemeente Beesel 2024-2027	2027
2	Beleidsregel eenmalige energietoeslag 2023	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregel individuele inkomenstoeslag 2015	2025
2	Beleidsregel individuele studietoeslag (PW)	2025
2	beleidsregel materiele blijk van waardering	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregel Re-integratie Participatiewet gemeente Beesel	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
2	beleidsregel reiskosten en fietsvergoeding voor statushouders, gemeente Beesel (2017)	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregel Schulddienstverlening	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregel TONK	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregels tegenprestatie 2015	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet Kinderopvang	als er aanleiding voor is
2	beleidsregels terugvordering en verhaal WWB Gemeente Beesel 2007	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregels Wet Taaleis	als er aanleiding voor is
2	Bijzonder bijstand inrichtingskosten statushouders gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
2	Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz	als er aanleiding voor is
2	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring ADV-Limburg	als er aanleiding voor is
2	Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Venlo en omstreken (WAA);	als er aanleiding voor is
2	Gemeente Beesel Nadere Regels Wmo 2021	2024
2	Gemeentelijk beleid voor kinderopvang o.g.v. een sociaal medische indicatie	als er aanleiding voor is
2	Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid 2023 - 2026	2026
2	Inhoudelijke regeling Bijzondere Kosten Limburg Jeugdbescherming, verblijf in instelling	als er aanleiding voor is
2	Instructie voor medewerker leerplicht gemeente Beesel 2021	2024
2	Kadernota Sociaal Domein	als er aanleiding voor is
2	Kaders voor subsidie wegens verhoogde energielasten	als er aanleiding voor is
2	Landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang 2019	als er aanleiding voor is
2	Lokaal jeugdbeleid 2023-2026	2026
2	M&O beleid (misbruik en oneigenlijk gebruik) Wet Inburgering 2021	als er aanleiding voor is
2	Meerjarig werkplan welzijnswerk gemeente Beesel 2024-2027	2026
2	Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord	als er aanleiding voor is
2	Nationaal Programma Onderwijs (NPO) Beesel 2022 - 2025	nvt (programma loopt af)
2	Regeling bijzondere kosten pleegzorg	als er aanleiding voor is
2	Regeling Gemeenschapsinitiatieven	als er aanleiding voor is
2	Regeling persoonsgebonden budget (pgb)	2024
2	Regeling Toezicht op het Primair Openbaar Onderwijs	als er aanleiding voor is
2	Regionaal Beleidsplan Jeugd 2022	als er aanleiding voor is
2	Regionaal Beleidsplan Laaggeletterdheid 2022-2025	2025
2	Regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek	als er aanleiding voor is
2	Re-integratieverordening Participatiewet Gemeente Beesel 2023	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling Blij in Beesel (voorheen sociale verrijking)	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling compensatie enerigielasten gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling compensatie OZB vrijwilligersorganisatie met een eigen accommodatie	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Noord-Limburg 2023 en verder	2024
2	subsidieregeling jeugdverenigingen	2024
2	Subsidieregeling ouderenverenigingen 2019-2022	2024
2	Subsidieregeling sponsoring gemeente Beesel	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
2	Subsidieregeling vrouwenverenigingen	2024
2	Subsidieregeling Zonnebloem 2020-2023	2024
2	Uitvoeringsregel subsidiering voorschoolse voorzieningen en educatie	als er aanleiding voor is
2	Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Beesel 2021	als er aanleiding voor is
2	Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
2	Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet Beesel	als er aanleiding voor is
2	Verordening clientenparticipatie Wet Sociale werkvoorziening	als er aanleiding voor is
2	Verordening individuele inkomenstoeslag	als er aanleiding voor is
2	Verordening individuele studietoeslag gemeente Beesel 2017	als er aanleiding voor is
2	Verordening jeugdhulp gemeente Beesel 2022	obv hervormingsagenda
2	Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang ogv een sociaal medische indicatie	2024 hangt samen met beleid SMI
2	Verordening tegenprestatie Participatiewet	als er aanleiding voor is
2	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Beesel	2026
2	Verordening Wmo 2024	2024
2	Visie Integraal Huisvestingsplan Kindcentra (IHP)	2028
2	Wet Inburgering 2021	als er aanleiding voor is
3	2003 besluit aantal standplaatsen op de markt	samen met martkverordening
3	Aanwijzingsbesluit van categorieën waarin geen vvgb Wabo is vereist	vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nadat lopende aanvragen zijn afgehandeld.
3	Aanwijzingsbesluit woonschepenligplaatsen i.h.k.v. de Huisvestingswet en i.h.k.v. de APV	als er aanleiding voor is
3	Afvalstoffenverordening gemeente Beesel 2024	2029 of als er aanleiding voor is
3	Afwegingskader woningbouwverzoeken 2021	als er aanleiding voor is
3	Algemene Verkoopvoorwaarden Onroerende Zaken gemeente Beesel 2023	als er aanleiding voor is
3	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) 2008	als er aanleiding voor is
3	Beeldkwaliteitsplan Oppe Brik & VO	nvt
3	Beleidsnota standplaatsenbeleid gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Beleidsnotitie inzameling huishoudelijke afvalstoffen	na vaststellen Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit
3	Beleidsregel (Notitie) stookruimten (geheel of gedeeltelijk) onder maaiveld	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel afrasteringen in het buitengebied	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	Beleidsregel bescherming en velling van houtopstanden 2019 en lijst beschermde houtopstanden (hangt samen met Bomenverordening 2019)	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel brandmeldinstallaties	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel erfafscheidingen bij gebouwen	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
3	Beleidsregel gemeentelijk kwaliteitsmenu wonen buitengebied	als er aanleiding voor is naar aanleiding van nota grondbeleid/ omgevingsvisie
3	Beleidsregel Hinder van houtkachels / open haarden	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel kamerverhuur	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel nadere toelichtingbegrip 'ondergeschikte detailhandel' uit het omgevingsplan	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel Notitie legionellapreventie	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel plaatsing zendmasten	Als er aanleidng voor is ->Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	Beleidsregel planologische medewerking (pré)mantelzorgwoningen	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel verkoop reststroken gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel voor het plaatsen van terrassen in de openbare ruimte gemeente Beesel 2024	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel zonnepanelen en buitenunits	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	Beleidsvisie Toekomstbestendige centra gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Bestekhandboek digitale ruimtelijke plannen RO standaarden 2012	vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nadat lopende aanvragen zijn afgehandeld.
3	Bomenverordening 2019, en lijst beschermde houtopstanden	als er aanleiding voor is
3	Bosbeheerplan gemeente Beesel 2014-2019	als er aanleiding voor is
3	Bouwkostenindicator 2024	wordt jaarlijks geactualiseerd
3	Bouwverordening gemeente Beesel 2019	als er aanleiding voor is
3	Detailhandelsbeleid	als er aanleiding voor is
3	Diverse bestemmingsplannen, zie https://www.beesel.nl/inwoners/bouwen/bestemmingsplannen/?sqr=bestemm&	2025-2031 bij omzetten tijdelijk omgevingsplan in definitief omgevingsplan
3	Duurzaamheidsvisie 2019-2030 Focus, Lef en Draakkracht	als er aanleiding voor is
3	Duurzaamheidsvisie; Actieplan 2023-2026	2026
3	Economische visie 2030 Gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Gebiedsvisie Groene Poort Witte Stein	als er aanleiding voor is
3	Geluidbeleid 2018	als er aanleiding voor is
3	Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD LN)	als er aanleiding voor is
3	Gemeentelijk Riolerings Plan 2023 - 2027	2027
3	GR Centrumregeling RES NML	als er aanleiding voor is
3	Intergemeentelijke Structuurvisie Maasplassen 2030 & PlanMER	als er aanleiding voor is
3	Landschapsontwikkelingsplan	als er aanleiding voor is
3	Lijst adviesrecht van de Raad	als er aanleiding voor is
3	Lokaal uitvoeringsprogramma wonen kern Beesel	2025
3	Maaibeheer	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
3	Marktverordening 2005	2025
3	Nota Bodembeheer Limburg Noord 2020-2029	2029
3	Nota inventarisatie en vervanging speeltoestellen	als er aanleiding voor is
3	Omgevingswet - diverse beleidsstukken beleidsregel: Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Beesel	evaluatie Q1 2025
3	Omgevingswet - Verordening adviescommissie ruimtelijke kwaliteit	evaluatie Q1 2025
3	Pachtbeleid	als er aanleiding voor is
3	Pachtbeleid, aanpassing	als er aanleiding voor is
3	Parkeerbijdragereling / Parkeernormen Beesel 2013	als er aanleiding voor is
3	POL-uitwerking regionale visie land- en tuinbouw Noord-Limburg en Regionaal ruimtelijk kwaliteitskader	als er aanleiding voor is
3	Reclamebeleid Beesel 2008	als er aanleiding voor is
3	Regionale detailhandelsvisie Noord-Limburg (POL)	als er aanleiding voor is
3	Regionale woonvisie Noord Limburg 2020-2024	2024
3	Regiovisie Meedoen en Wonen 2022 - 2026	2026
3	Reglement milieupark gemeente Beesel 2013	nader bepalen obv besluitvorming exploitatie milieupark 2024
3	RES NML 1.0 definitief	nog onbekend, intussen wordt gewerkt aan bouwstenen voor een RES 2.0
3	Stimuleringsregeling Toekomstbestendige Centra gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Structuurvisie	2026
3	Structuurvisie Leewen-de Weerd	2024 - 2025
3	Subsidieregeling energiebesparende maatregelen huurwoningen RREW 2021-2022, gemeente Beesel	betreft subsidieregeling van het Rijk, met eigen plan van aanpak; herijking nvt
3	Subsidieregeling energiebesparende maatregelen woningen gemeente Beesel	betreft subsidieregeling van het Rijk, met eigen plan van aanpak; herijking nvt
3	Subsidieregeling Innovatiefonds Limburg-Noord	als er aanleiding voor is
3	Subsidieregeling verhuisvouchers Beesel 2024	als er aanleiding voor is
3	Subsidieverordening stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater	als er aanleiding voor is
3	Toetsings-kader opwekking duurzame energie Beesel (Kode Beesel)	als er aanleiding voor is
3	Transitievisie Warmte	2026
3	Trensportal / mobiliteitsplan Noord-Limburg	als er aanleiding voor is
3	Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie en biodiversiteit	als er aanleiding voor is
3	Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2011 (actualisatie)	Q2 2025
3	Uitvoeringsregel subsidie legeskosten omgevingsvergunning	als er aanleiding voor is
3	Uitvoeringsregeling subsidiëren legeskosten omgevingsvergunning substantieel coöperatieve zonneweides	als er aanleiding voor is
3	Verordening aansluitvoorwaarden riolering gemeente Beesel 2003	als er aanleiding voor is
3	Verordening beheer/gebruik algemene begraafplaatsen	als er aanleiding voor is
3	Verordening geurhinder en veehouderij	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
3	Verordening lijkbezorgingsrechten Beesel 2024	als er aanleiding voor is
3	Verordening marktgelden Beesel	als er aanleiding voor is
3	Verordening Mobiliteitsfonds	Afhankelijk van nieuwe parkeernormen nota
3	Verordening Nadeelcompensatie Beesel 2024	als er aanleiding voor is
3	Verordening reinigingsheffing Beesel 2024	als er aanleiding voor is
3	Verordening rioolaansluitrecht Beesel	als er aanleiding voor is
3	Verordening rioolheffing Beesel 2024	als er aanleiding voor is
3	Verordening starterslening gemeente Beesel 2021 inclusief aanpassing bedragen door College op 4-10-2022	als er aanleiding voor is
3	Verordening Startersleningen Oppe Brik	2024
3	Verordening stimuleringslening duurzaamheidsmaatregelen accommodaties	als er aanleiding voor is
3	Verordening uitvoering en handhaving (Omgevingsrecht) Gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Visie begraafplaatsen	als er aanleiding voor is
3	Visie en uitvoeringsprogramma Offenbeek	als er aanleiding voor is
3	voorwaarden voor de toewijzing van staanplaatsen voor kermisinrichtingen	2025
3	VTH Beleidsplan gemeente Beesel 2019-2023	in afstemming met regio
3	Wegen beheerplan 2017-2021	2024
3	Wegenlegger	2025
3	Welstandsbeleid	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	welstandsnota "Visie welstandsbeleid gemeente Beesel"	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	Werklocaties bedrijventerreinen (visie bedrijfsterreinen Noord-Limburg)	als er aanleiding voor is
3	Werklokaties kantoren (regionale visie kantoren Noord-Limburg)	als er aanleiding voor is
3	Woonzorgvisie 2023 - 2033	2033
4	Gedragscode voor raadsleden en fractievertegenwoordigers gemeente Beesel 2023	als er aanleiding voor is
4	APV 2023 (wijziging)	als er aanleiding voor is
4	Beleid benoeming Babsen	als er aanleiding voor is
4	Beleidslijn toepassing Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur gemeente Beesel (Bibob-beleid gemeente Beesel 2019)	als er aanleiding voor is
4	Beleidsnota Openbare Verlichting 2016-2023	als er aanleiding voor is
4	Beleidsregel aanpak woonoverlast Beesel 2020	als er aanleiding voor is
4	Beleidsregel gevonden en verloren voorwerpen	als er aanleiding voor is
4	Beleidsvisie externe veiligheid	als er aanleiding voor is
4	Blij in Beesel vandaag, morgen, overmorgen; visie van de gemeenschap	2024/2025
4	BRP regeling gegevensverstrekking basisregistratie personen gemeene Beesel 2014	2024
4	Damoclesbeleid Beesel 2019	als er aanleiding voor is
4	Delegatieverordening gemeente Beesel 2024	als er aanleiding voor is
4	Drugsbeleid Beesel 2012 = enkel nulbeleid coffeeshops	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
4	Evenementenbeleid	als er aanleiding voor is
4	Gedragscode voor burgemeester en wethouders gemeente Beesel 2023 (besluit van algemene strekking)	als er aanleiding voor is
4	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord;	als er aanleiding voor is
4	Gladheidsbestrijdingsplan 2016/2021	als er aanleiding voor is
4	Inspraakverordening	als er aanleiding voor is
4	Integraal veiligheidsbeleid gemeente Beesel 2023-2026	2026
4	Meerjarig beleidskader bibliotheek 2017-2020 - kaders en uitgangspunten	als er aanleiding voor is
4	Modelbeleid Bluswater en bereikbaarheid	als er aanleiding voor is
4	Papierloos vergaderen	als er aanleiding voor is
4	Partnerschap Beesel - Brüggen	als er aanleiding voor is
4	Piketregeling intern Oranjekolom	als er aanleiding voor is
4	Preventie- en handhavingsplan Drank- en Horecawet gemeente Beesel 2019-2022	als er aanleiding voor is
4	Privacy Protocol aanpak ondermijning	als er aanleiding voor is
4	Protocol vermoedens integriteitsschendingen (besluit van algemene strekking)	als er aanleiding voor is
4	Regeling briefadres Gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
4	Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders gemeente Beesel 2019	als er aanleiding voor is
4	Regiovisie Noord-Limburg 2040 de gezondste regio	als er aanleiding voor is
4	Reglement Burgerlijke Stand 2021	als er aanleiding voor is
4	Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad Beesel 2023	als er aanleiding voor is
4	Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad Beesel 2023 en verplaatst naar TB Verordeningen	als er aanleiding voor is
4	Strategische privacy en informatiebeveiligingsbeleid Beesel 2024 - 2028	2028
4	Subsidieregeling Investeringsagenda regio Noord-Limburg	als er aanleiding voor is
4	uitvoeringsprogramma De gezondste Regio 2020-2023	Wordt elke 4 jaar herijkt ter uitvoering van de regiovisie Gezondste Regio 2040
4	Uitvoeringsregel subsidie legeskosten evenementenvergunning	als er aanleiding voor is
4	Verordening bezwaarschriftencommissie gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
4	Verordening fractieondersteuning gemeente Beesel 2024	als er aanleiding voor is
4	Verordening gegevensverstrekking Basisregistratie Personen (BRP)	2024
4	Verordening naamgeving en nummering (adressen) van de gemeente Beesel 2010	als er aanleiding voor is
4	Verordening op de ambtelijke bijstand, gemeente Beesel, 2017	als er aanleiding voor is
4	Verordening op de raadscommissies gemeente Beesel 2023	als er aanleiding voor is
4	Verordening op de rekenkamer gemeente Beesel 2023	als er aanleiding voor is
4	Verordening rechtspositie raadsleden & fractievertegenwoordigers 2020	als er aanleiding voor is
4	Verordening vertrouwenscommissie klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester 2020	als er aanleiding voor is
4	Verordening werkgeverscommissie griffie gemeente Beesel 2020	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
4	Verordening Winkeltijden 2021	als er aanleiding voor is
5	Legesverordening Beesel 2024	als er aanleiding voor is
5	Verordening dienstverlening aan derden Beesel	als er aanleiding voor is
5	Verordening hondenbelasting Beesel 2021	als er aanleiding voor is
5	Verordening onroerende zaakbelastingen Beesel 2024	als er aanleiding voor is
5	Verordening toeristenbelasting Beesel 2024	als er aanleiding voor is
6	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	als er aanleiding voor is
6	Beleid Mobile Device Security	als er aanleiding voor is
6	Budgethoudersregeling	2024
6	Communicatiebeleid	als er aanleiding voor is
6	Controleprotocol 2023	2024
6	Controleverordening 2024	2025
6	Financiële Verordening 2024	als er aanleiding voor is
6	Intern Controle Plan 2022	2024
6	Invorderingsbeleid gemeentelijke belastingen gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
6	Kaders investeringsreserve	als er aanleiding voor is
6	Normenkader 2023	2024
6	Nota activa en afschrijving 2023	2024
6	Nota Inkoopbeleid 2013	2024
6	Nota treasury bijlage 2: Beleidsregels voor leningen, borgstellingen en garanties.	als er aanleiding voor is
6	Privacy beleid	als er aanleiding voor is
6	Privacy reglement 2020	als er aanleiding voor is
6	Treasury statuut	als er aanleiding voor is
6	Verordening kwijtschelding gemeenteljke belastingen 2023	als er aanleiding voor is
6	Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Beesel 2019	als er aanleiding voor is
6	Werkkostenregeling	als er aanleiding voor is
6	Wet markt en overheid	als er aanleiding voor is
B	Gebouwen beheersplan 2019-2022	2024
B	Onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen	2024
D	Archiefverordening gemeente Beesel 2012	als er aanleiding voor is
D	Beveiligingsplan Suwinet 2022	jaarlijks
D	Klachtenverordening 2022	als er aanleiding voor is
D	Mandaatregister (actualisatie)	als er aanleiding voor is

Bijlage 2: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Geprognosticeerde balans B2025-2028 *(bedragen x €1.000)*						
Activa	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**
(im) Materiële vaste activa	23.317	27.204	31.196	34.945	36.927	39.203
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	300	300	300	300	300	300
Financiële vaste activa: Leningen	604	604	604	604	604	604
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	3.141	3.141	3.141	3.141	3.141	3.141
Totaal Vaste Activa	**27.362**	**31.249**	**35.241**	**38.990**	**40.972**	**43.248**
Voorraden: Onderhanden werk & Ov. grond- en hulpstoffen	-237	-39	-633	-175	0	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	12.768	6.709	0	0	0	0
Liquide middelen	1.402	1.402	1.402	1.402	1.402	1.402
Overlopende activa	1.897	1.897	1.897	1.897	1.897	1.897
Totaal Vlottende Activa	**15.830**	**9.969**	**2.666**	**3.124**	**3.299**	**3.299**
Totaal Activa	**43.194**	**41.218**	**37.906**	**42.114**	**44.271**	**46.547**
Passiva	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**
Eigen vermogen	22.218	21.265	19.241	18.279	17.824	17.891
Voorzieningen	8.993	7.970	6.844	6.500	6.562	6053
Vaste schuld	4.075	4.075	3.913	9.427	11.977	14.695
Totaal Vaste Passiva	**35.286**	**33.310**	**29.998**	**34.206**	**36.363**	**38.639**
Vlottende schuld	3.827	3.827	3.827	3.827	3.827	3.827
Overlopende passiva	4.081	4.081	4.081	4.081	4.081	4.081
Totaal Vlottende Passiva	**7.908**	**7.908**	**7.908**	**7.908**	**7.908**	**7.908**
Totaal Passiva	**43.194**	**41.218**	**37.906**	**42.114**	**44.271**	**46.547**

	2024	2025	2026	2027	2028
EMU-SALDO	-6.059	-6.547	-5.514	-2.550	-2.718
EMU-SALDO referentiewaarde	1.739	1.739	1.739	1.739	1.739
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde	-7.798	-8.286	-7.253	-4.289	-4.457

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-6.059	-6.709	0	0	0
			Liquide middelen	0	0	0	0	0
			Overlopende activa	0	0	0	0	0
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	0	-162	5.514	2.550	2.718
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	0	0	0	0	0
			Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0	0	0

Bijlage 3: Staat van Reserves en voorzieningen

2025 Staat van reserves en voorzieningen

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2024	Vermeerderingen 2025	Verminderingen 2025	Saldo op 31-12-2025
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
30084	Reserve onzekerheden Rijk	3.067.498	0	750.000	2.317.498
11001	Rekeningsaldo	0	0	0	0
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	4.756.498	0	750.000	4.006.498
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	8.238.590	0	1.238.950	6.999.640
30034	Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	30.949	0	2.007	28.942
30037	Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	157.636	0	15.764	141.872
30041	Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	339.500	0	8.100	331.400
30043	Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	634.154	0	103.088	531.066
30050	Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	25.099	0	19.813	5.286
30051	Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	2.428	0	2.039	389
30052	Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	34.377	0	20.641	13.736
30054	Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	0	0	0	0
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	178.165	0	31.327	146.838
30063	Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	52.606	0	2.631	49.975
30066	Reserve Organisatie	45.000	0	45.000	0
30068	Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	8.700	0	8.700	0
30078	Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	38.806	0	1.250	37.556
30079	Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	363.360	0	24.882	338.478
30081	Reserve Duurzaamheid	112.305	0	60.000	52.305
30082	Reserve Gemeenschapsinitiatieven	205.184	0	0	205.184
30083	Reserve Opvang Ontheemden	3.301.053	1.000.000	90.965	4.210.088
30085	Reserve Draaksteken en ECR	250.000	0	0	250.000
30086	Reserve Regio Deal en Regionale investeringsagenda	491.000	0	33.458	457.542
30087	Reserve Herstelplan aanbieder Jeugdzorg	0	0	0	0
30088	Reserve uitvoering economische visie	0	150.000	50.000	100.000
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	14.508.912	1.150.000	1.758.615	13.900.297
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	19.265.410	1.150.000	2.508.615	17.906.795
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	14.254	700	994	13.960
40003	Onderhoud gemeentehuis	284.280	51.500	63.287	272.493
40004	Onderhoud sporthal De Schans	383.875	47.000	22.784	408.091
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	106.955	4.100	330	110.725
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	49.688	7.500	5.499	51.689
40005	Onderhoud brandweergarage	59.941	3.500	2.755	60.686
40007	Onderhoud gemeenteloods	96.195	18.200	1.681	112.714
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	9.268	870	165	9.973
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	170.827	30.000	128.747	72.080
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	19.173	12.500	0	31.673
40017	Onderhoud wegen	1.093.339	515.922	1.018.000	591.261
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	11.306	11.200	13.932	8.574
40020	Onderhoud Vleermuistoren	1.419	200	110	1.509
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	834.193	0	286.528	547.665
42012	Rioolrecht	3.040.739	0	244.037	2.796.702
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.590.033	74.214	115.000	1.549.247
41003	Voorziening voormalig personeel en bestuurders	83.668	0	0	83.668
41005	Voorziening Verlof	121.000	0	0	121.000
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	7.970.152	777.406	1.903.849	6.843.709
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	27.235.562	1.927.406	4.412.464	24.750.504

2026 Staat van reserves en voorzieningen

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2025	Vermeerderingen 2026	Verminderingen 2026	Saldo op 31-12-2026
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
30084	Reserve onzekerheden Rijk	2.317.498	0	500.000	1.817.498
11001	Rekeningsaldo	0	0	0	0
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	4.006.498	0	500.000	3.506.498
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	6.999.640	0	299.950	6.699.690
30034	Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	28.942	0	2.007	26.935
30037	Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	141.872	0	15.764	126.108
30041	Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	331.400	0	8.100	323.300
30043	Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	531.066	0	103.088	427.978
30050	Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	5.286	0	5.286	0
30051	Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	389	0	389	0
30052	Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	13.736	0	13.736	0
30054	Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	0	0	0	0
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	146.838	0	33.205	113.633
30063	Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	49.975	0	2.631	47.344
30066	Reserve Organisatie	0	0	0	0
30068	Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	0	0	0	0
30078	Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	37.556	0	1.250	36.306
30079	Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	338.478	0	24.882	313.596
30081	Reserve Duurzaamheid	52.305	0	0	52.305
30082	Reserve Gemeenschapsinitiatieven	205.184	0	0	205.184
30083	Reserve Opvang Ontheemden	4.210.088	500.000	118.876	4.591.212
30085	Reserve Draaksteken en ECR	250.000	0	0	250.000
30086	Reserve Regio Deal en Regionale investeringsagenda	457.542	0	0	457.542
30087	Reserve Herstelplan aanbieder Jeugdzorg	0	0	0	0
30088	Reserve uitvoering economische visie	100.000	0	50.000	50.000
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	13.900.297	500.000	679.164	13.721.133
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	17.906.795	500.000	1.179.164	17.227.631
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	13.960	700	0	14.660
40003	Onderhoud gemeentehuis	272.493	51.500	0	323.993
40004	Onderhoud sporthal De Schans	408.091	47.000	9.407	445.684
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	110.725	4.100	4.731	110.094
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	51.689	7.500	14.638	44.551
40005	Onderhoud brandweergarage	60.686	3.500	7.711	56.475
40007	Onderhoud gemeenteloods	112.714	18.200	30.639	100.275
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	9.973	870	355	10.488
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	72.080	30.000	8.008	94.072
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	31.673	12.500	16.000	28.173
40017	Onderhoud wegen	591.261	515.922	739.000	368.183
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	8.574	11.200	8.795	10.979
40020	Onderhoud Vleermuistoren	1.509	200	412	1.297
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	547.665	0	87.068	460.597
42012	Rioolrecht	2.796.702	0	79.050	2.717.652
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.549.247	74.214	115.000	1.508.461
41003	Voorziening voormalig personeel en bestuurders	83.668	0	0	83.668
41005	Voorziening Verlof	121.000	0	0	121.000
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	6.843.709	777.406	1.120.814	6.500.301
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	24.750.504	1.277.406	2.299.978	23.727.932

2027 Staat van reserves en voorzieningen

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2026	Vermeerderingen 2027	Verminderingen 2027	Saldo op 31-12-2027
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
30084	Reserve onzekerheden Rijk	1.817.498	0	400.000	1.417.498
11001	Rekeningsaldo	0	0	0	0
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	3.506.498	0	400.000	3.106.498
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	6.699.690	0	100.100	6.599.590
30034	Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	26.935	0	2.007	24.928
30037	Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	126.108	0	15.764	110.344
30041	Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	323.300	0	8.100	315.200
30043	Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	427.978	0	103.088	324.890
30050	Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	0	0	0	0
30051	Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	0	0	0	0
30052	Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	0	0	0	0
30054	Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	0	0	0	0
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	113.633	0	0	113.633
30063	Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	47.344	0	2.631	44.713
30066	Reserve Organisatie	0	0	0	0
30068	Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	0	0	0	0
30078	Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	36.306	0	1.250	35.056
30079	Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	313.596	0	24.882	288.714
30081	Reserve Duurzaamheid	52.305	0	0	52.305
30082	Reserve Gemeenschapsinitiatieven	205.184	0	0	205.184
30083	Reserve Opvang Ontheemden	4.591.212	400.000	160.706	4.830.506
30085	Reserve Draaksteken en ECR	250.000	0	0	250.000
30086	Reserve Regio Deal en Regionale investeringsagenda	457.542	0	0	457.542
30087	Reserve Herstelplan aanbieder Jeugdzorg	0	0	0	0
30088	Reserve uitvoering economische visie	50.000	0	50.000	0
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	13.721.133	400.000	468.528	13.652.605
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	17.227.631	400.000	868.528	16.759.103
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	14.660	700	308	15.052
40003	Onderhoud gemeentehuis	323.993	51.500	149.125	226.368
40004	Onderhoud sporthal De Schans	445.684	47.000	68.472	424.212
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	110.094	4.100	68.303	45.891
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	44.551	7.500	9.662	42.389
40005	Onderhoud brandweergarage	56.475	3.500	3.539	56.436
40007	Onderhoud gemeenteloods	100.275	18.200	62.016	56.459
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	10.488	870	3.741	7.617
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	94.072	30.000	16.168	107.904
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	28.173	12.500	16.000	24.673
40017	Onderhoud wegen	368.183	515.922	107.000	777.105
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	10.979	11.200	1.128	21.051
40020	Onderhoud Vleermuistoren	1.297	200	110	1.387
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	460.597	0	96.240	364.357
42012	Rioolrecht	2.717.652	1.487	0	2.719.139
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.508.461	74.214	115.000	1.467.675
41003	Voorziening voormalig personeel en bestuurders	83.668	0	0	83.668
41005	Voorziening Verlof	121.000	0	0	121.000
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	6.500.301	778.893	716.812	6.562.382
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	23.727.932	1.178.893	1.585.340	23.321.485

2028 Staat van reserves en voorzieningen

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2027	Vermeerderingen 2028	Verminderingen 2028	Saldo op 31-12-2028
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
30084	Reserve onzekerheden Rijk	1.417.498	0	400.000	1.017.498
11001	Rekeningsaldo	0	0	0	0
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	3.106.498	0	400.000	2.706.498
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	6.599.590	0	67.100	6.532.490
30034	Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	24.928	0	2.007	22.921
30037	Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	110.344	0	15.764	94.580
30041	Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	315.200	0	8.100	307.100
30043	Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	324.890	0	103.088	221.802
30050	Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	0	0	0	0
30051	Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	0	0	0	0
30052	Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	0	0	0	0
30054	Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	0	0	0	0
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	113.633	0	0	113.633
30063	Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	44.713	0	2.631	42.082
30066	Reserve Organisatie	0	0	0	0
30068	Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	0	0	0	0
30078	Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	35.056	0	1.250	33.806
30079	Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	288.714	0	24.882	263.832
30081	Reserve Duurzaamheid	52.305	0	0	52.305
30082	Reserve Gemeenschapsinitiatieven	205.184	0	0	205.184
30083	Reserve Opvang Ontheemden	4.830.506	400.000	71.500	5.159.006
30085	Reserve Draaksteken en ECR	250.000	0	0	250.000
30086	Reserve Regio Deal en Regionale investeringsagenda	457.542	0	0	457.542
30087	Reserve Herstelplan aanbieder Jeugdzorg	0	0	0	0
30088	Reserve uitvoering economische visie	0	0	0	0
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	13.652.605	400.000	296.322	13.756.283
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	16.759.103	400.000	696.322	16.462.781
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	15.052	700	193	15.559
40003	Onderhoud gemeentehuis	226.368	51.500	151.679	126.189
40004	Onderhoud sporthal De Schans	424.212	47.000	54.839	416.373
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	45.891	4.100	1.635	48.356
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	42.389	7.500	25.878	24.011
40005	Onderhoud brandweergarage	56.436	3.500	5.374	54.562
40007	Onderhoud gemeenteloods	56.459	18.200	2.935	71.724
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	7.617	870	165	8.322
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	107.904	30.000	10.201	127.703
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	24.673	12.500	16.000	21.173
40017	Onderhoud wegen	777.105	515.922	922.000	371.027
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	21.051	11.200	29.420	2.831
40020	Onderhoud Vleermuistoren	1.387	200	110	1.477
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	364.357	0	125.871	238.486
42012	Rioolrecht	2.719.139	174.334	0	2.893.472
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.467.675	74.214	115.000	1.426.889
41003	Voorziening voormalig personeel en bestuurders	83.668	0	0	83.668
41005	Voorziening Verlof	121.000	0	0	121.000
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	6.562.382	951.740	1.461.300	6.052.822
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	23.321.485	1.351.740	2.157.622	22.515.603

Bijlage 4: Beleidsindicatoren

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om een vaste set beleidsindicatoren op de nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard “Besluit Begroting en Verantwoording”.

Beleidsindicatoren							
Nr	**Naam indicator**	**Eenheid**	**Periode**	**Regio / Dimensie**	**Waarde**	**Bron**	**Omschrijving**
1.	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2025	Beesel	10,83	Eigen gegevens	Aantal toegestane formatie gemiddeld over hele jaar
2.	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2025	Beesel	11,1	Eigen gegevens	Aantal daadwerkelijke werkzame formatie gemiddeld over het hele jaar (formatie excl. vacatures en incl. boventallige medewerkers)
3.	Apparaatskosten	In Euro’s	2025	Beesel	1321	Eigen begroting	Kosten per inwoner
4.	Externe inhuur	%	2025	Beesel	3,0	Eigen begroting	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	Overhead	%	2025	Beesel	13,68	Eigen begroting	% van totale lasten
6.	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2023 2022	Beesel Nederland	9 8	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie. 2023 geen data
7.	Vervallen						
8.	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2023 2022	Beesel Nederland	1,1 2,3	CBS	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. 2023 geen data
9.	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2023 2022	Beesel Nederland	1,5 4,5	CBS	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.). 2023 geen data
10.	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2023 2022	Beesel Nederland	0,4 1,4	CBS	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners. 2023 geen data

11.	Vernielingen en beschadigingen tegen openbare orde en gezag	Aantal per 1.000 inwoners	2023 2022	Beesel Nederland	3,7 6,0	CBS	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven. 2023 geen data
12.	Vervallen						
13.	Vervallen						
14.	Functiemenging	%	2023 2022	Beesel Nederland	38,3 53,8	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. 2023 geen data
15.	Vervallen						
16.	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2023 2022	Beesel Nederland	134,8 174,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar. 2023 geen data
17.	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021 2021	Beesel Nederland	0 2,7	DUO/Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
18.	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2023 2022	Beesel Nederland	33 24	DUO/Ingrado	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'. 2023 geen data

19.	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2023 2022	Beesel Nederland	2,6 2,4	DUO/Ingrado	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'. 2023 geen data
20.	Niet-sporters	%	2022 2022	Beesel Nederland	52 46,4	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
21.	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2023 2022	Beesel Nederland	459 825,4	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar. Geen data 2023
22.	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2020 2020	Beesel Nederland	1 1	CBS jeugdmonitor	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
23.	Achterstanden onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2022 2022	Beesel Nederland	5 6	CBS jeugdmonitor	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

24.	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2023 2022	Beesel Nederland	71,6 72,2	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. Geen data 2023
25.	Vervallen						
26.	Achterstanden onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2022 2022	Beesel Nederland	1 1	CBS jeugdmonitor	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
27.	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2023 2023	Beesel Nederland	232,4 344,8	CBS - Re-integratie	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
28.	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2023 2023	Beesel Nederland	157,9 191,5	CBS - Re-integratie	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
29.	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023 2023	Beesel Nederland	15,6 11,1	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB)is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.

30.	Jongeren met jeugdbescherming	%	2023 2023	Beesel Nederland	1,8 1	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.
31.	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023 2023	Beesel Nederland	geen data geen data	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
32.	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2023 2022	Beesel Nederland	750 710	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten. Geen data 2023
33.	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2022 2022	Beesel Nederland	61 148	CBS - Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

34.	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2022 2021	Beesel Nederland	20,3 33,1	Berekening	Geen data 2023 Geen data 2023
35.	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2024 2023	Beesel Nederland	297 368	CBS - Waarde onroerende zaken	De WOZ-waarde van alle woningen. Alle verblijfsobjecten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt Geen data 2024
36.	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2023 2022	Beesel Nederland	1,6 9,3	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties. Geen data 2023
37.	Demografische druk	%	2024 2023	Beesel Nederland	80,4 70,3	CBS Bevolkingsstatistiek	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar. Geen data 2024
38.	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro’s	2024 2023	Beesel Nederland	850 860	COELO	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting. Geen data 2024
39.	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro’s	2024 2023	Beesel Nederland	891 942	COELO	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting. Geen data 2024

Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Taakveld	Omschrijving	Bedrag baten	Bedrag lasten
0.1	Bestuur	0	1.354
0.10	Mutaties reserves	2.509	1.150
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0
0.2	Burgerzaken	152	503
0.4	Overhead	50	7.093
0.5	Treasury	408	1
0.61	OZB woningen	2.737	147
0.62	OZB niet-woningen	1.178	42
0.64	Belastingen overig	65	0
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	31.191	17
0.8	Overige baten en lasten	0	100
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	34	1.145
1.2	Openbare orde en veiligheid	3	566
2.1	Verkeer en vervoer	3	1.992
3.1	Economische ontwikkeling	0	78
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	160	632
3.4	Economische promotie	1.182	425
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	65
4.2	Onderwijshuisvesting	3	481
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	364	1.615
5.1	Sportbeleid en activering	92	611
5.2	Sportaccommodaties	154	506
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	482
5.5	Cultureel erfgoed	5	34
5.6	Media	0	319
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	136	1.838
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.352	1.914
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	329
6.3	Inkomensregelingen	3.299	4.018
6.4	WSW en beschut werk	125	1.528
6.5	Arbeidsparticipatie	0	902
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	163	2.014

6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	1.931
6.71B	Begeleiding (WMO)	0	188
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	1.068
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	0	299
6.72B	Jeugdhulp behandeling	0	580
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	0	331
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	223
6.73A	Pleegzorg	0	110
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	0	1.267
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	2.141
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	69
6.74C	Gesloten plaatsing	0	290
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	386	179
6.81B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0
6.82A	Jeugdbescherming	0	474
6.82B	Jeugdreclassering	0	48
7.1	Volksgezondheid	115	1.032
7.2	Riolering	1.249	1.031
7.3	Afval	1.599	1.246
7.4	Milieubeheer	620	1.195
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	55	15
8.1	Ruimte en leefomgeving	30	2.693
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	394
8.3	Wonen en bouwen	100	478
	Totaal:	**49.517**	**49.183**

Bijlage 6: Ambitiebudget

bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Totaal budget	**350**	**350**	**350**	**350**
Reeds door de raad besloten:				
Onderhoud kunstwerken	-2	-2	-2	-2
Noodlokaal Triolier	-30	-30		
Verhuuropbrengsten noodlokaal Triolier	3	3		
Groene Loper	-17	-17	-17	-17
Centrum Offenbeek	-20	-20	-20	-20
Uitvoering mobiliteitsplan	ntb str.	ntb str.	ntb str.	ntb str.
Thema St Joris en de Draak	-10	-10	-10	-10
Kapitaallasten woningbouwprojecten	ntb str.	ntb str.	ntb str.	ntb str.
Fiche St Joris en de Draak		-24	-24	-24
IKC Beesel			-100	-100
Procesbegeleiding programmabureau	-47			
Budget leefbaarheid	-10			
Nog door de raad vast te stellen begr 2025:				
Maatschappelijk vastgoed o.a. Schakel en gemeentehuis		ntb str.	ntb str.	ntb str.
Mobiliteitsplan	-25			
Kapitaallasten Rustoord				-30
Gezonde buurten		-5	-5	-5
Vervolg Blij in Beesel/toekomstvisie	-10			
Digitale verbeteringen dienstverlening	-28			
Crossroads	-30	-30	-30	
Integrale wijkaanpak 2025	-15			
Medewerker recreatie & toerisme	-68			
Expertise afhandeling WOO	-35			
Verwacht restant	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor het realiseren van onze ambities zetten we o.a. het ambitiebudget in. Zoals uit de bovenstaande tabel blijkt, zijn er een aantal ambities nog niet financieel vertaald. We verwachten het ambitiebudget in de begrotingsperiode volledig in te zetten.

Bijlage 7: Structurele begrotingspositie

In de onderstaande tabel geven we inzicht in het structurele begrotingssaldo.
bedragen x € 1.000

LASTEN	**2025**			**2026**			**2027**			**2028**		
Programma	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel
Beleven	2.051	106	1.945	1.962	93	1.869	1.930	-	1.930	1.944	-	1.944
Samenkracht	23.375	254	23.121	22.644	258	22.386	22.913	262	22.651	23.105	140	22.965
Fijn wonen en bedrijvig	11.322	838	10.484	10.677	54	10.623	10.868	54	10.814	11.012	4	11.008
Veilige en dienstverlenende gemeente	4.377	117	4.260	4.379	97	4.282	4.399	47	4.352	4.460	47	4.413
Algemene dekkingsmiddelen	224	475	-251	213	-	213	207	-	207	202	-	202
Overhead	6.584	719	5.865	6.317	677	5.640	6.284	506	5.778	6.523	506	6.017
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrag voor onvoorzien	100	-	100	100	-	100	100	-	100	100	-	100
Totaal lasten (A)	**48.033**	**2.509**	**45.524**	**46.292**	**1.179**	**45.113**	**46.701**	**869**	**45.832**	**47.346**	**697**	**46.649**

BATEN	2025			2026			2027			2028		
Programma	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel
Beleven	252	-	252	249		249	165		165	165		165
Samenkracht	5.806	1.000	4.806	4.881	500	4.381	4.782	400	4.382	4.673	400	4.273
Fijn wonen en bedrijvig	3.987	150	3.837	3.894		3.894	3.916		3.916	4.037		4.037
Veilige en dienstverlenende gemeente	189		189	207		207	219		219	212		212
Algemene dekkingsmiddelen	36.724	-	36.724	35.749		35.749	36.695		36.695	37.707		37.707
Overhead	50		50	350		350	469		469	618		618
Vennootschapsbelasting	-		-	-		-	-		-	-		-
Bedrag voor onvoorzien	-		-	-		-	-		-	-		-
Totaal baten (B)	**47.008**	**1.150**	**45.858**	**45.330**	**500**	**44.830**	**46.246**	**400**	**45.846**	**47.412**	**400**	**47.012**

	2025			2026			2027			2028		
	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel
Storting in reserves (C)	1.150	1.150	-	500	500	-	400	400	-	400	400	-
Onttrekking aan reserves (D)	2.509	2.509	-	1.179	1.179	-	869	869	-	696	696	-
Geraamd resultaat B+D-A-C	**334**			**-283**			**14**			**363**		

	2025			2026			2027			2028		
	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel	Totaal	Inciden-teel	Structu-reel
Totaal structurele lasten			45.524			45.113			45.832			46.649
Totaal structurele baten			45.858			44.830			45.846			47.012
Structureel saldo			**334**			**-283**			**14**			**363**